

MINUTENBLAD

DOSSIER No. OD 398

NAAM: INDONESIA (PARTAI KOMMUNIS)

1

Opmerking
B.V.H.
2.4/1m

2

Gerin Oaw/1, 6-6-'57

B8

- GEHEIM -

Volgno.
18 MRT 1949
ACD/57955

Volgno.: 1921.
Codeno.: (047.4)

BATAVIA, 26 Februari 1949.

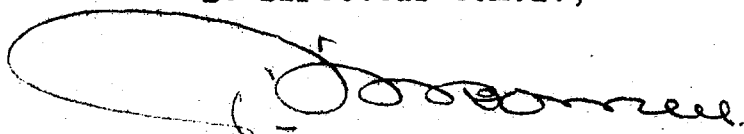
CENTRALE MILITAIRE INLICHTINGDIENST

C.M.I.

PUBLICATIE

TAN MALAKKA

De Directeur C.M.I.,

Dr. J.M. SOMER
Kol. Inf. K.N.I.L.

Exemplaar No.: 9

Typ.: ML.
Coll. ES..

DISTRIBUTIE EIJST PUBLICATIE - TAN MALAKKA.

	<u>Copie</u> <u>no.</u>	<u>Aantal</u> <u>Cop.</u>
<u>NEDERLAND.</u>		
Minister President	1	1
Chef Kabinet Min. van Overzeese Gebiedsdelen	2	1
Minister van Buitenlandse Zaken, t.a.v. Dir. Pol. Zaken	3/4	2
Hoofd Marine Inlichtingen Dienst (Ned.)	5/6	2
Hoofd Sectie G 3A-GS (Ned.)	7/8	2
Centrale Veiligheids Dienst (Ned.)	9/10	2
Maj. Mr. G.P. KIES	11 t/m 15	5
 <u>BUITENLAND.</u>		
Z.E. Dr. J.H. van ROYEN, UNO, LAKE SUCCESS	16	1
Hr. Ms. Ambassadeur, WASHINGTON	17	1
" " " , LONDEN	18	1
" " " , PARIJS	19	1
" " " , BRUSSEL	20	1
" " " , MOSKOU	21	1
" " " , TOKYO	22	1
" " " , NANKING	23	1
" " " , NEW DELHI	24	1
Hr. Ms. Gezant, MANILLA	25	1
" " " , BANGKOK	26	1
" " " , CAIRO	27	1
" " " , CANBERRA	28	1
Tijdelijk Zaakgelastigde, RANGOON	29	1
Consul-Generaal, SINGAPORE	30	1
Neth. Repres. CGS, tevens Marine Attaché, WASHINGTON	31	1
Militaire Attaché, WASHINGTON	32	1
Militaire Attaché, NANKING	33	1
Maj. W.H. GOUT	34	1
Kapt. P. CRAMER	35	1
Kapt. Jhr. J.J. de SERIERE	36	1
Hr. P.A. van der POEL	37	1
 <u>INDONESIE.</u>		
Z.E. de Hoge Vertegenwoordiger van de Kroon in INDONESIE (persoonlijk)	38	1
Z.E. de Commandant van het Leger in INDONESIE	39/40	2
Z.E. de Commandant Zeemacht in het Oosten	41	1
Chef Generale Staf van het Leger in INDONESIE	42	1
Hoofd Sectie Inln. GS (INDONESIE)	43/44	2
Hoofd Marine Inl. Dienst Oosten, d.b.k. van Ltz. II KMR. BODEWES	45/46	2
Hoofd Kantoor Inln. ML (INDONESIE)	47	1
Terr. Tpn. Cdt. W. JAVA	48	1
" " " M. JAVA	49	1
" " " O. JAVA	50	1
" " " N. SUMATRA	51	1
" " " M. SUMATRA	52	1
" " " Z. SUMATRA	53	1
" " " RIJOUW/BANGKA/BILLITON	54	1
" " " W. BORNEO	55	1
" " " ZO. BORNEO	56	1
" " " O. INDONESIE	57	1
" " " NIEUW-GUINEA	58	1
Maritiem Cdt. SOERABAJA	59	1
Chef DIRVO (persoonlijk)	60	1
Voorzitter Ned. Delegatie (persoonlijk)	61	1
Procureur-Generaal (persoonlijk)	62	1
Commissaris v.d. Kroon voor de Negara SUMATRA TIMOER (persoonlijk)	63	1

GEHEIM

II

Fgd. Commissaris v.d. Kroon voor de Negara SUMATRA SELATAN (persoonlijk)	64	1
Commissaris v.d. Kroon voor de Negara PASOENDAN (persoonlijk)	65	1
Commissaris v.d. Kroon voor de Negara INDON. TIMOER (persoonlijk)	66	1
Recamba M. JAVA (persoonlijk)	67	1
" O. JAVA (")	68	1
" SUMATRA's Westkust (persoonlijk)	69	1
Resident RIOUW (persoonlijk)	70	1
" BANGKA/BILLITON (persoonlijk)	71	1
" W. BORNEO (")	72	1
" Z. BORNEO (")	73	1
" O. BORNEO (")	74	1
" NI EUW-GUINEA (")	75	1
Directeur CMI	76	1
Hoofd Kabinet DCMI	77	1
Hr. Th. C. LEEUWENDAL	78	1
Hoofd Sectie I-1	79 t/m 83	5
" " I-2	84	1
" " I-5	85	1
" " Buitenland	86	1
Hoofd Afd. II	87/88	2
" " III	89/90	2
" " V	91/92	2
" " VIII	93/94	2
Hoofd CMI-Buitenkantoor BATAVIA	95	1
" " " BANDOENG	96	1
" " " SEMARANG	97	1
" " " DJOKJA	98	1
" " " SOLO	99	1
" " " MADI OEN	100	1
" " " KEDIRI	101	1
" " " SOERABAJA	102	1
" " " MEDAN	103	1
" " " PADANG	104	1
" " " FORT DE KOCK	105	1
" " " PALEMBANG	106	1
" " " RIOUW (Kapt. Luitz.)	107	1
" " " BANDJERMASIN	108	1
" " " PONTIANAK	109	1
" " " MAKASSAR	110	1
" " " MENADO	111	1
" " " BALI/LOMBOK	112	1
Hoofd Secretariaat CMI	113 t/m 125	13

GEHEIM

LIJST VAN AFKORTINGEN

- PARI = 1) aanvankelijk Partai Repoebliek Indonesia
2) sinds Sept.1945: Proletaris Aslia Repoebliek Internasional
- PKI = 1) aanvankelijk Perserikatan Kommunis Indonesia
2) Partai Kommunis Indonesia
- FDR = Front Demokrasi Rakjat
- Pesindo = Pemoeda Socialis Indonesia
- Gapki = Gaboengan Perdjoeangan Kemerdekaan Indonesia
- Akoma = Angkoetan Kommunis Moeda
- GRR = Gerakan Revolusi Rakjat
- Partai Moerba = Partij van Preletariërs
- BPRI = Barisan Pembrontakan Repoebliek Indonesia
- PNI = Partai Nasional Indonesia
- TRI = Tentara Repoebliek Indonesia
- TNI = Tentara Nasional Indonesia
- TNI Masjarakat = met de TRI tot de TNI samengesmolten strijd-organisaties
- SI = Sarekat Islam
- Masjoemi = Madjelis Sjoera Moeslimin Indonesia
- PSII = Partai Sarekat Islam Indonesia
- TNII = Tentara Nasional Islam Indonesia
- Kempeitai = Japanse militaire politie
- USSR = Union of Soviet Socialist Republics

TAN MALAKKA

I. INLEIDING

De grootste voorvechter van de Indonesische onafhankelijkheid is TAN MALAKKA.

Sinds het ontstaan van de onafhankelijkheidsbeweging heeft deze in MOSKOU getrainde communist geijverd voor een Republiek Indonesia, na de uitroeping waarvan hij haar via het nationalisme naar het communisme wil leiden.

Teneinde de grote lijn in dit streven vast te leggen, worden de volgende hoogtepunten in chronologische volgorde weergegeven:

1. TAN MALAKKA begint zijn communistische loopbaan als gunsteling van de Komintern.
Als Commissaris voor het Verre Oosten wordt hij boven ALIMIN en MOESO gesteld.
2. MOESO en ALIMIN willen eigener initiatief in 1926 een opstand beginnen.
TAN MALAKKA is hier vierkant tegen. De geschiedenis leert dat TAN MALAKKA gelijk kreeg.
3. MOESO doet hem door MOSKOU "desavoueren".
4. TAN MALAKKA richt de PARI op, waardoor hij bij de Japanse imperialisten in het gevlei komt. TAN MALAKKA hoopt als gevolg hiervan de handen vrij te krijgen bij een eventuele Japanse hegemonie in ZO.-AZIË.
5. Van de proclamatie van de Republiek Indonesia is TAN MALAKKA de promotor.
Als tegenprestatie wordt TAN MALAKKA erfgenaam van SOEKARNO-HATTA. E.e.a. wordt vastgelegd in het "politieke testament". *lekas*
6. TAN MALAKKA komt er achter, dat SOEKARNO-HATTA met het "politieke testament" willen knoeien. Hoewel onvoldoende voorbereid, zet TAN MALAKKA zijn "putsch" in, welke mislukt wegens gebrek aan militaire machtsmiddelen. Glorietijd van de PKI.
7. MOESO arriveert. Wordt verkeerd ingelicht door AMIR SJARIFOEDDIN, die een staatsgreep wil forceren om aan de macht te komen, e.e.a. ter bevrediging van eigen ijdelheid.
MOESO-affaire. TAN MALAKKA grijpt in, aangezien de tijd nog niet rijp is voor een "Sowjet-republiek Indonesia". De SOEKARNO-republiek moet het buitenland, speciaal AMERIKA tonen, dat zij geen communistische hegemonie in eigen boezem duldt, aangezien anders AMERIKA de SOEKARNO-republiek "doet" verdwijnen. Voor alles moet de Republiek blijven bestaan, daar TAN MALAKKA deze Republiek nodig heeft als springplank naar het communisme, zodra de "rode" vloedgolf ZO-AZIË heeft bereikt.
TAN MALAKKA verslaat zijn heethoofdige medestanders.
Tegenkanting tegen LINGGADJATI- en RENVILLE-overeenkomsten en torpederen aide-memoire van STIKKER-HATTA, passen in dezelfde politiek, gericht op instandhouding van de Republiek.
8. Tweede politionele actie. De SOEKARNO-republiek voorlopig defacto van de kaart.

- Thans komt TAN MALAKKA in actie. Is gehandicapt door het feit, dat de voormalige medestander, de PKI-MOESO, nog niet voldoende "bewerkt" is en bekeerd tot de TAN MALAKKA-leer.
- Ook het volk is nog niet afdoend bewerkt; de propaganda, dat MOESO een valse MOESO en de PKI-MOESO een valse organisatie en schepping van de Neds is, is nog niet voldoende doorgedrongen.
9. Toekomst, zoals TAN MALAKKA die zich heeft voorgesteld: de Republiek Indonesia, eventueel varend onder andere vlag, in ere hersteld. Een SOWJET-republiek Indonesia; zodra de "roden" zich in CHINA, BIRMA, INDO-CHINA en MALAKKA hebben geconsolideerd.

II. VOORGESCHIEDENIS

In 1899 in de MINANGKABAU-landen geboren, volgde IBRAHIM GPLAR DATOEK(SOE)TAN MALAKKA in de jaren 1907-1913 de normaal-school te FORT DE KOCK. Van 1914 tot 1920 vertoefde TAN MALAKKA in NEDERLAND, waar hij als actief lid van de "Perhimpunan Indonesia" (Vereniging van Indon. studenten in Nederland) met HATTA en SEMAOEN in contact kwam.

Als onderwijzer werkzaam, aanvankelijk in DELI (1920), daarna in het SEMARANGse (1921-1922), sloot hij zich aan bij de Mohammedaanse vereniging "Sarekat Islam" afd. SEMARANG, welke ter plaatse sterk communistisch geïntereerd was.

Het aanblijven van communisten in de "Sarekat Islam" was echter niet van lange duur. In October 1921 kwam het tot een breuk. De "rode" leden van de S.I., o.l.v. SEMAOEN en TAN MALAKKA, vormden een eigen groep, welke aansprakelijk moet worden gesteld voor de verbreiding van communistische ideeën in de Residentie SEMARANG. De door de S.I. gestichte "Sarekat Rakjat"-scholen werden vergiftigd met communistische leerstellingen. Ook hier gold het motto "wie de jeugd heeft, heeft de toekomst".

Naar aanleiding van gevoerde propaganda voor een algemene werkstaking tijdens een pandhuis-affaire, kwam TAN MALAKKA in 1922 voor het eerst in conflict met de toenmalige Ned. Ind. regering en werd te KOF-PANG op TIMOR geïnterneerd. Op zijn verzoek kreeg hij vergunning om van daar naar het buitenland te gaan. Eerst begaf hij zich naar NEDERLAND om opnieuw contact op te nemen met de "Perhimpunan Indonesia", die in deze tijd (1922) juist de linkse richting uitging.

In November 1922 ging TAN MALAKKA naar het buitenland, studeerde aan de Oosterse Universiteit van MOSKOU, werd lid van verschillende partij-commissies en schreef in 1923 verschillende opruiende pers-artikelen over JAVA. Anno 1924 werd hij door MOSKOU naar KANTON gezonden en belast met de partij-organisatie in het Verre Oosten.

In April 1925 gaf TAN MALAKKA te KANTON een brochure uit, getiteld: "MENOEDJOE REPOEBLIK INDONESIA" (Naar de Indon. Republiek).

Deze brochure gaf een beschouwing, hoe in de toekomst de revolutie in Indonesie gevoerd moest worden. De naam "Repoeblik Indonesia" ontstond aldus voor de eerste maal in 1925.

Omstreeks dezelfde tijd waren de in MOSKOU getrainde Indon. communisten MOESO en ALIMIN de promotors van de bekende communistische opstand in 1926, welke door de "Perserikatan Komunis Indonesia" werd voorbereid.

TAN MALAKKA in zijn functie van Commissaris voor het Verre Oosten weigerde echter aan deze opstandspoging zijn goedkeuring te hechten; hij achtte de tijd nog niet rijp voor een algemene gewapende actie en wilde zich voorlopig slechts bepalen tot agitatie en lokaal uit te voeren stakingen.

Alsnog hebben MOESO en ALIMIN hun zin doorgedreven, met gevolg dat de opstand op een mislukking uitliep. De PKI werd in Ned. Indië ontbonden en haar leiders geïnterneerd; MOESO en ALIMIN wisten echter te ontkomen.

Door toedoen van MOESO, die na de opstand van 1926 het eerst MOSKOU wist te bereiken, werd TAN MALAKKA door de Komintern officieel geroyeerd. Deze scheuring is naar men doet voorkomen tot op heden blijven voortbestaan.

In Juni 1927 richtte TAN MALAKKA met enkele trouwe volgelingen te BANGKOK de "Partai Repöeblik Indönesia" (PARI) op, welke communistische organisatie zich ten doel stelde, het Ned.Ind. Gouvernement in de Indonesische Archipel te doen verdwijnen. De hoofdzetel van deze PARI bevond zich sedert haar oprichting tot en met de capitulatie van JAPAN (Aug. 1945) achtereenvolgens te BANGKOK, MANILLA, TOKIO en SJANGHAI.

De agitatie tegen de Ned.Ind. Regering werd persoonlijk door TAN MALAKKA uit HONGKONG geleid;gedurende de jaren 1937 t/m 1942 uit SINGAPORE.

Tijdens de Japanse bezetting is TAN MALAKKA verschillende malen op SUMATRA en JAVA geweest, doch kon -onder de argus ogen van de Japanse Kempeitai- zich slechts bepalen tot ondergrondse activiteit.

Terstond na de Japanse capitulatie nam TAN MALAKKA actief deel aan de republikeinse vrijheidsstrijd. De naam PARI kreeg omstreeks deze tijd de betekenis van "Proletaris Aslia Republiek Internasional", met als doelstelling de vorming van een groot communistisch Zuidoost-Aziatisch blok, omvattende de gebieden BIRMA, SIAM, INDO-CHINA, MALAKKA, de PHILIPPIJNEN, INDONESIA en tropisch-AUSTRALIë.

Uit het bovenstaande blijkt, dat de door MOSKOU geroyeerde communist van internationaal formaat TAN MALAKKA, voortdurend een ongekende belangstelling heeft getoond voor het toenmalige Ned.Indië.

III. DE GEBOORTE VAN DE REPUBLIEK INDONESIA

Zoals bekend, werden in de kritieke dagen van Augustus 1945 (omstreeks de capitulatie van JAPAN) SOEKARNO en HATTA door een zekere Pak HOESIN, als het ware geprest -zulks met gebruikmaking van de gewapende macht der pemoeda's- de onafhankelijkheidsproclamatie van de Republiek Indonesia te tekenen, daar zij anders als politieke col-laborateurs met de Japanners aan de Geallieerde strijdkrachten zouden worden uitgeleverd.

Deze Pak HOESIN bleek niemand anders dan TAN MALAKKA te zijn; TAN MALAKKA is dus de promotor van de proclamatie "Indonesia Merdeka".

De sluwe communistenleider liet SOEKARNO en HATTA respectievelijk het President- en het Vice-Presidentschap aanvaarden en zorgde er voor zelf achter de schermen te blijven. Blijkbaar achtte hij de tijd nog niet gekomen om op de voorgrond te treden. Dat hij hiervoor echter de mogelijkheid heeft opengelaten, blijkt wel uit het zgn. "politieke testament" van SOEKARNO, HATTA en TAN MALAKKA (gedagtekend: DJAKARTA 1 October 1945), waarvan de inhoud als volgt luidt:

"Indien wij (SOEKARNO, HATTA c.s.) op een gegeven moment niet
"meer in staat zijn, om de strijd voor de onafhankelijkheid
"van onze Negara Repöeblik Indonesia voort te zetten, dragen
"wij de leiding over aan:

- " 1. Kameraad TAN MALAKKA
- " 2. Kameraad Mr. IWA KOESOEMA SOFMANTRI
- " 3. Kameraad SOEKARNI
- " 4. Kameraad SJHRIR. "

Ook dit zgn. "politieke testament" werd onder pressie van TAN MALAKKA c.s. door SOEKARNO en HATTA getekend.

Uit een onlangs buitgemaakt concept-schrijven van SOEKARNO en HATTA (gedagtekend 29 Maart 1946) is gebleken, dat beide hoge Rep. functionarissen van plan waren de op 1 October 1945 te BATAVIA opgestelde "instructie" in te trekken. Voorts werd in hetzelfde schrijven door SOEKARNO en HATTA pertinent ontkend, dat zij ooit een politiek testament hadden opgemaakt, dan wel ondertekend!

Aangezien het hier een concept-brief betreft, welke bovendien niet geparafeerd, noch ondertekend is, mag worden aangenomen dat hij door SOEKARNO en HATTA nimmer werd uitgegeven. Vermoedelijk hebben beiden toen reeds beseft, hoe groot de invloed van TAN MALAKKA in werkelijkheid was. Men denke slechts aan de communistische relletjes van Febr. 1946 in het CHERIBONse, welke met moeite door de toenmalige TRI konden worden onderdrukt.

IV. DE TAN MALAKKA-PUTSCH

Sinds het uitroepen van de Republiek Indonesia bestonden in haar gebied twee, ogenschijnlijk vijandig tegenover elkaar staande, communistische hoofdstromingen, t.w. de TAN MALAKKA-aanhang enerzijds en de "Partai Komunis Indonesia" van ALIMIN en MOESO anderzijds. Het politiek program van TAN MALAKKA met betrekking tot Indonesia omvat drie punten, t.w.:

1. De vorming van één onafhankelijke en soevereine Republiek voor en door het proletariaat (voorlopig los van MOSKOU), zonder met de Neds in onderhandelingen te treden;
2. In deze Republiek, op nationaal-communistische leest geschoeid, wordt de macht aan de proletariërs gegeven;
3. Het bereiken van het in ad 1 en 2 gestelde, (ogenschijnlijk) onafhankelijk van MOSKOU.

De PKI daarentegen streeft direct naar de vorming van een communistische Republiek, rechtstreeks gesubordineerd aan de U.S.S.R., uit te voeren volgens het orthodoxe Sowjet-systeem.

Dat beide stromingen, -welke in feite hetzelfde doel nastreven, doch ter verwezenlijking daarvan nuance-verschillen in de uitvoering vertonen-, meningsverschillen hebben, heeft de historie van de Republiek geleerd.

Tussen beide nuances in stond aanvankelijk de in Juni 1946 opgerichte "Angkoetan Komunis Moeda" met als leider IBNOE PARNA. Bij het zich toespitsen van de TAN MALAKKA versus PKI "tegenstelling" sympathiseerde deze nieuwe communistische pemoeda-organisatie met de TAN MALAKKA-aanhang; na de "putsch" van 3 Juli 1946 heeft zij, zoals hierna vermeld, het gewroet van de TAN MALAKKA-beweging zelfs voortgezet.

De directe aanleiding tot de "putsch" was de ontevredenheid in TAN MALAKKA-kringen, voortgesproten uit het feit dat bij de Ned.-Rep. onderhandelingen de Ned. invloed steeds meer toenam (BATAVIA, BANDOENG, SEMARANG, SOERABAJA gingen voor de Republiek verloren). Derhalve was de "putsch" gericht tegen het toenmalige kabinet SJAHRER, dat in die dagen steeds meer concessies aan de Neds deed. Daarnaast werd als neven-motief voor de staatsgreep ook de toenemende invloed van de "Partai Komunis Indonesia" in Republikeinse regeringskringen genoemd. Deze toenemende invloed van de PKI was zeker niet denkbeeldig; het kabinet SJAHRER was overwegend links, evenals het Komite Nasional Indonesia Poesat (volksvertegenwoordigend lichaam; echter niet gekozen, doch aangewezen), terwijl in beide regeringslichamen practisch geen plaats was ingeruimd voor de TAN MALAKKA-groep. Daarbij kwam nog, dat de "Sajap Kiri" (linkervleugel in de Republiek; echter met uitsluiting van de TAN MALAKKA-aanhang) ogenschijnlijk op samenwerking met de Neds. aanstuurde (in feite werden de onderhandelingen slechts als een adempauze beschouwd !), hetgeen onverengbaar was met de radicale anti-Ned. politiek van TAN MALAKKA.

De staatsgreep, welke in werkelijkheid ten doel had SOEKARNO-HATTA te corrigeren, mislukte als gevolg van het feit, dat "Gen.Maj." SOEDARSONO (Divisie-commandant van DJOCJA) zijn troepen niet volledig achter zich had en dat de macht van de Polisi Tentara Rep. Indonesia te DJOCJA (onder commando van "Kol" KANAPI) te gering was om de staatsgreep te voltocien. TAN MALAKKA c.s. werden geïnterneerd.

Met betrekking tot deze 3 Juli-affaire verklaarde TAN MALAKKA, dat hij het niet eens was met het politieke beleid van de toenmalige Republikeinse regering. Hij gaf te kennen het kabinet SJAHRIN langs parlementaire weg te willen dwingen, af te treden. De militaire staatsgreep van SOEDARSONO keurde hij af; het optreden van laatstgenoemde noemde hij een poging, om zich omhoog te werken. Door deze -volgens het beproefde systeem afgelegde - dubieuze verklaringen, mede door zijn grote invloed in verschillende Republikeinse regerings- en legerkringen, heeft TAN MALAKKA zich aan een officiële berechting weten te onttrekken.

De 3 Juli-affaire werd verder praktisch zonder TAN MALAKKA door het Republikeinse hooggerechtshof behandeld.

De geschiedenis leert verder, dat TAN MALAKKA -ondanks zijn internering- de communistische agitatie indirect heeft weten voort te zetten. Zijn werk werd overgenomen en voortgezet door IBNOF PARNNA, leider van de "Angkoetan Komunis Indonesia", met wie TAN MALAKKA gedurende zijn internering herhaalde malen in contact is geweest. De AKOMA heeft dan ook steeds aangedrongen op vrijlating van de leiders der 3 Juli-affaire. Dit aandringen werd steeds krachtiger, naarmate de TAN MALAKKA-infiltratie in de TRI (TNI) en laskars (in het bijzonder die van WEST-JAVA) toenam.

Het bovenstaande leert, dat TAN MALAKKA in de Republikeinse politiek moet worden beschouwd als de exponent van de meest radicale anti-Ned. richting.

V. DE ACHTERGROND VAN DE MOESO-AFFAIRE

Met de val van TAN MALAKKA brak een glorieperiode aan voor de "Sajap Kiri", waarin onmiskenbaar de PKI-invloed zich steeds meer uitbreidde. Onder leiding van AMIR SJARIFOEDDIN, de "big boss" op de voorgrond, en ALIMIN als de "man achter de schermen", werd de positie van de linkse strijdorganisaties ("Laskar Merah", "Pesindo", enz.) geconsolideerd. De PKI-gorie culmineerde in een samensmelting van deze strijdorganisaties met de TNI onder de naam van TNI-Masjarakat (ook wel het "troetelkind" van SJARIFOEDDIN genoemd). Later is gebleken, dat deze linkse strijdorganisatie persoonlijk door SJARIFOEDDIN, -wat diens toenmalige functie van Minister van Defensie mogelijk maakte-, werden gefinancierd.

De RENVILLE-overeenkomst (17 Jan. 1948) maakte onverwachts een einde aan het glorieperiode van de "Sajap Kiri". Zij viel uiteen om zich vrij spoedig te hergroeperen tot de oppositiepartij, onder de naam van "Front Demokrasi Rakjat".

Als tegenhanger van het FDR werd, eveneens in begin 1948, opgericht de "Gerakan Revolusi Rakjat", waarvan wijlen MOEWARDI (leider van de "Barisan Banteng Republik Indonesia") de algemene voorzitter werd, doch TAN MALAKKA in feite de geestelijke leider was. Wederom TAN MALAKKA, die zich op de achtergrond houdt!

Het behoeft geen betoog, dat de GRR de coördinatie van alle met TAN MALAKKA sympathiserende partijen en strijdorganisaties in de Republiek beoogt, welke coördinatie medio 1948 nog werd geaccentueerd door de samenbundeling van de politieke partijen in de "Partai Moerba". De GRR bleef echter de overkapping van de "Partai Moerba" en de TAN MALAKKA-strijdorganisaties.

Het derde blok, -hetwelk sedert de RENVILLE-overeenkomst aan het bewind kwam-, was de coalitie "Masjoemi" - PNI, met HATTA als leider. Deze coalitie heeft de val van het kabinet SJARIFOEDDIN weten te bewerkstelligen.

De historie toont aan, dat de Masjoemi in 1946 reeds met TAN MALAKKA-ideeën was geïnfecteerd (deelname van de vooraanstaande Masjoemi-leiders MOH. YAMIN en ABIKOESNO aan de staatsgreep van 3 Juli 1946), Medio 1947 vielen meerdere symptomen van communistische agitatie in de Masjoemi op. De "Partai Sarekat Islam Indonesia" (linker vleugel van de Masjoemi) nam actief deel aan het laatste kabinet SJARIFOEDDIN, zulks in tegenstelling met de andere Masjoemi-partijen, die en bloc geweigerd hadden, deel te nemen aan genoemd kabinet. Naderhand is gebleken, dat deze gedragslijn van de PSII zijn oorzaak vond in sympathie met de TAN MALAKKA-politiek; ABIKOESNO, tweede vice-voorzitter van de Masjoemi, werd naderhand ook nog algemeen voorzitter van de PSII.

Met voorgaande uiteenzetting is voldoende duidelijk aangetoond, dat TAN MALAKKA met hoofd en schouders boven zijn PKI-medestanders uitsteekt en dat hij het deswege noodzakelijk acht, zich steeds op de achtergrond te houden. Dit laatste hebben SJARIFOEDDIN en de in Aug. 1948 uit MOSKOU op JAVA gearriveerde MOESO nimmer begrepen.

Hun weg leidde, volgens de orthodoxe opvattingen, recht naar het doel zonder (nationalistische) omwegen.

MOESO begrip de grootste fout van zijn leven door gehoor te geven aan de influisteringen van AMIR SJARIFOEDDIN. Laatstgenoemde, vervuld van wraakgevoelens jegens de laatste HATTA-Masjoemi-regering, waarvoor hij het veld had moeten ruimen, moet MOESO de indruk hebben gegeven, dat de omstandigheden gunstig waren voor de "sociale revolutie". Onbewust van het feit, dat hij zich hiermede aan AMIR uitleverde, stemde MOESO met deze zienswijze in, zonder acht te slaan op ALIMIN's tegenwerpingen. AMIR maakte van deze meevaller gretig gebruik en liet onverwijld de actie (Sept. 1948) inzetten, zonder zich er van te overtuigen, of men met de voorbereidingen te MADIOEN, de toekomstige hoofdstad van de "SOVJET-republiek Indonesie", geroed was gekomen.

TAN MALAKKA liet van zijn kant, zijn medestanders rustig begaan. Zelf was hij op veel subtieler wijze bezig geweest de "nationalisten" te bewerken; de "Partai Moerba" stond na het uitbreken van de opstand achter de HATTA-regering; de strijdorganisaties van de GRR namen actief deel aan de zuiveringsoperaties tegen de PKI-opstandelingen en TAN MALAKKA herkreeg zijn volledige vrijheid van handelen.

Na de MOESO-affaire, welke in een nederlaag van de PKI (en in de dood van MOESO ?) resulteerde, was het de beurt aan de GRR, om, onder de brilante leiding van TAN MALAKKA, haar gezag uit te breiden en het volk te prepareren op de toekomstige greep naar de macht.

Hoe groot haar invloed reeds was, bleek bij de laatste Ned.-Rep. besprekingen, welke -volgens de Chinese pers- door toedoen van de "Partai Moerba", op een volledig fiasco uitliepen. Ongetwijfeld heeft TAN MALAKKA, met het doen mislukken van deze laatste besprekingen, -waardoor de LINGGADJATI- en RENVILLE-overeenkomsten op losse schroeven kwamen te staan-, willen aantonen, dat een samengaan met de Neds nu eenmaal "onmogelijk" is en dat zijn radicale politiek slechts de enige juiste is om tot de "sovereine" (in de toekomst communistische) Republiek Indonesia te geraken.

In dit licht moet dan ook de figuur van TAN MALAKKA, als algemeen leider van het verzet na de tweede politionele actie worden gezien.

VI. TAN MALAKKA ALS LEIDER VAN HET "VOLKS"VERZET

Kort na het inzetten van de tweede politonele actie (19 Dec. 1948) doken in DJOCJA en in het KEDIRIse geruchten op, als zou TAN MALAKKA sedertdien door SOEKARNO zijn aangewezen als coördinator van de guerillastrijd.

Ook deden geruchten de ronde, dat tijdens de aanval op DJOCJA, in een geheime bijeenkomst ten huize van SOEKARNO belangrijke besluiten waren genomen.

Werden deze geruchten aanvankelijk met een korreltje zout genomen, alras werden zij een nadere beschouwing waard.

Een B-informant kreeg inzage van het verslag van de geheime zitting, welke inderdaad op 19 Dec. 1948 ten huize van de "President" werd gehouden. Tijdens deze vergadering, bijgewoond door een twintigtal Republikeinse prominenten, werd besloten dat de vrijheidsstrijd zal worden voortgezet op basis van de guerillastrijd, uit te voeren door de TNI en andere strijdorganisaties. Tot algemeen verzetsleider werd TAN MALAKKA uitverkoren, die in zijn moeilijke taak ter zijde gestaan zal worden door SOEKIMAN, de Masjoemileider, en de communistenleiders CHAEROEL SALEH, IBNOE PARNA (beiden TAN MALAKKA-aanhangers), AIDIT, WIKANA (PKI-leiders) en anderen (B3). In hoeverre TAN MALAKKA zelf bij de vergadering aanwezig is geweest, is niet bekend.

Van andere B-informanten werden nadere bijzonderheden vernomen omtrent de tijdens deze geheime zitting genomen besluiten, meer in het bijzonder m.b.t. de onder de huidige omstandigheden te volgen "regerings"-politiek. Deze politiek werd gebaseerd op een bedektelijk, doch doelbewust vormen van een "dubbelregering", bestaande uit twee groepen regeringspersonen (B/O).

Uit de gestelde richtlijnen blijkt de TAN MALAKKA-politiek; deze richtlijnen zijn n.l.:

- a. het tot elke prijs voorkomen van een bindende overeenkomst met de Neds;
- b. het traineren van eventuele besprekingen met de Neds ter bereiking van het onder a. gestelde;
- e. de Indonesische kwestie zo lang slepende te houden totdat onder buitenlandse druk, de Republiek (zo mogelijk, geheel Indonesië) buiten de Neds om, volledige onafhankelijkheid krijgt.

Van hogergenoemde "dubbelregering" bestaat de eerste groep uit SOEKARNO-HATTA e.s., die zich door de Ned. troepen te DJOCJA gevangen moeten laten nemen. Na gevangennamen moet deze groep zich "constructief" voordoen, d.w.z. zij dienen door de Neds te worden beschouwd als de groep "waarmee nog te praten valt". Hoewel zij met de Neds mogen onderhandelen, moeten zij een definitieve overeenkomst ontlopen. (Wederom fungeren SOEKARNO en HATTA als strooppoppen voor TAN MALAKKA.)

De tweede groep, bestaande uit de "negatieve elementen", moet o.l.v. TAN MALAKKA de Javaanse noodregering vormen. Deze tweede groep heeft tot taak, door het aannemen van een uiterst negatieve houding, de eerste "constructieve" groep in een zo voordelig mogelijke positie ten opzichte van de buitenwereld te plaatsen. De negatieve houding van deze tweede groep moet gericht zijn op het volhouden van de guerillastrijd, gepaard gaande met terreur en intimidatie van de bevolking, teneinde de toestand van chaos en onrust te bestendigen en de bevolking te dwingen een non-coöperatieve houding aan te nemen, opdat de buitenwereld de indruk krijgt, dat de Neds niet in staat zijn de orde en rust te herstellen, omdat het Indonesische volk "zich niet nogmaals wenst te laten onderdrukken door de Neds en deswege voor zijn vrijheid vecht". Het Republikeinse propaganda-apparaat zal daarnaast het nodige verrichten, om deze mening in het buitenland te versterken.

Daarenboven moet deze tweede groep een gevecht om tijdwinst voeren, om het volk (lees: het proletariaat) rijp te maken voor de komende "sociale revolutie".

(Omtrent de mysterieuze positie van de Sumatraanse nood-regering werd niets vermeld. Hoewel blijkens een document deze "regering" officieel door HATTA werd ingesteld, vormen het doel van deze instelling en de wijze van inpassen van deze noodregering in de boven weergegeven politiek, een raadsel.)

Hoewel laag geëvalueerd, moet aan de hand van hetgeen verder omtrent TAN MALAKKA's activiteiten bekend is, aan bovenstaande berichten een hoge waarde worden toegekend. Het is vrijwel zeker, dat het "politieke testament" ten uitvoer is gelegd, in zoverre dat TAN MALAKKA de leiding van de vrijheidsstrijd (tijdelijk?) heeft overgenomen en haar van achter de schermen zal voortzetten, nu SOEKARNO en HATTA voorlopig van het toneel zijn verdwenen.

Op 22 Dec. 1948 duikt TAN MALAKKA in KEDIRI op, om voor Radio Djawa Timoer een zeer felle redevoering uit te spreken, waarin hij de revolutionairen uit de gehele archipel oproept, zich aaneen te sluiten en terug te keren tot de "bamboe roentjing"-geest, om te strijden voor de "100% Merdeka", zonder nochtans met de Neds in onderhandelingen te treden.

Omstreeks dezelfde tijd kreeg TAN MALAKKA contact met de leden van de Javaanse noodregering, waarvan SOEKIMAN als "premier" fungeerde. Een C3-bericht wil, dat op 27 Dec. 1948 in het KEDIRISE een "Republiek Indonesia" (!) werd uitgeroepen, welke republiek geleid zal worden door de "ministers" SOEKIMAN, SOESANTO TIRTOPRADJA, KASIMO, SOEPENO en Hadji MASHOFFER, ter zijde gestaan door TAN MALAKKA en SOETOMO (de BPRI-leider). Ook "Kol" SOENGGONO zal vermoedelijk van de partij zijn geweest. (Hoe de ware toedracht is geweest, laat zich slechts gissen.)

Mogelijk dat TAN MALAKKA bij bovengenoemde gelegenheid de functie van "staatsvoofd" aangeboden kreeg. Omtrent het al dan niet aanvaarden hiervan, is niets bekend; echter mag worden aangenomen, dat TAN MALAKKA voorlopig zijn oude rol zal prefereren, n.l. die van de "man achter de schermen", welke rol hij tijdens de proclamatie van de SOEKARNO-HATTA-republiek op 17 Aug. 1945, en ook nadien, zo meesterlijk gespeeld heeft.

De opeenhoping van politieke en guerillaleiders in het KEDIRISE werd niet efficiënt geacht, bovendien viel begin Jan. 1949 de ex-KEDIRI-zender uit, waardoor de verbinding met de Sumatraanse regering en via deze, met het buitenland werd verbroken. Niet lang daarna trokken de "ministers" dan ook naar het gebied ZO van DJOCJA, alwaar zich de hogere TNI-leiding ("Koln" NASOETION en SIMATOEPANG), die over verbindingen met SUMATRA en met de Sultan van DJOCJA (en diens schaduwbestuur) beschikt, bevindt. Aldus werd de leiding gedecentraliseerd. (Voor W.JAVA was reeds een aparte leiding gecreëerd, zoals naderhand zal worden aangegeven.)

TAN MALAKKA eindigde zijn rede voor Radio KEDIRI met de woorden: "Organiseert U in partijen en troepen onder het drie-ledige motto: Islam, Proletariaat, Nationalisme".

Deze woorden zijn veelzeggend en geven de politieke richting aan, welke TAN MALAKKA als coördinator van het totale "volks"verzet heeft ingeslagen.

TAN MALAKKA heeft een nieuw politiek program opgesteld, dat in eerste instantie gericht is op de rehabilitatie van de Republiek en op de verkrijging van de volledige onafhankelijkheid voor de Indonesische Archipel.

Daar gerealiseerd werd, dat zulks enkel en alleen bereikt kan worden door samenbundeling van alle revolutionaire, zowel links- als rechts-gerichte krachten, doet het niet vreemd aan, dat TAN MALAKKA voor alles op nationale eenheid aandringt.

Het rijp maken van het volk voor het communisme komt in het program niet voor, dit is (voorlopig) op het tweede plan geplaatst.

In dit program zijn de volgende richtlijnen aangegeven:

1. Bemachtigen van sleutelposities in zowel Ned. als Federale regeringsinstanties.
2. Bevorderen van het "sesepuh"-stelsel in de dessa's (sesepuh= ouderlingenraad), teneinde het volk verkiezingsbewust te maken, hetgeen de eerste stap is naar het politiek-bewust worden.
3. Oprichting van "rukun-tani's" (=dessa-coöperaties), ter bevordering van de financiële draagkracht van de dessa-gemeenschap, waardoor het verzet beter gefinancierd kan worden.
4. Propaganda, gebaseerd op de Islam (o.m. met aanhaling van Koranspreuken), voeren.

Speciaal het laatste punt verdient aandacht, aangezien hieruit duidelijk blijkt, dat TAN MALAKKA de Islam als tweede paard voor zijn wagen wil spannen, hetgeen mogelijk weinig moeilijkheden zal opleveren, gezien het feit dat in zijn leer met opzet een ruime plaats voor de godsdienst is gelaten, in tegenstelling tot de orthodoxe leer.

Ook het militaire program is op samenbundeling van krachten gericht en omvat derhalve de samensmelting van de voormalige TNI, de Islamietische strijdkrachten (ook de TNII van de "Negara Islam Indonesia" in W. JAVA), de BPRI van SOETOMO en de voormalige FDR-strijdkrachten tot één "Tentara Nasional".

Het woord "nasional" geeft ook in dit verband weer, dat TAN MALAKKA voorshands de nadruk legt op het nationalisme en niet op het communisme.

Teneinde niet in de fouten van de SOEKARNO-republiek te vervallen, werd ter bestrijding van het terreur- en rampokkwaad, gericht tegen de inheemse bevolking, als punt opgenomen dat alle, buiten deze "Tentara Nasional" staande strijdorganisaties, moeten worden ontwapend en ontbonden dan wel vernietigd. Voor de Neds werd een uitzondering gemaakt, deze mogen naar hartelust gerampokt, geterroriseerd en vermoord worden.

Aandacht verdient de door TAN MALAKKA geschreven en uitgegeven brochure "SANG GERILJA DAN GERPOLEK".

Deze brochure, samengesteld vóór de laatste Ned. militaire actie, -vermoedelijk in de tijd dat TAN MALAKKA in het gevang zat- werd blijkens een persbericht (van de "SIN PO", een doorgaans goed geïnformeerd Chinees-Maleis blad) na de Ned. opmars in grote getale verspreid onder de guerilla's op JAVA. Ook ter Sumatra's Westkust vond deze brochure haar weg naar het verzetswezen; het mocht de Ned. tpm ter SWK gelukken, de hand op een exemplaar te leggen. In dit handboek voor de militaire en politiek-economische guerillastrijd, zegt de schrijver het volgende:

"Het Republikeinse leger (TNI), als volksleger, wordt door de maatregelen van de Rationalisatie en Reconstructie bedreigd en veranderd in een koloniaal leger, dat gescheiden is van het Volk en hoewel bekostigd door dit Volk, uiteindelijk dient om ditzelfde Volk te verdrukken. Ik dring dan ook aan op de vorming van guerilla-laskars in de geest van 17 Aug. 1945."

Verder wordt het politiek-economisch aspect van de Republikeinse strijd voor de onafhankelijkheid, gezien uit communistisch standpunt, zeer uitgebreid behandeld. Zo beschouwt schrijver coöperaties op allerlei gebied, zoals productie-, transport- en distributie-coöperaties, als het sterkste economische wapen in de hand van de guerillastrijder. (E.e.a. werd dan ook in TAN MALAKKA's politieke program opgenomen.)

Ook in deze brochure valt op, dat TAN MALAKKA het communisme als zodanig weinig op de voorgrond laat treden, waardoor de eenvoudige lezer zich bepaald niet aan de indruk kan onttrekken, dat hier een nationalist en niet een communist aan het woord is.

In het artikel van de "SIN PO" van 8 Febr. 1949, getiteld: "De communistische invloed breidt zich uit in Oost- en Midden-Java", wordt in rake lijnen het TAN MALAKKA-gevaar geschetst.

Het blad spreekt zijn bezorgdheid uit over het feit, dat de communistische invloed van TAN MALAKKA bereids zijn intrede heeft gedaan in de eenheden van de TNI, die tot de guerillastrijd zijn overgegaan.

Voorts weet het te vermelden, dat personen uit de HATTA-aanhang zeer verontrust zijn over deze communistische infiltratie in de TNI, aangezien dit volgens zegslieden zeer grote gevolgen zal hebben met het oog op de pogingen, door middel van een compromis een oplossing te zoeken.

Men verwacht n.l., dat zodra SOEKARNO-HATTA c.s. met de Neds in onderhandelingen zullen treden, dit feit door TAN MALAKKA c.s. als een verraad aan de nationale zaak zal worden beschouwd, hetgeen niet tot buigen, doch tot barsten zal leiden.

(De enige reden, waarom de SOEKARNO-HATTA-aanhang, -die betrekkelijk klein is-, bovengeschetste onrust vertoont ligt voorshands in het feit, dat zij van de besluiten tijdens de geheime zitting van 19 Dec. 1948 genomen, geheel onkundig is.)

Niet alleen de "SIN PO" ziet de toestand vrij somber in, ook het te SINGAPORE verschijnende dagblad "UTUSAN MELAYU" gaf uiting aan zijn vrees, dat de tweede politionele actie de Republiek in de armen van TAN MALAKKA heeft gedreven.

Overigens verdient het feit vermelding, dat de partijraad van de "Partai Socialis Indonesia", -de linkse partij van SJAHRIR, die zich niet bij het FDR heeft aangesloten-, lang vóór het inzetten van de Ned. militaire actie heeft voerspeld (blijkens een document), dat een nieuwe communistische partij zal worden gesticht door de GRR en de "Partai Moerba", waarbij de restanten van het FDR en de PKI-MOESO zich zullen aansluiten, zodra door de Neds een militaire actie wordt ingezet.

Ook van de "Partai Serikat Islam Indonesia" en de PNI werd aangenomen, dat zij zich bij dit monsterverbond zullen aansluiten.

Hoe tracht TAN MALAKKA het conglomeraat van politieke partijen in zijn nieuw-gevormd links front samen te brengen?

Het antwoord luidt: "Wie de wapens heeft, heeft de macht". Ergo moeten in eerste instantie de TNI en de strijdorganisaties politiek worden bewerkt, daarna het volk met haar politieke partijen.

(TNI) Het "nationale" leger laat zich uiteraard meeslepen door de voorshands meest op de voorgrond geplaatste karakteristiek van de TAN MALAKKA-leer, het nationalisme.

De keurdivisie "SILIWANGI" was vóór de evacuatie uit de W. JAVA-"pockets" reeds gedeeltelijk besmet; na de evacuatie heeft de besmetting zich uitgebreid. De overige TNI-divisies, in wier rayons de "SILIWANGI" werd gelegerd, raakten eveneens min of meer besmet. Ook de infiltratie van bovenaf werd toegepast, "Kol" SOENGKONO was reeds "bekeerd" (AKOMA-lid) de "Koln" MOESTOPO en NASOETION volgden, het gif drong ook de lagere regionen binnen. Zelfs HATTA had geen andere keus en moest met de wolven in het bos meehuilen. Toen de MOESO-opstand uitbrak stond slechts één van de TNI-divisies, de voormalige IVE van SOLO, en bloc achter de PKI-MOESO; de overige divisies stonden min of meer van harte achter de Republiek (lees: TAN MALAKKA). Met het elimineren van de FDR-elementen in de TNI, kreeg TAN MALAKKA de volle beschikking over deze strijdmacht.

(TAN MALAKKA- Dat TAN MALAKKA op deze groep volledig kan rekenen, aanhangers) behoeft geen nader betoog.

Wel verdient het feit vermelding, dat de strijdorganisaties nimmer onder één centraal militair hoofdkwartier werden ondergebracht en dan ook schuil gingen onder vele namen. Een centrale TAN MALAKKA-strijdmacht onder eenhoofdige leiding zou én de politieke tegenstanders én de Neds én het buitenland te veel zijn opgevallen. De GRR bestaat uit 14 linkse partijen, waarvan meerdere over strijdorganisaties beschikken, met name de "Bamboe Roentjing" naderhand omgezet in de Brig. "TJITAROEM", de "Barisan Banteng Republik Indonesia", de "Badjak Laoet", de Divisie "TANTOMO" en anderen.

(MASJOEMI- en | De Masjoemi is qua ledental de grootste politieke
andere Isla- | partij. Echter ontbreekt het haar aan brilliante
miettische | leiders, waardoor het geheel een logge, inerte massa
organisaties) | is. Bovendien telt de Masjoemi haar meeste aanhangers
onder het gewone volk, de "proletariers", die van

huis uit met de Islam zijn groot gebracht, zonder zich in Mohammed's leer te hebben verdiept. Aangezien dit gewone volk voor het overgrote deel in dessa-verband leeft, en de dessa van oudsher op een communale grondslag is gefundeerd, behoeft het weinig betoog, dat TAN MALAKKA in deze massa een voedingsbodem voor zijn leer vindt. Bovendien weet hij de menselijke sentimenten goed te bespelen; als zoon van het Minangkabause volk, -dat verwonderlijk goed én de Islam én het communisme weet te belijden-, zal TAN MALAKKA de juiste snaar weten te vinden, om het hart van de alledaagse Islamiet te beroeren. In dit verband wordt gewezen op de PSII, die als de linkse afsplitsing van het Masjoemifront dient te worden beschouwd. (Zie hoofdstuk V.)

Brengt men hierbij in rekening het feit, dat de TAN MALAKKA-groeperingen de PKI-MOESO hebben bestreden en daardoor in het vaarwater van de Masjoemi terecht zijn gekomen, dan mag men er op rekenen, dat TAN MALAKKA in Masjoemi-kringen met zijn nieuwste politiek van samenbinden enig succes zal hebben.

Onherroepelijk zal deze politiek een scheuring in de Masjoemi teweeg brengen, de orthodoxe Islamieten zullen fel tegenover het communisme blijven staan, de alledaagse Mohammedaan zal zich laten bepraten. Het eerste, voorshands laaggeëvalueerde, bericht hieromtrent werd bereids ontvangen. Een partij-scheuring zou in de Masjoemi zijn ontstaan als gevolg van onenigheden tussen twee groepen, t.w. een communistisch georiënteerde en een orthodoxe groep Masjoemi-aanhangers.

Ook de "SIN PO" van 8 Febr. 1949 kwam met analoge berichten. Volgens dit blad zou zelfs de opperbevelhebber van de Masjoemi-strijdkrachten, ZAINAL ARIFIN, niet meer accoord zijn gegaan met de politiek van zijn partij en overeenstemming hebben bereikt met TAN MALAKKA. Overigens noemde de "SIN PO" ook de "Gerakan Pemoeda Islam Indonesia" onder de afvallige Islam-partijen.

Al met al laat het zich aanzien, dat gisting in de Masjoemi op konst is. Voorlopig zal TAN MALAKKA nog op geringe effectieve steun van Islam-zijde moeten rekenen. Van de orthodoxen en intellectuelen in dit rechtse front kan oppositie verwacht worden.

(PKI en | De PKI, het FDR en de TAN MALAKKA-aanhangers zijn allen
FDR) | vogels uit één nest.

Met het beëindigen van de MOESO-affaire, was de Republiek (en met haar, TAN MALAKKA) nog niet van de PKI-heethoofden verlost. De leiders waren vrij spoedig geëlimineerd, doch de ruim 30.000 gevangenen vormden een probleem. Deze 30.000 mensen allen tegen de muur plaatsen was niet doenlijk, bovendien had TAN MALAKKA andere plannen. Het reclasseringswerk, dat veel tijd in beslag neemt, vorderde te langzaam en al spoedig werden de "ongevaarlijken" vrijgelaten en zelfs weer in de TNI-gelederen, indien zij in het leger hadden gediend, opgenomen.

TAN MALAKKA en zijn GRR en "Partai Moerba" zaten evenmin stil, als goede herders gingen zij onder de schapen rond, om hen tot "betere gedachten" te brengen. De "bekeerden" werden deels vrijgelaten, deels "in bescherming genomen tegen het volk".

Onder het volk viel ook nog het e.e.a. te doen, het volk moest van diens afkeer van alles wat communist was, genezen worden. Deze afkeer staat TAN MALAKKA n.l. bij zijn infiltratiepogingen in de weg. Kort na de aanvang van de MADIOEN-opstand zetten de GRR en de "Partai Moerba" een grootse propaganda-campagne tegen de opstandigen in. Blijkens een document werd propaganda gevoerd, als zou MOESO een valse MOESO zijn en de PKI van deze MOESO geen communistische beweging doch een beweging "made in Holland", met als doel, tweedracht in de Republiek te zaaien. Herinnerd wordt aan de, in de Republikeinse pers geuite beschuldigingen aan het adres der Neds, dat zij de MOESO-affaire hadden geësceneerd. E.e.a. kon worden gestaafd met bewijzen, bestaande uit Ned.vlaggen, uniformen, insignes, e.d., welke op PKI-leden werden aangetroffen, aldus deze beschuldigingen.

Met deze propaganda hoopt TAN MALAKKA het volk van haar afkeer voor communisten in het algemeen te genezen en de PKI-gevangenen te doen inzien, dat zij zich onder valse leiders hadden geschaard en dat de ware communisten bij de GRR en de "Partai Moerba" waren te vinden.

Indien deze propaganda lang genoeg ongestoord gevoerd had kunnen worden, dan was de mogelijkheid niet uitgesloten geweest, dat het grote gros van de PKI-MOESO naar TAN MALAKKA c.s. was overgelopen.

TAN MALAKKA kreeg echter niet de nodige tijd en de nodige rust, om ongehinderd zijn gang te kunnen gaan. De tweede politionele actie was een lelijke streep door deze rekening.

Het is evident, dat in de huidige omstandigheden, TAN MALAKKA de PKI slechts gedeeltelijk meekrijgt. In de gebieden, waar sinds de geboorte van de Republiek de PKI de meeste invloed had (SOLOse, DJOCJase en het MADIOEN-KEDIRIse), is de PKI recalcitrant. Strubbelingen en onderlinge gevechten hebben reeds plaats gehad en vinden nog steeds plaats; het aantal meldingen van deze incidenten neemt zelfs toe.

De weinige, overgebleven FDR-leiders zijn (nog?) te kortzichtig om in te zien, dat TAN MALAKKA, uit communistisch oogpunt gezien, de juiste weg (via het nationalisme) bewandelt, en dat het vasthouden aan de oude orthodoxe weg onder de huidige omstandigheden tot niets leidt.

(De "Barisan Pem- De BPRI, het "nationale revolutie-leger" van de bebrontakan Rep. ruchte SOETOMO alias "Boeng" TOMO, vertegenwoordigde Indonesia") gedurende het driejarig bestaan van de Republiek het militant-extremistische element. Aanvankelijk op

nationalistische leest geschoeid (de BPRI gaf indertijd de toon aan in de -tegen de linkse groeperingen gerichte- "Benteng Repoeblik Indoesia"), ging dit revolutie-leger in de loop der tijden steeds meer de linkse richting uit, daar de "strijdgeest" van deze organisatie -in verband met de onderhandelingen met de Neds- door de Republikeinse regering niet langer meer kon worden bevredigd. Het resultaat was, dat medio 1948 de BPRI zich grotendeels aansloot bij de "Partai Moerba", en daarmede zich definitief aan de zijde van TAN MALAKKA schaarde.

De communistische invloed in de BPRI trad op de voorgrond tijdens de "PKI-MOESO"-affaire. "Boeng" TOMO koos de zijde van de regering en keurde de opstand van MADIOEN af.

In MIDDEN-JAVA, met name in Noord-KEDOE en SOLO, alsmede in OOST-JAVA, met name in de Residenties BODJONEGORO, KEDIRI en MADIOEN namen de BPRI-strijdorganisaties echter voor 50% actief deel aan de opstand. Later bleek, dat zij aan de opstand hadden deelgenomen, louter vanwege het feit, dat zij tegen de regering waren, en geenszins uit sympathie voor de PKI.

De kansen voor TAN MALAKKA om de BPRI alsnog in haar geheel aan zijn zijde te krijgen, zijn groot, aangezien zijn leer alle mogelijkheden open laat om de "strijdgeest"-waar het bij de BPRI in de eerste plaats om gaat- naar hartelust te kunnen botvieren.

JAVA is van oudsher het eiland geweest, waar TAN MALAKKA's ideeën het diepst doordrongen. Van JAVA uit drong het "licht" door naar de overige eilanden.

Op SUMATRA, in het bijzonder ter Sumatra's Westkust, is TAN MALAKKA geen onbekende.

Teneinde een indruk te geven van de invloed, die hij op de bevolking heeft en van de kansen, welke TAN MALAKKA maakt, te zullen slagen in de coördinatie van het verzet, wordt gebiedsgewijs het volgende overzicht gegeven:

(West-Java) In de laagvlakte van W. JAVA vindt TAN MALAKKA een uitgebreide schare van toegewijde aanhangers. Meer dan elders, is de bevolking hier vatbaar voor zijn communistische ideeën. Het sterkste centrum is wel de Residentie KRAWANG. Niet verwonderlijk is dan ook, dat in dit gebied een schijnbestuur, gebaseerd op de TAN MALAKKA-leer en los van DJOCJA, werd aangepeild. Uit documenten is gebleken dat deze "Pemerintah Repoebliek Djawa Barat" van de "Bamboe Roentjing" emaneerde. In het gebied van de "Daroel Islam", grotendeels de Oost-PREANGER omvattende, heeft TAN MALAKKA geen directe invloed. Mogelijk dat hij zal trachten, via de Masjoemi invloed op deze fol-Islamietische beweging uit te oefenen, doch alle tekenen wijzen er op, dat TAN MALAKKA voorlopig van deze zijde geen steun en medewerking heeft te verwachten. In de geheime zitting te DJOCJA op 19 Dec. 1948 moet besproken zijn, op welke wijze het Republikeinse gezag in W. JAVA meer ruggegraat te geven. Omstreeks de jaarwisseling werden Z. van BANDOENG besprekingen gehouden door o.m. de communistenleiders CHAEROEL SALEH, IBNOE PARNA en de zoon van de Wali Negara Pasoendan, de TNI-"majoor" ACHMAD, met een aantal PASOENDAN-prominenten. Maatregelen ter intensivering van het verzet werden besproken. E.e.a. had tot resultaat dat erige PASOENDAN-prominenten w.o. de voormalige premier van PASOENDAN, illegale steun aan het verzetswezen toezegden (B3).

Ook IWA KOESOEMA SOEMANTRI (vide "politieke testament") dook in W. JAVA op. Hoewel tot op heden omtrent de persoon van de algehele leider voor W. JAVA niets bekend is, kan mogelijk laatstgenoemde bedoelde persoon zijn.

DJOEMHANA, de huidige premier, schijnt ook voor TAN MALAKKA te zijn bezweken; aan hem werden de richtlijnen van TAN MALAKKA's werkprogram bekendgesteld, aan de hand waarvan DJOEMHANA instructies gaf aan de "cellen" in BATAVIA, BUITENZORG, SOEKABOEMI, TJIANDJOER en TASIKMALAJA (C/O). Het heeft er alle schijn van, dat de PASOENDAN-regering reeds voor een klein gedeelte aan de zijde van TAN MALAKKA staat. Onlangs werd ergens in W. JAVA een Republikeinse "Hoge Commissaris voor W. JAVA" geïnstalleerd. In hoeverre deze persoon, OEKAR BRATAKOESOEMA, aan de zijde van TAN MALAKKA staat, is niet bekend.

Op militair gebied bestaan in W. JAVA qua ideologie twee grote verzetsgroepen, nl. een Islamietische en een communistisch geörienteerde, die scherp tegenover elkaar staan.

Zoals gezegd heeft TAN MALAKKA van de "Daroel Islam" niets te verwachten, evenmin van diens strijdorganisatie, de "Tentara Negara Islam Indonesia". Is het verwonderlijk dat de "SILIWANGI" tijdens het binnendringen van W. JAVA opdracht had, deze TNII en passant te liquideren?

De TNII van haar kant verklaarde de "SILIWANGI" prompt tot "ongeregeld" leger, dat zo nodig vernietigd mag worden.

TAN MALAKKA beschikt echter over een soepele geest!

De TNI-"Maj" ACHMAD WIRANATAKOESOEMAH schijnt aangewezen te zijn, om te trachten Islam en communisme tot elkander te brengen. Het kunstje is eenvoudig genoeg. De "Bamboe Roentjing", de Brig "TJITAROEM", de "Tentara Resmi" en andere TAN MALAKKA-strijdgroepen in W. JAVA zullen een naamsverandering ondergaan, ze zullen voortaan "Tentara Islam Indonesia" komen te heten!

Volgens een C/O-bericht zal ACHMAD trachten de twee voornaamste staven van genoemde strijdgroepen, de "Markas Pertahanan Djawa Barat" en de "Staf Gabungan Untung Surapati" samen te voegen, waarna deze gecombineerde staf leiding zal geven aan de "Tentara Islam Indonesia". Voorlopig heeft deze "stunt" nog weinig succes. Van de "Tentara Resmi" werd vernomen, dat zij het vertrouwen in de leiding van TAN MALAKKA heeft verloren, terwijl van het Reg. "BOGOR" - Brig. "TJITAROEM" het sterke verloop opviel, -tientallen leden van dit regiment hebben zich reeds

bij de Ned. troepen gemeld.

In BANTAM hebben Islam en communisme van oudsher reeds goed met elkaar kunnen opschieten. De berichtgeving uit BANTAM is echter te summier, om er m.b.t. de TAN MALAKKA-binding conclusies aan te kunnen verbinden.

Resumerend kan van W.JAVA worden gezegd, dat TAN MALAKKA kan rekenen op de "SILIWANGI"-Div en op het volk en het verzetswezen in de laagvlakte; de "Daroel Islam" in de O.PREANGER daarentegen is sterk tegen zijn politiek gekant.

(Midden-Java) In dit deel van JAVA is de invloed van TAN MALAKKA op de bevolking aanzienlijk geringer dan in W.JAVA. In de uitgesproken Mohammedaanse streken, waar de Masjoemi heer en meester is, heeft zijn leer nog weinig aanhangers gemaakt. De afkeer van het (PKI-)communisme is nog te groot. Zo is de huidige situatie in het KOEDOES-PATI-REMBANGse voor TAN MALAKKA bepaald ongunstig te noemen; in dit gebied werkt de Masjoemi van harte met de Neds samen. Een ander gebied, waar hij voorlopig moet toekijken, is Noord-KEDOE. Hier hebben de Kiai's dusdanig vat op de bevolking, dat de kansen voor het communisme vrijwel nihil zijn; tijdens de PKI-opstand werden in het PARAKANSE de rebellen met behulp van de bevolking binnen afzienbare tijd geëlimineerd. In TEGAL-PEKALONGAN heeft hij evenmin invloed. Tijdens de "Tiga-Daerah"-affaire (eind 1945) kon de PKI in genoemd gebied geen voet aan de grond krijgen. In deze streek -staande onder Ned. controle- bestaat een zgn. "Moedjahidin-republiek", een vrij onbelangrijk Masjoemischijnbestuur, met sterke affiniteit tot de "Daroel Islam"-beweging in W.JAVA. Een "SILIWANGI-republiek" in hetzelfde gebied was geen lang leven beschoren; hoewel zich onderlinge gevechten tussen beide "republieken" hebben voorgedaan, verdween de "SILIWANGI-republiek" met het vertrek van de laatste "SILIWANGI"-troepen naar W.JAVA en niet tengevolge van Masjoemi-overwicht. (Febr.1949) In de overige gebieden van M.JAVA kan TAN MALAKKA zijn kansen bij de Masjoemi beproeven; hoe groot de te verwachten steun is van laatstgenoemde partij, laat zich nog niet vaststellen. Voor wat betreft de PKI liggen de kaarten evenmin naar wens. De situatie in de Vorstenlanden -sinds de geboorte van de Republiek de PKI-bastions in M.JAVA- is verward; TAN MALAKKA heeft hier niet de nodige tijd en gelegenheid gehad, de PKI te "bekeren". In het gebied Noord van de weg DJOCJA-SOLO, aanvankelijk beheerst door de TNI, komen communistische invloeden aan de oppervlakte; de symptomen zijn echter te vaag, om de hand van TAN MALAKKA, dan wel die van de PKI te kunnen aanwijzen. Zuid van voornoemde weg wordt een strijd om de heerschappij gevoerd door twee groepen:

- a. de groep, die naar voortzetting van het Republikeinse bestuur streeft, ter zijde gestaan door de TNI en bevolkingsguerilla's. Leiding gevend orgaan is het civiele gedeelte van de Javaanse noodregering (o.l.v. SOEKIMAN), terwijl het driemanschap NASOETION-SIMATOEPIANG-LOEBIS, de TNI-leiding vertegenwoordigt.
 - b. de PKI-aanhang, o.l.v. WIKANA en AIDIT, die W, Z en O van DJOCJA de macht volledig in handen heeft en scherp tegenover bovengenoemde groep staat (WIKANA was een toegewijd discipel van AMIR SJARIFOEDDIN). In het SOLOSE bestaat een tweede sterke PKI-groep, staande onder ALIMIN, die voorshands eveneens front heeft gemaakt tegen de TNI-Masjoemi-TAN MALAKKA-combinatie.
- Beide groepen bestrijden elkaar onderling, in het KLATENSE -waar SOEKARNI (TAN MALAKKA-aanhanger, zie "politieke testament") een schijnbestuur heeft ingesteld- hebben botsingen plaats gehad tussen TNI en PKI.

In het SOLOSE heeft de TAN MALAKKA-beweging zich (nog) niet als een afzonderlijke stroming aangediend, hetgeen niet verwonderlijk is, aangezien de PKI hier nog de overhand heeft. Dit PKI-bastion is

echter in "bewerking" en wel met behulp van ALIMIN, de oude concurrent van TAN MALAKKA! Aanwijzingen bestaan dat ALIMIN zich met laatstgenoemde heeft geassocieerd; ALIMIN werkt thans n.l. samen met een bestuurslid van de GRR, ter voorbereiding van de "ommezwaai" van de PKI naar het TAN MALAKKA-front. Deze "bewerking" verkeert echter nog in het beginstadium.

In het Zuiden van het bestuursressort SOERAKARTA, met name in de omgeving van BATOFREDNO, heeft MAROETO DAROESMAN (PKI, voorman MADIOFN-affaire) een schijnbestuur in het leven geroepen. Welke zijde de Sultan van DJOCJA heeft gekozen, laat zich slechts gissen; zeker is dat hij fel anti-PKI is, aangezien laatstgenoemde doende is, de invloed van de Sultan te fnuiken. De vraag, in hoeverre TAN MALAKKA deze Islam-voorganger (uit hoofde van des Sultan's functie) heeft weten te beïnvloeden, moet voorshands onbeantwoord blijven. Resumerend kan van M.JAVA worden gezegd, dat TAN MALAKKA over de TNI, de afvallige Masjoemi-aanhangers, dito PKI-leden en de Javaanse noodregering kan beschikken. De orthodoxe Masjoemi-aanhang en het wraakzuchtige deel van de PKI staan echter fel tegenover iedere toenaderingspoging van "GRR-Moerba"-zijde.

(Oost-Java) In het ~~KEDIRISE~~ bevindt zich een zeer sterke TAN MALAKKA-cel, gegroepeerd rond "Kol" SOENGGKONO, de invloedrijkste verzetsleider in O.JAVA. TAN MALAKKA werd dan ook meer-malen in het KEDIRISE gemeld. Sinds de oprichting van de "AKOMA", lid van deze organisatie, is SOENGGKONO, één van de volgelingen van TAN MALAKKA, welk feit niet heeft nagelaten zijn stempel te drukken op de OOST-JAVA-TNI.

Daarnaast is SOETOMO "goede tweede", waardoor de BPRI eveneens aan TAN MALAKKA's zijde is komen te staan.

De Masjoemi verkeert in het stadium van "bewerking"; Hadji MASHOER, "minister" van Godsdienst in de Javaanse noodregering, heeft zich met SOENGGKONO geassocieerd (F3).

Dit sensationele feit heeft in orthodoxe kringen reeds de nodige beroering gewekt en tot onrust geleid.

TAN MALAKKA's kansen bij de Masjoemi hangen af van het welslagen van zijn nationalistische en anti-Ned. propaganda en daarnaast van de anti-Ned. stemming in deze Islamietische partij. Deze anti-Ned. gezindheid verdwijnt echter gaandeweg, althans bij het gewone volk; aan e.e.a. is het correcte optreden van de Ned. troepen debet. Hoe verschillend is dit optreden van dat, zoals de Republikeinse propaganda het doet voorkomen. Sterker, het volk bemerkte spoedig, dat het niet de Neds, doch de TNI en de overige guerilla's te vrezen had, die door gebrek aan voedsel hun toevlucht moesten zoeken tot roof en rampok. Slechts indien SOENGGKONO er in slaagt, het voedselprobleem op te lossen, kan TAN MALAKKA vat op het volk krijgen. Dit behoort echter tot de onmogelijkheden.

Uit het MADIOEN-KEDIRISE en het BODJONEGOROSE kwamen reeds meldingen van volksverzet tegen de guerilla's binnen.

In analogie met M.JAVA, staan in O.JAVA de voormalige PKI-bastions in het MADIOFN-PONOROGOSE, TAN MALAKKA in de weg. Ook hier heeft zijn geraffineerde propaganda nog onvoldoende op PKI en bevolking kunnen inwerken.

Voor wat betreft de PKI, bestond kort na het inzetten van de tweede politionele actie een zekere mate van overeenstemming met de TNI en overige strijdorganisaties. Een officiële order van PKI-zijde om met de TNI samen te gaan, is echter nooit gegeven. Daarentegen heeft SOERIPNO in het verleden instructies gegeven, om zowel de Republiek als de Neds te blijven bestrijden.

De "associatie" van de PKI met het TNI-Masjoemi-blok kon dan ook niet van lange duur zijn. De oude controversen traden weer op de voorgrond en de onderlinge verstandhouding verslechterde.

Onderlinge gevechten tussen PKI en Masjoemi hebben zich reeds voorgedaan in het Z. KEDIRISE, MADIOENSE en PONOROGOSE; het aantal meldingen hieromtrent neemt toe.

Slechts de verhouding TNI - Masjoemi schijnt voorshands goed te zijn. Het gebied Oost van KEDIRI vormt op de algemene regel een uitzondering. Hier schijnt de coördinatie van TNI, PKI en Masjoemi succes te hebben gehad, in zoverre dat in dit gebied niet meer van TNI of afzonderlijke strijdorganisaties wordt gesproken. Er is slechts sprake van een "Pertahanan Rakjat" (Volksdefensie, geheel in overeenstemming met de brochure "SANG GERILJA DAN GERPOLEK"). In deze "Volksdefensie" zijn alle godsdienstige en politieke verschillen weggefallen; het is hier het "volk", dat voor de "Merdeka" strijdt.

Deze "Volksdefensie" is het enige, tot dusver bekende, tastbare resultaat van TAN MALAKKA's streven naar het totale "volks"verzet. Met betrekking tot de, in de Oosthoek geïnfiltreerde TNI-benden, is bekend, dat deze groepen sterk beïnvloed zijn door de TAN MALAKKA-ideologie enerzijds en in mindere mate door die van de Masjoemi anderzijds. De stemming is echter anti-SOEKARNO-HATTA. In het algemeen zijn de infiltrerende benden sterker beïnvloed door de TAN MALAKKA-ideologie dan die, welke in het voormalige Republikeinse territorium achterbleven.

Mogelijk dat dit met opzet zo geregeld werd. Agressieve, infiltrerende eenheden moeten nu eenmaal over een betere strijdgeest, gebaseerd op een of andere ideologie, beschikken dan "achterblijvers" met een defensieve taak.

Resumerende, kan TAN MALAKKA in OOST-JAVA rekenen op het TNI-Masjoemi-BPRI-blok; het volk zal echter, zolang de voedselpositie van het verzetswezen niet verbetert, bepaald tegen het TAN MALAKKA-communisme zijn.

Ook op de PKI hoeft hij voorshands niet te rekenen.

(Sumatra) De PKI komt op SUMATRA praktisch overal voor; de invloed van deze partij loopt in de verschillende gebieden nogal sterk uiteen. In het bijzonder in TAPANOEELI, Zuid-Sumatra's Oostkust en Sumatra's Westkust had de PKI een sterke positie.

Uit het beschikbare feitenmateriaal is echter niet op te maken, of en in hoeverre TAN MALAKKA invloed had op deze PKI-kernen. In de berichtgeving van SUMATRA komt zijn naam praktisch niet voor; of de Ned. inlichtingendiensten zijn zijn intriges nog niet op het spoor, of TAN MALAKKA moet nog met zijn agitatie beginnen. Sumatra's Westkust vormt hierop een uitzondering.

Zoals onder O.JAVA aangegeven, werd TAN MALAKKA tot voor kort meermalen in het KEDIRIse gesignaleerd. Een C/O-bericht wist echter te vermelden, dat hij begin Febr. 1949 BATAVIA had aangedaan, op doorreis naar SUMATRA. Dit feit hoeft niet als onwaarschijnlijk te worden beschouwd; het ligt in de lijn der verwachtingen, aangezien SUMATRA na JAVA aan de beurt is.

Ter Sumatra's Westkust had zich in het voormalige Republikeinse gebied, reeds lang vóór de tweede positionele actie, een unificatie-proces voltrokken; bestuur, politie, TNI, politieke partijen (Masjoemi en PKI inclusief) en de Islam zijn hier bijeen gebracht. TNI, PKI en Masjoemi werken hier broederlijk samen, hetgeen voor de Minangkabau-landen niet ongewoon is.

Hoe de kaarten precies liggen en welke troeven TAN MALAKKA in handen heeft, is niet na te gaan. Daarvoor is de politieke berichtgeving uit Sumatra's Westkust te summier en te onsamenvattend.

(Borneo) Uit het SAMARINDASE (O.BORNEO) is met betrekking tot TAN MALAKKA slechts het gerucht, dat JAVA reeds door hem op de Neds was heroverd, vermeldenswaard (Jan.1949).

Verder werd tot op heden niets omtrent eventuele, van deze communist emanerende, activiteiten vernomen.

(Oost-Indonesië) Ook uit het Oostelijk deel van de Archipel kwamen zeer weinig gegevens terzake binnen. Toch moet met de TAN MALAKKA-agitatie onder leiders en bevolking van de Negara Indonesia Timoer, reeds een aanvang zijn gemaakt. Op een lid van de Republikeinse "Good Will" Missie - die O.Indonesië bezocht zou hebben, als de tweede politionele actie niet was ingezet - werden propagandamateriaal, het strijd-program en de statuten van de "Partai Moerba" aangetroffen. Ook een uitnodiging aan het bestuur van de "Gaboengan Perdjoengan Kemerdekaän Indonesia" te MAKASSER, ter bijwoning van een "Volkscongres"- te houden onder auspicien van de "Partai Moerba"- werd op genoemd lid aangetroffen. De "Gapki" is een links geörienteerde, pro-Republikeinse politieke partij in O.Indonesië (leider: MONONUTU).

(Conclusie) Uit voorgaande hoofdstukken is duidelijk gebleken, dat sinds de proclamatie van de Republiek Indonesia, TAN MALAKKA aan de touwtjes heeft getrokken. Als communist van internationaal formaat beschikt hij over eigenschappen, die hem tot een goed agitator stempelen. Met eindeloos geduld heeft hij sinds 1924 zijn prooi belaagd, om die (vlak?) vóór de dodelijke sprong te moeten laten ontglippen. De tweede politionele actie heeft TAN MALAKKA's plannen (en die van MOSKOU) op tijd weten te dwarsbomen.

VII. SLOT —

De "rode" opmars in AZIë geschiedt volgens een weloverwogen plan, dat reeds uit de jaren van 1920-1930 dateert.

Voor de penetratie van AZIë beschikt MOSKOU over meerdere pijlen op zijn boog, lukt het de orthodoxe communistische agitator niet, dan lukt het wellicht de nationaal-communist. MOSKOU heeft gemerkt, dat hij de "gekoloniseerde" volkeren van AZIë eerst van hun "kolonisators" moet bevrijden, waarna zij zich met legale, cq illegale steun van de U.S.S.R. tot nationale staten moeten ontwikkelen. De bevolking van deze Aziatische staten echter, zal - en dit geldt zeker nog voor dit decennium - voor 90% uit "proletariërs" bestaan. Het zal alsdan weinig moeite kosten, om dit "proletariaat" in beweging te brengen. Aldus wordt de nationale staat rijp voor het communisme. Deze nieuwe tactiek, welke MOSKOU zo lang mogelijk trachtte te camoufleren, werd met behulp van TAN MALAKKA met succes beproefd. Aanvankelijk was TAN MALAKKA een pur-sang Moscoviet met een hoge positie (Commissaris voor het Verre Oosten); onder het motief, geweigerd te hebben de opstand van 1926 goed te keuren, werd hij vervolgens "gedesavoueerd" en als "Trotzkyist" gedoodverfd. Enkel en alleen om als "uitgestotene" des te gemakkelijker naar het te "bewerken" gebied te kunnen terugkeren.

Dat TAN MALAKKA's naam nog steeds voorkomt op de lijst van prominente communisten, kan zo goed als zeker worden aangenomen.

In 1948, toen MOESO en SJARIFOEDDIN de "sociale revolutie" op JAVA wilden forceren, was het TAN MALAKKA en ditmaal voor de tweede maal die zijn goedkeuring aan de opstand moest weigeren. Het tijdstip was te vroeg, de "rode" opmars in ZO.AZIE nog niet voldoende gevorderd. De Republiek Indonesië moest nog steeds als dekmantel voor MOSKOU's plannen dienen en de vroegtijdige opstand moest dan ook door de Republikeinse troepen worden onderdrukt, teneinde de democratische buitenwereld geen aanleiding te geven, de Republiek als vroeggeboorte uit de weg te ruimen.

TAN MALAKKA moest toen wel tot "broedermoord" overgaan, om zijn (en MOSKOU's) plannen niet te laten bederven. Intussen was sinds het onderdrukken van de MOESO-opstand de "rode" wals voortgerold, langzaam maar zeker, in BIRMA, SIAM en MALAKKA nam de subversiviteit toe, zelfs guerilla's werden actief. Na de PKI-opstand van Sept. 1948 begon TAN MALAKKA aan zijn laatste voorbereidingen, het Indonesische "proletariaat" moest gebundeld worden onder de leuze: "Islam, Proletariaat, Nationalisme". Toen de tweede politionele actie begon, was hij helaas nog niet gereed. Sedertdien kwam TAN MALAKKA volledig tot actie; misschien was het nog niet te laat.

Met behulp van de resolutie van de Pah-Aziatische Conferentie, bekrachtigd door de Veiligheidsraad, hoopt hij de Republiek (liefst van "SABANG tot MERAUKE") in ere hersteld te krijgen, zonder bindende overeenkomst met een inmenging van NEDERLAND. Hierdoor hoopt TAN MALAKKA zijn dekmantel te behouden, om die af te werpen, zodra de "roden" op het vasteland van ZO.-AZIË vaste voet hebben gekregen.

BATAVIA, 25 Februari 1949.

Volgno.

5 NOV. 1948

ACD 490

Notitie KB, 160

Bestemd voor B (Hr. v.d. Most)

Clipper meldt het volgende:

Het Dagblad (Batavia) meldde onlangs, dat twintig (20) militaire en technische Russische experts SOERIPNO vergezelden op zijn terugtocht naar Indonesie. Verder werd gemeld, dat deze Russische technici half September in Bangkok waren in afwachting tot ze naar de Republiek konden gaan.

Clipper zou graag zo volledig mogelijke inlichtingen hebben over de activiteiten in Europe en in Indonesie van:

- a) SOERIPNO
- b) MOESO, zijn secretaris.
- c) de identiteit van de twintig Russische technici en het doel van hun bezoek aan Indonesie.

KB, 4-11-'48

49027

Notitie KB, 241

Bestemd voor B VIII

Clipper zou nog graag de volgende preciseringen wensen naar aanleiding van ons rapport inzake SOERIPNO.

Punt 3., regel 7.

a Wat is de positie van dit nieuwe Politiebureau binnen de PKI? Wie zijn er de leden van?

b regel 15. Is MOESO een Kominform-agent? Hoe weet U dit? Is er een bewijs, dat dit zo is?

c regel 18. Waar in Oost-Europa? Wat besprak hij met De GROOT en THOREZ?

KB, 14-12-'48

K.B.

a De positie van het nieuwe Politiebureau "lijkt uit het wa-
negende waarnemen ook de leden zijn genomen
In het secretariaat van algemeen zaken hadden zitting (sept. 1948)

Moeso, Marsoek, Darweman, Van Ling Djie en Ngarmian
Belast met het secretariaat van defensie in het leiderschap van
Amis Sjarifoedin

In het secretariaat van de defensie hadden zitting Minin,
Loekman en Sardjono agenten en Soeripno had
zitting: Minin, Loekman en Sardjono

Soeripno (voorz. te Praag) had het Secretariaat van
buitenlandse aangelegenheden in handen.

b In zijn open feiten bekend, dat Moeso Kominform agent
was en zijn gezin geconcentreerd (Moeso, Moeso, Moeso) in Leeu-
warden.

c Verrederijft in Praag. Wat er besproken is heeft Moeso
niet verteld, althans het is niet bekend.

B VIII
24/12

Notitie KB

Aan Clipper is op 7-12-'48 een brief gezonden, nummer 49027, waarin hem mededelingen zijn gedaan betreffende SOEROPNO en MOESO.

KB, 8-12-'48

20 November 1948

ZEER GEHEIM
TOP SECRET

Ter Attentie van de heer van der Most:

DCMI antwoordde dd.18/19 November op de vragen van de heer Hazenberg naar aanleiding van de vraag van Clipper:

1. CMI-BATAVIA is door de Amerikanen niet benaderd. Dit is ook slecht mogelijk, aangezien ons contact met Campbell, die politieke zaken met de CMI behandelde, volledig is verbroken wegens ergerlijke pro-Republikeinse houding van betrokkene en wegens zijn rol bij de Maramis- en Soekanto-affaire. Het contact met Commander Dierman bestaat slechts op militair gebied, zodat de Amerikanen politiek en economisch bij de CMI geheel droog liggen.

Het komt mij dus gewenst voor dat de CVD de vragen beantwoordt. Over de activiteiten van Moeso en Soeripno kan ik U niet direct een korte samenvatting geven; deze zijn overigens voldoende bekend uit de in de laatste maanden toegezonden stukken. Niettemin wil ik U ondanks overbelasting van hulp zijn en zal U op korte termijn een kort overzicht seinen.

Ik wijs in dit verband op het document van informant X, waarin de rol van Moeso duidelijk naar voren komt.

2. Over activiteiten van de 20 Russische technici te Bangkok is hier niets naders bekend. Zij zijn ingedeeld bij de Russische Ambassade te Bangkok en niet dogereisd naar Djokja. Naar ik meen heeft DIRVO hierover uitvoerig geseind aan Buitenl.Zaken en kunt Gij wellicht aldaar nadere informaties krijgen.

Het volgende samenvattend overzicht voor CVD.

Activiteiten van Moeso en Soeripno in INDONESIE:

Moeso.

*73 R
Cont Dem
vaki Rakip
Darm. Wk.
font.
P. Pantai
nasionel
indonesie*

Kwam mede in het gevolg van Soeripno; sloot zich onmiddellijk bij de PKI aan; bewerkte een fusie van de FDR-partijen in een nieuw communistisch Volksfront; noemde de MASJOEMI en PNI/bourgeoisistische partijen en de GERAKAN REVOLUSIONER RAKJAT renegaten; propageerde radicale uitvoering van het democratisch volksfront met verlening van meer macht aan de arbeiders; gaf de stoot tot de vorming van een nieuw POLIT-bureau van de PKI; wijdde speciale aandacht aan arbeidersorganisaties en de vakbeweging; agrarische hervorming werd doorgezet en ambtsvelden van dessahoofden enz. werden geroofd en onder de arme bevolking verdeeld; is de man achter de schermen met betrekking tot de onlusten in SOLO en het incident te MADIOEN; verklaarde in een interview voornemens te zijn het Marshall-plan te torpederen (ingevolge opdracht Moskou?) en uitte zich sterk anti-Amerikaans; ging er prat op dat hij Indonesie tot een brandpunt in de derde wereldoorlog kon maken en gaf als KOMINFORM-man/zijn mening weer dat Rusland binnen 2 weken Indonesie kon binnenmarcheren; deelde mede voor zijn vertrek naar Indonesie een lang onderhoud te hebben gehad in Oost-Europa met Paul de Groot en Maurice Thorez; aanvankelijk zeer hartelijk door Soekarno ontvangen, wiens ogen echter spoedig open gingen en zich zelf niet sterk genoeg achtte en Tan Malakka, de oude vijand van Moeso, vrijliet als tegenwicht; Moeso zou in de opstand gevallen zijn, hetgeen echter van communistische zijde wordt ontkend.

Soeripno.

Deze propageerde na terugkomst in Indonesie het aanknopen van betrekkingen door de Republiek met Rusland en Oost-Europese staten; nam actief deel aan de activiteiten van Moeso; sprak in het bijzonder tot de jeugd en vakverenigingen; was in radioredevoeringen zeer fel anti-Soekarno en anti-Hatta; na de staatsgreep van Madioen werd hij door de Republiek als gezant te Praag ontslagen.

ACD.

B

Bijgaand rapport werd aanvang October door Hoofd CVD ontvangen van het Ministerie van Buitenlandse Zaken. Een der ambtenaren van genoemd Ministerie stelde deze nota samen op last van de Secretaris-Generaal Buit.Zaken.

KA, 1-11-48.

3.

Vo...
2 NOV. 1948
ACD 40710

104346-8769 G.S.

aan 4070 4.76

FOTO
No. 9179

COMMUNISME IN DE REPUBLIEK.

1. Ontwikkeling communisme tussen beide oorlogen.
2. Ontwikkeling nationalisme tussen beide oorlogen.
3. Eerste contacten tussen communisme en nationalisme.
4. De stichting der Republiek.
5. De groei van het communisme na 1945.
6. De laatste phase vóór de greep naar de macht.
7. De dubbele rol der Republiek.

27 September 1948.

COMMUNISME IN DE REPUBLIEK.

1. Ontwikkeling communisme tussen beide oorlogen.

Gedurende de eerste wereldoorlog ontstond in Nederlandsch-Indië de Sociaal Democratische Vereniging, die na 1917 communistische infiltratie onderging en in Mei 1920 werd herdoopt in de Communistische Partij Indië als tegenhanger van de Communistische Partij Holland (vooraanstaande leden van eerstgenoemde partij: Semaoen, Tan Malakka en Alimin). Deze partij sloot zich daarna aan bij de Komintern.

Na in 1922 te hebben gefaald een algemene staking uit te roepen, weken Tan Malakka en Semaoen naar het buitenland uit.

Tan Malakka keerde in 1923 naar Nederlandsch-Indië terug. Intussen hadden zich in Nederlandsch-Indië twee grote vakbonden gevormd van spoorweg- en tram-personeel, die zich bij de C.P.I. aansloten. Hiertoe besloot ook de Indonesische zeeliedenbond (voorzitter Semaoen, die zijn hoofdkwartier in Amsterdam had).

In dit verband is het van belang te melden, dat Alimin, Semaoen en Moeso zich in 1925 in Rusland bevinden om geschoold te worden aan de Lenin Universiteit te Moskou. Alimin en Moeso keren in 1925 op Java terug en bereiden daar een opstand voor om zich in geheel Indië van de macht meester te maken. Tan Malakka verzet zich tegen dit plan en acht de tijd nog niet gekomen. De Nederlandsch-Indische

Regering smoort dit verzet in de kiem en arresteert de gehele beweging (13.000 personen). 1300 opstandelingen worden geïnterneerd in een speciaal daartoe ingericht kamp aan de Boven-Digoel in Nieuw Guinea.

Op alle gebied blijft de Indische Communistische Partij echter actief buiten Indië. Zo neemt Semaoen in 1927 deel aan het "wereldcongres tegen imperialisme en koloniale onderdrukking" in Brussel en wordt in het Presidium verkozen. De leiders gaan voortdurend door met de organisatie van het verzet. Zo vertrekt Tan Malakka in 1931 van Amoy naar Rangoon voor werk in Burma, terwijl Alimin hem volgt. Moeso is daarbij belast met de liaison tussen Tan Malakka en het Communistische Bureau in Shanghai.

Teneinde een hernieuwde actie in Indonesië voor te bereiden, gaan Alimin en Moeso naar Rusland.

In 1933 wordt Alimin verkozen tot lid van de Tweede Kamer der Staten Generaal in Nederland, doch neemt geen zitting, gezien hij niet in staat is vóór de daarvoor vastgestelde datum te worden beëdigd.

Alimin en Moeso worden kort daarna lid van het Executive Comité van de Komintern.

In 1933 breekt muiterij uit op het Nederlandse oorlogsschip "Zeven Provinciën" en bewijzen worden gevonden, dat deze is geschied op instigatie en met steun der Communisten.

In 1935 wordt Amir Sjarifoeddin - voormalige Premier der Republiek Indonesië - volgens eigen verklaring - geheim lid van de Communistische partij.

In de jaren voor de Tweede wereldoorlog is Moeso in Moskou, terwijl Alimin zich in 1940 in Malakka ophoudt. Hij ziet kans in 1942 naar China te vluchten, waar hij medewerker wordt van een van de voornaamste leiders der Chinese Communisten, Chou-En-Lai (Yenan).

2. Ontwikkeling Nationalisme tussen beide oorlogen.

Het nationalisme in Indonesië is ouder dan het Communisme, doch vindt eerst later een meer definitieve uitdrukkingsvorm.

In 1922 wordt in Nederland opgericht een studentenvereniging, genaamd "Perhimpoean Indonesia" (Indonesische vereniging) met als een der stichters Mohammed Hatta (thans premier). Hij was voorzitter van de vereniging van 1925 - 1929.

Na het volledig verbod van de Communistische Partij Indië na de mislukte opstand in 1926 ontwikkelt zich de nationalistische beweging (van communistische zijde kan daaraan in Indië niet openlijk worden deelgenomen).

In 1927 wordt te Bandoeng opgericht de Partai Nasional Indonesia (P.N.I.) met als eerste voorzitter Soekarno (President der Republiek). Hoewel de Perhimpoean Indonesia in Nederland en de P.N.I. in Indië, twee geheel verschillende organisaties zijn, zijn de leden uit dezelfde kringen gerecru-teerd, n.l. de studentenverenigingen en de studieclubs.

In 1927 neemt de P.N.I. als leuze aan "revolutionair non-coöperatief" conform de leuze van de Perhimpoean Indonesia, waarvan wel communisten lid zijn.

In 1930 wordt Soekarno wegens opruiving tegen het wettig gezag veroordeeld tot 4 jaar internering, gezien zijn bij herhaling opruien tegen het geves-

tigd gezag.

In 1933, kort na zijn ontslag uit detinerings, worden aan Soekarno, dan leider van de nieuwe nationalistische partij, de Partai Indonesia (Partindo), en aan Hatta en Shahrir (eerste premier van de Republiek) bij administratieve maatregel een vaste verblijfplaats aangewezen.

Behalve de hierboven genoemde Perhimpunan Indonesia en Partindo bestond in Indië de in 1908 opgerichte Sarikat Islam, aanvankelijk een Mohammedaans handelsgenootschap, doch dat zich ontwikkelde tot een politiek genootschap met nationalistische inslag. Deze Sarikat Islam kan als voorloper en als kern van de in de Tweede Wereldoorlog opgerichte Masjoemi worden beschouwd.

Ook in deze Sarikat Islam dringen de Communisten Tan Malakka en Semaen binnen, doch worden er uit verwijderd wegens hun revolutionaire beginselen (1923).

Naast de nationalistische anti-gezagsorganisaties, die niet getolereerd werden, vindt het nationalisme legale uitdrukkingsvormen in de Volksraad (parlement) en in de locale raden. Het groeit gestadig onder de vrijheid van woord en drukpers en is voor de oorlog zodanig in omvang en belang gegroeid, dat de Nederlandsch-Indische Regering in 1939 besluit een commissie op te richten, om een onderzoek in te stellen naar de bevrediging van het nationale

bewustzijn en tot vaststelling van de toekomstige structuur van Nederlandsch-Indië. Het is dan ook met volledige inzetting aller krachten dat Nederlandsch-Indië zich werpt in de strijd tegen de Japanse overweldiger.

3. De contacten tussen communisme en nationalisme.

De radicale elementen van de studentenvereniging Perhimpoean Indonesia (Nederland) hebben vanaf de oprichting contact onderhouden met Semaoen en Tan Malakka.

In 1925 werd door deze radicale elementen een resolutie gezonden aan Semaoen en Tan Malakka, waarin bewondering werd uitgesproken voor de Komintern en voor het streven van deze leiders in de vrijheidsstrijd.

In 1926 na de onderdrukking van de Communistische Partij Indië door de Nederlandsch-Indische Regering wordt door Semaoen namens de Communistische Partij, en Mohammed Hatta namens de Perhimpoean Indonesia, een overeenkomst aangegaan, waarin het leiderschap voor de nationalistische beweging in handen van de Perhimpoean Indonesia wordt gelegd.

In 1927 op het congres van de Anti-koloniale Liga te Brussel (wereldcongres tegen wereldimperialisme en koloniale onderdrukking) worden Mohammed Hatta (namens de Perhimpoean Indonesia) beiden in het presidium verkozen.

In 1928. De leuzen van de Partai Nationalis Indonesia en de Partai Komoenis Indonesia worden een en dezelfde:

"non-coöperatief en revolutionnair".

In hetzelfde jaar werd Soeripno naar Batavia gezonden en onderhoudt hij via de Perhimpoean Indonesia in Nederland voortdurend contact met Semaoen in

Moskou.

In 1928 wordt een onderafdeling der Anti-koloniale Liga opgericht te Singapore en de samenwerking van Alimin met plaatselijke communisten en nationalisten in Indië wordt zeer intensief.

Sinds de onwettigverklaring van de Partai Komoenis Indonesia (in 1926), is tenslotte alleen de Partij Indonesië van Soekarno als actieve nationalistische organisatie blijven bestaan. Van enig daadwerkelijk contact met communisten kan weinig sprake zijn, aangezien van overheidswege een scherpe contrôle werd uitgeoefend.

Tijdens de Japanse bezettingsjaren speelden Soekarno en de zijnen de Japanse anti-imperialistische kaart.

Na het uitroepen van de Republiek in 1945 echter stelt hij alles in het werk om tot een zeer nauwe samenwerking met de communisten te geraken. Dit vindt o.a. uiting in het persoonlijk verlenen van volmachten aan Soeripno voor het aanknopen van betrekkingen met de U.S.S.R., zulks zonder medeweten van zijn Minister van Buitenlandse Zaken, alsmede het benoemen van Sardjono voor liaison met de Australische Communistische Partij.

Overigens zijn bewijzen overtollig van zijn contacten met en belangstelling voor communistische activiteiten.

4. De stichting der Republiek.

De samenwerking van het gehele nationalistische element met het wettig Nederlands gezag vóór de Pacific-oorlog vond onder meer uitdrukking in een door Amir Sjarifoeddin - de uiterst links georiënteerde nationalist - opgestelde resolutie der federatie van nationalistische partijen in December 1941.

Deze resolutie hield in dat iedere zelfrespecterende natie zich diende te verzetten tegen een agressor, en zodoende was het niet verwonderlijk, dat Sjarifoeddin door de Japanners werd geïnterneerd, doch kans zag de Communisten op Java te blijven aansporen tot verzet.

De vooroorlogse steun van Japan aan de Communisten (o.a. asylverlening aan Tan Malakka voor de oorlog) met het doel Nederland in het bijzonder en de Westerse mogendheden in het algemeen afbreuk te doen, kwam uiteraard geheel tot een einde na de bezetting in Indië. Voor Japan waren van toen af aan slechts de nationalistten geschikt voor collaboratie. (De laatste "onverzoenlijken" der Communisten aan de Boven-Digoel waren bij de val van Java overgebracht naar Australië).

Soekarno heeft bij de samenwerking met de Japanse bezetters de werkelijke macht van de geallieerden steeds onderschat en tezamen met Hatta hebben zij het Japanse Rijk bewonderd en geëerd. Zij dachten, dat Tokio de oorlog zou winnen en handelden overeenkomstig.

Toen de oorlog voor Japan minder gunstig verliep hebben Soekarno en Hatta van de gelegenheid gebruik gemaakt zich door de Japanners te paard te doen zetten. Zij werden lid van het Comité voor het voorlopig onderzoek voor de Onafhankelijkheid, dat in begin 1945 door de Japanse bezetter werd opgericht.

Aan de vooravond van de val van Japan - 5 dagen

na Hiroshima - en drie dagen na de oorlogsverklaring door de U.S.S.R. worden Soekarno c.s. bij Veldmaarschalk Terauchi in Saigon ontboden en wordt hen medegedeeld, dat op last van de Keizer de onafhankelijke Indonesische Republiek op 24 Augustus 1945 zal worden uitgeroepen.

Door de gebeurtenissen achterhaald wordt Soekarno echter gedwongen voor deze datum tot uitroeping over te gaan, en op 17 Augustus vindt de proclamatie te Batavia plaats, waarbij Soekarno President en Mohammed Hatta Vice-President wordt.

Onmiddellijk echter nadat de Japanse bezetter verdwijnt, steekt het eerste teken van het communisme weer het hoofd op: Tan Malakka, de oude Trotskyistische communist, wordt door Soekarno en Hatta benoemd tot hun politiek ergenaam. (in een testament gedateerd 1 October 1945)

5. De groei van het communisme na 1945.

Alimin, die in 1940 te Koeala Loempoer, Brits Malakka, vertoeft en naar China weet te komen, waar hij tijdens de Pacific-oorlog verblijft, keert eerst in October 1945 via Manila op Java terug en constateert teleurgesteld, dat de communistische organisatie uiteengevallen is. Alles moet van de grond af worden opgebouwd.

De Indonesische communistische partij (P.K.I.) wordt weer opgericht. In de "Bintang Merah", het blad der P.K.I., schrijft Alimin op 1 November 1946: "De Republiek wordt bedreigd door de kanonnen van Engeland en Amerika. Zij zullen een herstel van een Nederlandse overheersing niet toestaan, doch zullen evenmin communistische cellenbouw en invloed van Moskou toelaten. Daarom zijn geen communisten lid van het Republikeinse kabinet".

Dit citaat kenmerkt de tactiek. Men vormt een krachtige kern, tracht andere groepen voor het communisme te winnen door infiltratie, doch treedt zelf niet op de voorgrond. Alimin begint zijn politieke veldtocht met het winnen van de socialistische groep in de Republiek. De eerste stappen op de weg der politieke blokvorming worden gezet met de vorming der "sajap kiri" - linkervleugel.

Alimin wendt zich vervolgens tot de vakbeweging. In November 1946 wordt de "Sentrale Organisasi Boeroeh Republik Indonesia", de Sobsi, een federatie van Vakbonden, opgericht. Boejoeng Saleh, een vooraanstaand volgeling onder de bevelen van Alimin, treedt in deze federatie op als propagandist. Daroesman, een tweede handlanger, wordt leider van een vakbond van arbeiders van ondernemingen (Sarboepri), aangesloten bij de Federatie, en wordt vervolgens officieel door het Republikeinse leger als vernielingsbrigade afgericht. De

kern -

kern van het communistisch element in het leger is nu verzekerd.

Alimin c.s. wenden zich tenslotte ook rechtstreeks tot het leger. Bij redevoeringen tot officieren spreekt Alimin als volgt:

"De communistische revolutie is internationaal. De Indonesische revolutie is er een onderdeel van. De strijd gaat tegen het imperialisme. De Sovjet-Unie leidt deze strijd en bereidt zich voor op een derde wereldoorlog. Uiteindelijk zullen wij tegenover Amerika komen te staan."

In April 1947 schrijft Alimin in de "Api Rahjat" (Volksvlam), een der communistische bladen, :
"Onze strijd moet naar buiten toe het beeld vertonen van de "Partai Nasional Indonesia" (P.N.I.= nationalistische partij, welke het communisme verwerpt), naar binnen toe volgen wij het communistische programma". Ook hier verschuilt het communisme zich achter het nationalisme.

De communistische activiteit komt weer op de achtergrond na de politionele actie van de Nederlanders op Java en Sumatra (einde Juli 1947). De Nederlandse troepen vinden bij deze actie overstelpende hoeveelheid materiaal bewijzend de betekenis van het communisme in de Republiek.

Na de aankomst van Soeripno en zijn secretaris Soeparto uit Praag op 10 Augustus 1948, welke laatste spoedig Moeso blijkt te zijn (de oude communistische leider), is het tijd voor nieuwe actie.

Intussen heeft een omvorming van de "Sajap Kiri" (linker vleugel in de Republiek) in de F.D.R., Front Democratie Republiek (een andere naam voor de linkse politieke blokvorming), plaats gehad.

De F.D.R., waarvan Amir Sjarifoeddin de leiding heeft, doet pogingen om in het Kabinet-Hatta te worden opgenomen, doch slaagt hierin niet.

Sjarifoeddin -

Sjarifoeddin is echter niet met een ondergeschikte rol tevreden en zal weldra meer van zich doen horen - en dan als volwaardig communist, wat hij altijd geweest is.

6. De laatste phase vóór de greep naar de macht.

20 Mei 1948 wordt de wereld verrast met een overeenkomst te Praag gesloten tussen een vertegenwoordiger van de Republiek Indonesia, Soeripno, en de Sovjet-Ambassadeur aldaar inzake uitwisseling van consulaire betrekkingen tussen de Republiek en de U.S.S.R.

Soeripno wordt opgeroepen door de Republikeinse Regering. Hij keert 10 Augustus 1948 op Java terug. Hij is vergezeld van zijn secretaris, Soeparto, alias Moeso. Soeripno treedt terug en Moeso speelt spoedig de leidende rol in de P.K.I. (Partai Kommunis Indonesia).

Op Java (in de Republiek), verklaart Amir Sjarifoeddin, voorzitter van de socialistische partij plotseling op 31 Augustus, dat hij sedert 1935 geheim lid der P.K.I. geweest is en dat de "Partai Socialis Indonesia" een fusie heeft aangegaan met de P.K.I. Hij onthult voorts, dat de nationalistische groep, die hij even voor de tweede wereldoorlog leidde, eveneens een communistische organisatie is geweest. Kort voordat Sjarifoeddin deze verklaring aflegde, had de federatie van vakbonden, de Sobsi, zich eveneens openlijk achter de P.K.I. geschaard. De socialistische jongeren-beweging, d'ye Pesindo, die over goed geoefende en bewapende legerformaties beschikt, schaart zich vervolgens achter de P.K.I. en tenslotte sluiten ook ontevreden elementen uit de ontbonden Republikeinse Marine en uit het leger zich bij de communisten aan.

Op 13 September breken gevechten uit in Soerakarta, na Djokja de belangrijkste stad in de Republiek (Midden Java). De Pesindo (Jongerenbeweging) komt in openlijk gewapend conflict met de revolutionaire organisatie der Trotskyistische communisten, "Gerakan Revolusi Republik" (de Republikeinse volksbeweging).

Tan Malakka, hun leider, sedert 1946 gevangen gezet door de Republikeinse Regering wegens een poging om zich van het gezag meester te maken, wordt door de Republikeinse autoriteiten vrijgelaten, "wegens gebrek aan bewijs". Alle communistische krachten in de Republiek hebben nu vrij spel. En dit alles met het goedvinden, op de instigatie en met de hulp van de Republikeinse Regering.

De Communistische partij in de Republiek wordt geheel gereorganiseerd. Amir Sjarifoeddin, vriend en medewerker van de Commandant van het Republikeinse leger, Soedirman (die de hand heeft gehad in de bewapening van de verschillende communistische organisaties), wordt in de nieuwe P.K.I. hoofd der afdeling Defensie van het Politbureau. Sardjono, uit Australië teruggekeerd, en Alimin krijgen de leiding der afdeling Propaganda. Geruchten over een te verwachten greep naar de macht nemen toe. Tegenover het werkkomité van het voorlopige republikeinse parlement probeert premier Hatta nog (in begin September) in een rede "kool en geit" te sparen. Hij wenst de onderhandelingen met de Nederlanders voort te zetten, doch uit zich tegelijk vriendelijk tegenover de communisten. Dan houdt Moeso op 8 September een opruiende rede in de Republikeinse stad Madioen, waarbij hij de overeenkomsten der Republiek met de Nederlanders opzegt, (de wapenstilstands-overeenkomst inbegrepen), en aftreden der regering-Hatta eist. Een nieuwe regering wordt door hem voorbereid; Moeso president. Amir Sjarifoeddin - premier. Er hebben stakingen plaats in Madioen en Tjepoe, het Republikeinse aardolie-centrum.

In het door de Nederlanders bezet gebied nemen de incidenten hand over hand toe tengevolge van de infiltratie.

Dit is o.a. een van de redenen waarom de Nederlands-Indische Regering er toe overgaat tegen deze communistische infiltraties op te treden en alle communistische activiteit in bezet gebied onwettig te verklaren.

7. De dubbele rol der Republiek.

Zondag 19 September vindt te Madioen de communistische coup d'état plaats. Een regime op communistische grondslag wordt daar gevestigd en Republikeinse gezagsdragers worden vervangen. De gehele actie vindt plaats onder de naam van Amir Sjarifoeddin, die volledig de hoofdrol naar buiten speelt. Wel wordt in radioredevoeringen en op spandoeken bij demonstraties en in pamfletten, posten enz. aanbevolen hoeso te volgen, maar hijzelf blijft op de achtergrond.

Daarop kondigt President Soekarno aan, dat de Republiek in Madioen spoedig weer het gezag zal herstellen.

Inderdaad hebben tegen het einde van de week troepen der Republiek contact met de rebellen nabij Madioen. Zowel vanuit het westen (Soekarta, waar de rust inmiddels hersteld is) als uit het Oosten (Kediri), worden troepen aangevoerd tegen de Sjarifoeddin-regering. De communistische actie breidt zich echter elders weer uit, en in verschillende plaatsen worden "Nationaal Front"-raden gesticht.

Temidden van dit tumult geeft een realistische beschouwing van de situatie aanleiding tot de volgende analyse.

Het is thans de vraag, hoe de communistische coup zich verder zal ontwikkelen en waarom zij op dit ogenblik gepleegd is. Soekarno sprak in een van zijn recente radioredes over een plan, dat begin van dit jaar door de communisten is opgesteld en thans in uitvoering is. In Mei 1948 zeide Alimin in een interview met de "Christian Science Monitor", dat "de communisten zich thans en gedurende de interim-periode van enigerlei actie zullen onthouden. Zij stellen zich op het standpunt, dat zodra de soevereiniteit zal zijn overgedragen en de Federatie tot stand gekomen is, de in de kinderschoenen staande jonge staat een veel gemakkelijker prooi is om

een staatsgreep naar het model van Tsjecho Slowa-
kije te voltrekken".

Is Moeso op dit plan vooruitgelopen of geldt het hier een verandering van tactiek om de Republiek, - ter versterking van haar positie - , zogenaamd het communisme te laten onderdrukken om daarna, wanneer de buit is binnengehaald, zijn slag opnieuw te slaan?

De positie van Amir Sjarifoeddin is evenmin duidelijk. Is hij werkelijk de onderdanige satel-
liet van Moskou?

De Commandant van het leger der Republiek, Soedir-
man, is een goed vriend van Amir Sjarifoeddin. Ook
diens rol is duister. Volgens het Chinese dagblad
"Keng Po", (gewoonlijk zeer goed ingelicht) dat te
Batavia verschijnt, zou hij in geheim contact met
de rebellen in Madioen staan.

Waarom verklaart Amir Sjarifoeddin plotseling
op 23 September, enige dagen na de staatsgreep, via
de radiozender der rebellen, dat het nieuwe regiem
in Madioen niet communistisch is, doch een "correc-
tie" van de Republikeinse regering? Wordt ook door
de Republikeinse regering een spel gespeeld?

B

Volgno.
13 OCT. 1948.
ACD/4746.

ZEER GEHEIM.

Archief No. 5998/JD2

BATAVIA, 29 Sept. '48.

ZEER GEHEIM TOP SECRET

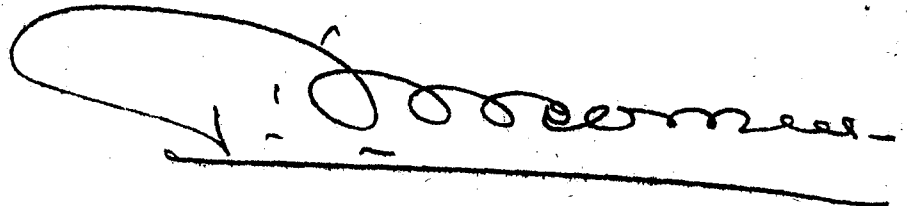
4 OCT 1948

CENTRALE MILITAIRE INLICHTINGDIENST.

(G.M.I.)

SIGNALEMENT No. 21

De Directeur C.M.I.,

Dr. J.M. SOMER

Kolonel Inf. KNIL.

EXEMPLAAR NO; 6

ZEER GEHEIM.

DISTRIBUTIELIJST SIGNALEMENT No. 21

	<u>Copie</u> <u>No:</u>	<u>Aantal</u> <u>copieën:</u>
Minister President	1	1
Minister van O.G.	2	1
Dr. Beel	3	1
Hoofd Marid Nederland	4	1
Hoofd sectie G3A G.S. Nederland	5	1
Hoofd C.V.D. den Haag	6	1
Maj. Kiës, den Haag	7-8	2
Nederl. ambassadeur, Washington Am. (Hr. Friedericy)	9	1
" " Peking.)	9a	1
Lt. G.G. -persoonlijk	10	1
Chef Dirvo-persoonlijk	11	1
Secr. Nederl. delegatie bij de C.G.D. ter at- tentie Hr. Laboyrie-persoonlijk)	12	1
C.L.G.	13	1
Troepencomdn. (Medan) ()	14	1
(Padang) (persoonlijk)	15	1
(Palembang) ()	16	1
Hoofdkantoor M.I.D.	17-18	2
Hoofd Marid Oosten	19	1
P.G. -persoonlijk	20	1
H.T.B. Medan	21	1
" Padang	22	1
" Palembang	23	1
D.C.M.I.	24	1
Hr. Leeuwendal	25	1
Sectie I-1	26-30	5
Maj. de Riemer	31	1
Sectie I-2	32	1
Afd. III	33	1
" V	34	1
" VI	35	1
" VIII	36	1
Secretariaat	37	1
C.M.I. Buitenkantoor Medan	38	1
" " Padang	39	1
" " Palembang	40	1
Ltz. l. I. Bink, Singapore	41	1
extra	42-50	9

DE ONTWIKKELING VAN DE TOESTAND IN Z.-SUMATRA'S OOSTKUST.

I. HET BESTUUR IN HANDEN VAN LINKS GEORIENTEERDE INCOMPETENTE ELEMEN-
TENTEN.

1. De zgn. "Sociale Revolutie" in Maart 1946, onder leiding van ABDOEL KARIM, voorzitter van de P.K.I.,
LOEAT SIREGAR, bestuurslid P.K.I.,
M.J.N. SOETION, "
SARWONO, consul van de PESINDO SUMATRA,
had tot gevolg de eliminatie van de zelfbestuurders, waarmee men zich van het meest ontwikkelde deel van de bevolking had ontdaan.
2. De bestuursfuncties vielen in handen van in bestuursaangelegenheden onervaren volksmenners. Een reële bestuursvoering werd hiermede uitgesloten.
3. De kenmerken van het ingestelde bestuur zijn:
 - a. het ontbreken van gezag;
 - b. de incompetentie van een alle perken te buiten gaande corrupte mentaliteit van het gros der leiders;
 - c. de voortdurende strijd van op eigen macht uit zijnde partijen;
 - d. een sterke linkse orientatie (resident ABOE BAKAR DJAAR en plv. resident SALEH OEMAR zijn leden van de P.K.I.).

II. WANHOPIGE ECONOMISCHE POSITIE.

1. Dit door de Japanners reeds arm geroofde gebied was van oudsher voor de voedsel-voorziening voor een deel aangewezen op aanvoer uit TAPANOELI. Slechte verbindingen en gebrek aan transportmiddelen veroorzaakten een ongunstige voedsel-situatie.
2. Een verergering trad in toen tijdens de positionele actie de republikeinse strijdkrachten, met zich meevoerende een groot aantal evacués, op LABOEAN BATOE terugtrokken. Volgens een recente republikeinse schatting telt het gebied van ASAHAN en LABOEAN BATOE ruim 225000 zielen. Het absolute vermogen i.v.m. economische-en huisvestings-mogelijkheden was reeds spoedig bereikt. De ellende werd vergroot door gebrek aan medisch personeel en medicamenten.
3. De zwaar beproefde bevolking, die zich met een minimum aan voedsel trachtte in leven te houden, werd zelfs van dit kleine beetje beroofd door niets ontziende laskars. Hierbij zij vermeld, dat door de chaotische militaire toestand, geen scherpe scheidingslijn is te trekken tussen laskars en het officiële republikeinse leger.

III. MONETAIRE CHAOS.

1. Het gebrek aan goederen in dit gebied en het hoge prijspeil als gevolg hiervan maakten een sluitend budget onmogelijk. Men meende door geldverruiming aan de moeilijkheden tegemoet te komen.
2. Waartoe deze financiële politiek heeft geleid moge blijken uit onderstaande berichten afkomstig van officiële republikeinse bron.
BANTAU PRAPAT ddo. Juli 1948.

"De geldzending van slechts $\frac{1}{2}$ miljoen orips is een druppel op een gloeiende plaat. De toestand alhier gaat de menselijke draagkracht inderdaad te boven....."
"Voor de begroting over Augustus is m i n s t e n s 10 miljoen nodig".

"De civiele toestand is ernstig. De ambtenaren keren naar de kampong terug of gaan naar Nederlands gebied.....
 "De dienst van Voedselvoorziening, volkomen zonder middelen en verkerend in de huidige omstandigheden, dient te worden opgeheven".

dd. Augustus 1948.

"Het bestuur heeft geen geld of voedingsmiddelen. Moeten wij de ambtenaren laten doordongeren?" (A.2).

LABOEAN BILIK ddo. Juli 1948.

"..... Weliswaar worden de salarissen voor 100% in orrips uitbetaald, doch in LABOEAN BILIK is de Straits Dollar algemeen in gebruik. R.I.- is gelijk aan 4 tot 6 dollarcenten. Het lijden is niet meer te dragen....." (A2)

IV. DE MACHT IN HANDEN VAN LASKARS.

1. Het officiële republikeinse machtsapparaat heeft hier n i m e r een rol van betekenis kunnen spelen. Tot de positionele actie was de macht in handen van de P.K.I. en PESINDO-laskars die de ondernemingen bezet hielden en in hun onderhoud voorzagen door verkoop van de nog aanwezige voorraden en zeer primitieve ondernemingsexploïtatie. Ten behoeve van de ravitaillering werd de bevolking uiteraard tot leveringen gedwongen.
2. Tijdens de positionele actie trok o.a. het Legioen Penggampoer, een Bataks laskarcorps, op het gebied van LABOEAN BATOE terug en maakte zich met geweld meester van de macht.
3. Het Legioen Penggampoer maakte het zo bont, dat BEDJO, de machtigste "warlord" van TAPANOELI gewapenderhand moest ingrijpen en het heft in handen kreeg. Hij ging zelfs zover het in Z.-SUMATRA'S OOSTKUST gelegerde T.N.I. regiment (gedeeltelijk onder dwang) in zijn gelederen op te nemen.
4. De rust was hiermede niet hersteld. De onder dwang bij de Javaan BEDJO ingelijfde Batakse eenheden sloten zich aan en vormden, mogelijk met behulp van de niet Javaanse bevolking, verzetskernen. Dat het nog niet tot daden kwam is te danken aan BEDJO'S machtspositie, welke door de oppositie vooralsnog te sterk werd geacht.

V. ECONOMISCHE WORGING DOOR LEGER EN LASKARS.

1. Het leger en de laskars, welke van de economische en monetaire chaos eveneens hadden te lijden, waren door het ontbreken van een ander krachtig gezagsapparaat (politie) in de gelegenheid ongestraft " onverantwoordelijke dingen te doen ten k o s t e van de bevolking.
2. Het streven van laskars en leger naar een van de centrale regering onafhankelijke financiële positie was onder deze omstandigheden alleszins begrijpelijk, doch ook nu betaalde de bevolking het gelag.
3. Zo heeft BEDJO zich op de " handel" toegelegd en zou reeds voldoende sawah's bezitten om zijn troepen te voeden. Voorts bezit hij een aantal speedboots voor de handel in ondernemingsproducten op de overwal. Op welke wijze "handel" wordt gedreven moge uit onderstaande berichten uit officiële republikeinse bron blijken.

RANTAU PRAPAT dd. Juni 1948.

"De mogelijkheid tot handelen houdt nauw verband met het optreden van het leger. Het leger nam 44 ton rubber en 85 ton andere goederen op".
 (Noot: Betaling in waardeloze Orlabs en mogelijk nog op crediet (A.2).)

FORT DE KOCK dd. Juli 1948.

"Verzoeken bericht wanneer de arrestaties door brigade B en "het weghalen van goederen van Chinezen in LABOEAN BATOE en "ASAHAN plaats vonden" (A.2).

RANTAU PRAPAT dd. Augustus 1948.

"Brigade B zal militair-economische organisaties oprichten. Hij denkt door rubber van de bevolking te roven aan goederen en door beroving van vreemdelingen aan kapitaal te komen" (A2).

Welkeen enorme druk het leger en de laskars op het volk uitoefenen moge blijken uit onderstaand bericht (A.2).

RANTAU PRAPAT dd. Juli 1948.

"De schulden van het leger zijn zo enorm, dat geheel SUMATRA'S OOSTKUST als het ware reeds is verpand. Dagelijks komen schuldeisers van het leger..... De chaos neemt toe als het zo doorgaat..... Verzoeken maatregelen voor het "tot een uitbarsting komt".
(Noot: Naast de inkomsten afkomstig van "handel", vexaties en roof, werd blijkbaar nog zoveel op credit gekocht, dat heel S.O.K. hiervoor onvoldoende onderpand is) (A.2)

VI. KAPITAALS-VERNIETIGING IN Z.- SUMATRA'S OOSTKUST.

1. Het in het openleggen der gronden van rubber- en palmolie-ondernemingen geïnvesteerde kapitaal in dit onder republikeinse controle staande gebied bedraagt ongeveer F.500.000.000.- (volgens vervangingswaarde theorie), waarin geïnteresseerd zijn:

BELGIË	voor	38	%
NEDERLAND	"	26	%
AMERIKA	"	23	%
ENGELAND	"	13	%

- (2. Verschillende ondernemingen zijn door laskars bezet en verkeren in verwaarloosde staat. Weliswaar schijnt de Republiek op de ondernemingen voor het toezicht op het beheer ambtenaren te hebben geplaatst, doch deze hebben tegen de laskars en leger niets in te brengen. Berichten uit officiële republikeinse bron melden arrestaties van en moorden op ondernemingsbeheerders door laskars.
- 3. Kapitaalsvernietiging vindt plaats:
 - a. door ondeskundig beheer;
 - b. doordat/leger ondernemingsmateriaal en rubberbomen goed /het kan gebruiken t.b.v. de "defensie"
 - c. doordat de bevolking noodgedwongen op grote schaal de groeitoppen van oliepalmen schijnt te hebben genuttigd.
(Noot dit werd door de Republiek tegengesproken; er zou sprake geweest zijn van de consumptie van de groeitoppen van cocospalmen.)

VII. VERBREIDING VAN HET COMMUNISME.

(1. Zoals reeds eerder vermeld zijn de resident en de ply. resident beiden lid van de P.K.I. Van de zijde van het bestuur was derhalve reeds geen tegenwerking te verwachten bij de verbreiding van het communisme en de ontevredenheid van de bevolking vervolmaakte de omstandigheden waaronder het communisme om zich heen kon grijpen.

De aanhang van de P.K.I. vermeerderd, terwijl een grotere activiteit van de Chinese Democratic League, welke relaties met communisten op MALAKKA onderhoudt, valt te constateren. Onder de P.K.I. leden bevinden zich lieden, die zich gaarne voor subversieve activiteit in bezet gebied lenen.

2. Ten aanzien van BEDJO, de militaire machtshebber van dit gebied kan worden vermeld:

- a. dat hij, volgens de Indonesische intelligence de socialistische ideologie heeft ingevoerd;
- b. dat JACOB SIREGAR, de bekende communist, onlangs als zijn adviseur werd benoemd;
- c. dat, volgens volkomen betrouwbare bron, door de communistisch georiënteerde Malay Nationalist Party met BEDJO contact is gezocht;
- d. dat hij, volgens vrij betrouwbare informatie, zich heeft geleend tot samenwerking met BOESTAMI, een zeer actief communist, i.z. de machtsverdeling en reorganisatie van de T.N.I. in Z.- SUMATRA'S OOSTKUST en TAPANOELI, buiten medeweten van de republikeinse militaire autoriteiten.

(Noot: Als resultaat van de door PAJOENG BANGOEN geleide staatsgreep in TAPANOELI verkreeg BEDJO het commando over de T.N.I. in TAPANOELI en Z.-SUMATRA'S OOSTKUST tegen de wens van de centrale legerleiding, die het commando aan lt. kol. KAWILARANG had toegedacht.)

Uit het bovenstaande, benevens uit het feit dat BEDJO het onder leiding van P.K.I-leden staande, voor het Legioen Pengempeoer gevluchte republikeinse bestuur van Z. SUMATRA'S OOSTKUST toestond om terug te keren, kan de zeer linkse orientatie van het officieuze republikeinse militaire gezag in Z.-S.O.K. worden afgeleid.

X VIII. RESULTAAT VAN DRIE JAAR "MERDEKA".

1. Ongeacht de " sociale Revolutie", welke haar zware tol heeft geëist, is binnen korte tijd de macht successievelijk geweest in handen van de laskars van de PESINDO- en P.K.I het Legioen Pengempeoer, Brigade B.

2. Elk dezer groepen heeft op haar beurt tribuut van de bevolking geëist. Bij elke machtsovername vonden " zuiveringsacties" plaats waaryan velen het slachtoffer werden.

3. De ondernemingen waaraan de bevolking haar welvaart ontleende, produceren nog slechts ten behoeve van leger- laskar- en partij leiders. Een belangrijk deel is benodigd voor de uitrusting van het leger.

4. De vele stemmen uit LABOEAN BATOE, welke in het door de Nederlanders gecontroleerde gebied doordringen hebben dezelfde onderton: "Het volk is de chaos moe, staat apathisch tegenover alle politiek, vervloekt zijn leiders en heeft slechts een wens: RUST EN ORDE, ONVERSCHILLIG WIE DIE BRENGT."

5. Vastgesteld wordt, dat drie jaar Merdeka een e n b e s c h r i j f-
- l i j k e c h a o s heeft teweeg gebracht.
In plaats van een constructieve periode, welke op de destructieve sociale revolutie had moeten volgen, vond afbraak plaats van hetgeen nog was overgebleven.

IX. UITSpraak MAJ. FISHER (milobs C.G.D.)

Maj. FISHER keerde op 19 Aug. 1948 terug van zijn tweede bezoek van RANTAU PRAPAT, hetwelk plaats vond i.v.m. de herdenking van de driejarige republikeinse onafhankelijkheid. Hij verklaarde, dat de toestand in het door hem bezochte gebied onhoudbaar was en dat hij bij zijn bezoek op 22 Augustus d.a.v. bij Milexboard te BATAVIA ten sterkste zou aandringen op het binnenrukken van Nederlandse troepen in dit gebied om zodoende rust, orde en welvaart te verzekeren, aangezien de Republiek deze streek geheel aan haar lot overlaat; de verschrikkelijke toestanden kunnen z.i. uitsluitend en alleen door de Nederlanders worden beëindigd.

X. OPNIEUW REVOLUTIE UITGEBROKEN?

*Tika. Rijklaan
trok ...
dragen*

Dat sinds bovenvermelde uitspraak van maj. FISHER een nieuw dieptepunt werd bereikt, moge blijken uit onderstaand telegram van het Buitenkantoor MEDAN ddo. 25 Sept. 1948;

"Agenten bericht: waarnemend resident Z¹/₂S.O.K. vertrok 15 dezer R.PRAPAT B.TINGGI-waarts vergezeld van ambtenaren. Reden onveiligheid. Massa-arrestaties van Indonesiërs en Chinezen te R.PRAPAT. Bevolking aldaar gevlucht, bevreesd voor uitbreken van ernstige conflicten. Te LEIDONG West (nabij P.RADJA en AEKKANO-PAN) pemuda's gerecruteerd. Let op sabotage en terreur in gebieden. Gearresteerde T.N.I.-officieren naar P. SIDENPOEAN overgebracht. T.N.I. onmachtig tegen pemuda benden die sterk communistische inslag hebben. Revolutie/in volle gang. Overschrijding status quolijn door sabotagegroepen verwachtbaar.

/ vermoedelijk

Afgesloten, 30 September '48.

NOTITIE:

23 September 1948.

AAN: ACD.

VAN: B.VIII.

Ondershands ontvangen van NEVIS. Verzoeken te agenderen.
Na agendering terug aan B.VIII.

B.VIII.

23/9'48.

Volgno.
23 SEP. 1948
ACD/ 46200

Uitspanzetting van Moeso.

Breekt de besprekingen met de Nederlanders af.

Uit de "Berita Indonesia" d.d. 24/8 '48.

Onder de auspicien van de P.K.I. is te Djokja een algemene vergadering gehouden, waarbij 50.000 mensen aanwezig waren.

Muso verklaarde, dat de republiek thans 3 jaren onafhankelijk is, doch tot op heden nooit een sterke regering gehad heeft, zodat de Nederlanders hard durven op te treden en hun plannen om de republiek te wurgen steeds aanwezig zullen zijn. Door de slappe maatregelen die de republiek steeds nam is ze verzwakt.

Ter voorkoming van ineenstorting der republiek moet de regering gewijzigd worden en in overeenstemming worden gebracht met de binnenlandse situatie. De regering, aldus Muso, kan nog niet als "agent" van het vreemde kapitaal en van de imperialisten gekwalificeerd worden. Doch tekenen hiervan zijn reeds aanwezig en het is onze plicht om dit alles te voorkomen.

Breekt de onderhandelingen af.

Wij mogen onderhandelingen voeren, maar dan op basis van gelijke rechten en volledige soevereiniteit van de republiek.

W ike kwesties ook ter sprake worden gebracht, niet de soevereiniteit en de onafhankelijkheid van de republiek, aangezien deze reeds onafhankelijk is van af 17 Augustus 1945.

~~Muso verklaarde dat de besprekingen afgebroken moeten worden, omdat de republiek niet met revers en zwaaiers kan onderhandelen (luid applaus).~~
Vet gedrukt. ~~(Het het imperialisme is geen compromis te verkrijgen.)~~

Hij keurde de beschietingen der Nederlanders op de kinderen te Batavia ten sterkste af. Hier blijkt duidelijk, dat de Nederlanders de politiek van 300 jaren geleden weer in Indie toepassen.

~~(Het is niet voldoende deze handelingen der Nederlanders alleen met protesten te beantwoorden, en niet alleen door hen te vervloeken, maar de handelingen zullen worden terugbetaald met een wederslag (luid applaus))~~
Vet gedrukt.

Consulaire wisseling met Rusland.

De consulaire wisseling moet zo gauw mogelijk bewerkstelligd worden. De republiek mog ten aanzien daarvan niet twifelen, welke wijfeling waarschijnlijk het gevolg kan zijn van de vrees, welke voortgesproken is uit de onwetendheid inzake de macht van Rusland. Deze consulaire wisseling moet zo spoedig mogelijk worden erkend, omdat deze de blokkade te niet zal doen. Nederland zal het niet aandurven om de Russische schepen aan te houden en Amerika zal voor de republiek terugdeinzen, indien zij weet dat Rusland achter de republiek staat.

Muso verklaarde, dat de spanning in Duitsland erop wijst, dat Amerika geen oorlog aandurft tegen Rusland, al werden haar (Amerika) slagen toegebracht.

Resolutie.

1. de onderhandelingen met de Nederlanders afbreken.
2. Accoord te gaan met de consulaire wisseling met Sovjet-Rusland.
3. Vorming van een Front Nationaal Kabinet.
4. Met het volk ene macht te vormen, gebaseerd op het Front Nationaal.
5. Te protesteren tegen de beschietingen op de kinderen en pedvinders in Batavia, tijdens de viering van de onafhankelijkheid van hun land.

Malakka - Indonesia.

Dankbetuiging van Malakka aan de F.D.R.

Uit de "Buruh" d.d. 13/7-'48

Djoeja 13/7-'48. Gisteren 12/7-'48 ontving de F.D.R. een schrijven de Ikatan Pemuda Malaya (verg. van jongeren uit Malakka) te Bukittinggi ondertekend door Abdullah Sanggura, waarin dank werd gebracht aan de F.D.R. t.a.v. de sympathie voor den strijd van het volk van Malakka. De Engelschen beweren dat de opstanden in Malakka het werk zijn van terroristen, rampekkers, gangsters enz. Ook de Hollanders moeten niet vergeten de beschuldigingen die ze geuit hebben m.b.t. het trein-incident in West Java. Volgens hen houdt dit verband met de terreur in Malakka, aldus het schrijven. De Ikatan Pemuda Malaya beëindigde het schrijven als volgt:

Ofschoon de betekenis van de strijd in Malakka en in Indonesia een heel andere is, toch is de grondgedachte het bestrijden van het imperialisme, en hiervoor is nodig samenwerking en elkander/tot de vol- / te steunen komen onafhankelijkheids is verkregen.

Malakka en Indonesia gaan in de strijd tegen het imperialisme dus hand aan hand.

Zoals bekend heeft op de algemene vergadering te Djoeja op 1/7-'48, de heer Luat Sirregar als voorzitter van de fractie F.D.R. in het B.P.K.N.I.P. verklaard, dat de strijd van het volk aan Malakka ook onze strijd is en de overwinning van het volk van Malakka ook een overwinning voor ons betekent en omgekeerd.

MINISTERIE VAN OVERZEESE GEBIEDSDIEN

Valgr.
22 SEP. 1948
ACD/46253

Afdeling

'S-GRAVENHAGE, 21 September 1948

No. AE(s) 6178

ZEER GEHEIM
TOP SECRET

Aan het Hoofd van de CVD
Javastraat 68
's-Gravenhage

ACD
ter ager. saarna
aan mij. tenor
B VIII
edg.

Directeur NEFIS te Batavia verzocht mij de volgende berichten te Uwer kennis te brengen:

I. "B-4 en C-2 berichten uit Singapore melden het vertrek via Singapore naar Moskou op 25 Juli van 5 Indonesiers, te weten: RAUF, SURADJA, SUNARJA, RUSI DOMAS en SUNYA, belast met de opening van een "Indonesian office" in Moskou.

De Republikeinse Regering zou voorts het voornemen hebben NAZIR SOETAN PAMOENTJAK in October naar Amerika te zenden ter versterking van de Rep. vertegenwoordiging te New York. Intercepties wijzen uit dat dit in voorbereiding is. Rapporten wijzen erop dat N.S. Pamoentjak in Juli de "GABOENGAN KOMINIS te Seike, Solok, Sumatra, oprichtte en in algemene zin fel communistische propaganda voerde."

II. "Volgens Radio Gelora Pemoeda heeft ook Mr. Amir Sjarifoedin het woord gevoerd tijdens een massameeting van de PKI op 8 September te Madioen. De vraag rijst of de mededelingen bij die gelegenheid verstrekt aangaande samenwerking PKI-CFN wellicht moeten worden gezien als een vervolg op zijn recente onthullingen. Sjarifoedin zei onder meer, dat de PKI samenwerkt met communistische partijen in andere landen, ook met de Communistische Partij Nederland. Hoewel de CFN volgens Sjarifoedin de zending van de stoottroepen mede gesteund had, heeft zij thans haar fout ingezien. De CFN en de PKI zullen tezamen in Indonesie een nieuwe ideale communistische staat opbouwen. Voorts deelde Sjarifoedin mede dat de PKI ook contact tot stand zal brengen met de Sovjet-Unie."

Tenslotte bied ik U namens Dir. Nefis aan een verslag van de redevoering van MOESO op 8 September jl. te Madioen.

[Handwritten Signature]
Mr. G. P. Kiès
res. majoor Inf. KNIL vsd

ACD

Volgen.
8 SEP. 1948
ACD/45510

OPGELEGD

U. p. ag. en daarna aan mij terug
Ik ontving dit stuk onderhand
van Refi Minog.

BVII
019.

Grote redevoering van MOESO te MADIEN op 8 September 1948.

(bij het beklimmen van het podium werd Moeso toegejuicht. Hierop werd gezamenlijk de Internationale gezongen.)

K
x

redevoering van MOESO.

lees de vertaling 13 VIII

Broeders, eigenlijk ben ik voornemens in het Javaans te spreken, doch door mijn 20 jarige afwezigheid ben ik er veel van vergeten. Toch zal ik straks ter verduidelijking enkele passages in het Javaans herhalen. (gejuich).

Onze revolutie is reeds 3 jaren oud en toch hebben de arbeiders, landbouwers, de pemoeda's en de vrouwen van deze resultaten niet kunnen genieten, doch hebben integendeel veel te verduren gehad. De fout ligt in het begin der revolutie, doch wij dienen hier te erkennen dat sulks de schuld van de PKI, zelf is geweest. Ziet gij nu broeders dat de PKI de moed heeft haar fouten te erkennen? De proclamatie der vrijheid is een verkeerde richting ingeslagen, en nu berust de leiding van de revolutie geheel bij de bourgeoisie, het ningrat-isme, terwijl de arbeidersklasse daarvan geheel is uitgesloten. Als ik even het karakter van deze revolutie aanhaal dan moet ik het volgende zeggen, zij is slechts in begin een nationale revolutie, geen sociale en nog lang geen communistische revolutie. Naar buiten houdt stand tegen het imperialisme, naar binnen worden een deel van de oude regelingen en resten van het feodalisme gehandhaafd, daarom is er geen sprake van een nieuwe democratie. Is dit wel zo dan zou het beheer van de staat, bedrijven, fabrieken in handen zijn van de arbeiders.

T?

Ik erken dat dit de schuld is geweest van de PKI dat nu de leiding in handen is gevallen van de zich een gans ander beeld voltrekken. Alle bandoro's (meesters) zullen worden verdreven en Pak Kromo zal hun plaats innemen.

Is Pak Kromo hiertoe wel in staat zult gij U afvragen. Het antwoord hierop is zonder twijfel Ja, want in de Sovjet-Unie zitten ook de arbeiders en landbouwers in de regering, gelijk in de Oost-Europese nieuwe democratieën, en dit reeds voor langer dan 30 jaar.

De leiding van ons land moet in handen komen van progressieven arbeiders zoals b.v. de PKI. de oplevert. Alleen dan kan de revolutie een goed einde hebben. Alle oude regelingen moeten plaats maken voor nieuwe, het ningratstelsel moet verdwijnen want in de tegenwoordige toestanden bekleden zulke personen als Wiranatakoesoema nog hoge posten.

de adelijken

Onder de PKI kunnen pas normale toestanden worden tegemoet gegaan. Dan zullen de arbeiders directeurs zijn van de fabrieken, ondernemingen enz. Dit is niet overdreven, doch het is bewezen in Tsjecho-Slowakije, waar grote fabrieken onder beheer van personen uit de arbeidersklasse staan en des te meer in de Sovjet-Unie. Daar zijn er b.v. fabrieken met 6000 tot 10.000 arbeiders die onder leiding staan van een vrouw.

Dus de arbeiders behoeven niet te staken aangezien de leiders zelf afkomstig zijn van de arbeidersklasse en vanzelfsprekend ook wordt er speciale aandacht gevestigd op het leven en het bestaan van de arbeiders wat in de huidige regering niet aan te treffen is.

Waarom waren er in Belanggoe en andere plaatsen stakingen?

Niets anders omdat de leiding niet in handen was van personen uit de arbeidersklasse.

Ook mogen we de tani's niet vergeten, ook zij moeten de vruchten van de revolutie plukken. De verdeling der gronden zal plaatsvinden en het systeem zoals het benoemen van loerah's zullen gekozen worden uit de arme boerenstand, zoodat de salarissen niet hoog behoeven te zijn. Wat de vrouwen betreft, ze moeten speciaal door wetten worden beschermd, zo mag de vrouw 1 1/2 maand voor de geboorte verlof krijgen en dit wordt nog verlengd met 1 1/2 maand na de geboorte van het kind. De vrouw heeft dezelfde rechten als de man, men zal geen onderscheid maken wat betreft de lonen voor dezelfde verrichte werkzaamheden. En nu naar de jeugd. Tot en met heden heeft ze nog kunnen genieten van de revolutie. De leerplicht was steeds nog niet ingevoerd en vele kinderen zitten nog steeds hun tijd te verbeuzelen.

Men moet de verordening aannemen, waar de jeugd gedurende haar studie aan de universiteit gesteund zal worden. Ook dit is nog nimmer geschied. Broeders, laten we nu teruggaan naar de P.K.I. De P.K.I. die sedert 1926 bestaat is altijd door de Hollanders nagejaagd.

Vele leden werden verbannen naar Digoel en velen stierven ook aan de galg. En nu is Moeso weer temidden van jullie.

Ik ben Moeso, die in 1926 verbannen is, die de P.K.I. weer komt oprichten, voortgezet door Sjarioedin en zijn vrienden. In de Japanse tijd werden ze door de Japs gevangen genomen. Doch de P.K.I. zal steeds blijven voortleven en dat de P.K.I. gezien bij het volk is bewijst wel de aanwezigheid van deze duizenden in deze massameeting.

Waarom kunnen de andere partijen niet zo'n massameeting houden. Dit komt omdat de PKI de belangen van de arbeiders, tani's, vrouwen en pemoeda's voorzit, immers dit is het doel van de P.K.I. een partij van tani's en arbeidersklasse. Zoals ik reeds heb erkend heeft de P.K.I. een fout begaan en nu moet de P.K.I. zich corrigeren en een nieuwe weg opgaan, die zeker de overwinning met zich zal meenemen.

Broeders, jullie herinneren je nog de gevechten in Soerabaja, Malang enz. Het manifest op 1 Nov. werd op initiatief van de P.K.I. verscheurd, en dan nog de compromisvoorstellen, die we zeer zeker moeten weigeren.

9
Ons doel is de tot standkoming van een regeling zoals omschreven in de Grondwet paragraaf 33. In deze revolutie is onze vijand tegen de verwezenlijking van deze revolutie zijn, dan zullen we hem met de Hollander op een lijn stellen (gejuich). Men beweert dat indien we betrekkingen met de Sovjet-Unie onderhouden we voor de Sovjets strijden. Dit is onzin en niet juist.

Heeft de P.K.I. dan in 1926 voor Moskou gestreden? Toen we naar Digoel werden verbannen, streden we dan ook toen voor Moskou? Neen broeders! Wat Mijnheer Hatta in zijn verklaring heeft weerlegd is niet juist. Tegenwoordig zijn er slechts 2 kampen aanwezig, de Sovjet-Unie en nieuwere democratische staten en degenen die vroeger kolonien hebben bezeten. Bij de imperialisten hebben zich aangesloten de Hollanders en de Engelsen die niets anders dan kleine mandeers in dit opzicht zijn. Kunnen we in dit geschil onze neutraliteit handhaven? Absoluut niet broeders. Kijk maar eens naar India, dat neutraal blijft, inplaats dat er daar vrede en welvaart heerst, breekt de oorlog uit. ~~We moeten de zijde van de Sovjet-Unie kiezen en de wisseling van~~ ~~soevereiniteit moet zo lang mogelijk aanslaan. De Russische consul zal~~ ~~rechtstreeks naar Ploegja gaan, want de Russen erkennen slechts de Repu-~~ ~~bliek voor het gezag in Indonesië.~~

Een paar dagen geleden kwamen er weer nieuwe troepen aan, nu hebben de Hollanders een troepensterkte van 130.000 mannen. Maar wat betekent dit voor de 70 miljoen van onze soldaten?(gejuich).

Daarom moeten de arbeiders na hun werk iedere dag oefenen in de guerilla oorlog en moet voor de verschroeide aarde politiek gereed zijn. Voor stations en andere belangrijke gebouwen moet alvast gestapeld worden. Want de Hollanders vrezen voor deze politiek daar we hen hierdoor een rechtstreekse stomp aan de imperialistische maag brengen.

Broeders, we eisen niet veel, want we hebben geen luxieuze wagens nodig, we hebben geen mooie huizen nodig, we eisen slechts voor de vulking van onze nagen en dit is een redelijke distributie. Een sterke organisatie moeten we hebben en nauw samenwerken met de bevolking van de bezette gebieden. We erkennen niet de bestandsvereenkomst Linggar-djati, noch de Renville, we zijn vrij en de tegenpartij is natuurlijk ook vrij. We zullen met de hulp en samenwerking van de bevolking in de bezette gebieden de Nederlanders wegjagen.

Doch we moeten ook zorgen, dat we niet alleen vooruitkijken, doch we moeten ook ervoor zorgen dat we niet van achteren worden aangevallen omdat deze stoot nog gevaarlijker is. Nu voeren we een offensieve politiek uit, en de status-quo lijnen bestaan voor ons niet meer.

In deze nationale revolutie zijn we ook bereid met de andere partijen samen te werken, maar ze moeten de moed hebben om tegen de Hollanders te strijden.

Dat de huidige regering het compromis voorstel aanneemt begrijpen we niet. De heer Hatta als premier vindt, dat de compromis voorstellen door Amerika voorgebracht, de weg is naar de vrijheid van Indonesia,

doch

doch dit is niet juist. Door aannemen van deze voorstellen brengt hij ons land naar een nieuw kolonialisme, doch in een andere vorm. Indien Amerika niet achter de Hollanders staat dan bestaat de Hollander reeds lang niet meer. En nu zijn ze de werktuigen van de Amerikanen.

Broeders wij moeten niet verkeerd begrijpen, indien we betrekkingen houden met de Sovjet Unie dan betekent dat niet dat we ons land aan de Sovjet Unie verkopen of iets dergelijks.

Ook zal indien consulaire betrekkingen worden gevoerd, de Russische consuls geen propaganda voeren voor het communisme. Immers zonder de consuls wappert de rode vlag allang in Indonesia. *(dat is low!!)* De overwinningen in Birma, China en andere landen bewijzen reeds dat dit de weg is naar de ware vrijheid, en ik geloof ook, dat dat eens in Indonesia zal gebeuren (gejuich).

En tweedens, indien we betrekkingen houden met de Sovjet dan kunnen we handel drijven. Mocht er een Russisch schip hier aankomen, dan zullen de Hollanders nimmer durven aan te houden. Want immers Nederland een klein, onbeduidend landje, zal slechts door het gefrons van de Sovjet al het hazenpad kiezen.

Bovendien moeten wij U erop wijzen dat indien te Djocja een Sovjet consulaat zal zijn gevestigd zeer zeker de Amerikanen ongedurig te Djocja rondscharrelen want de Sovjets zijn de ergste vijanden van de Amerikanen. (appl). De Sovjet Unie is een arbeidersland, waar wij ook een arbeidersland moeten worden is het natuurlijk dat wij de leiding der Sovjets zullen aanvaarden. Er zijn er die de vraag stellen wat het directe voordeel zal zijn van een samenwerking met de S.U. Voordat er consuls zijn uitgewisseld hebben wij reeds van de S.U. steun gekregen, is er aan de andere kant steun ontvangen als resultaat van het gelijk bij de Amerikanen? (appl.). Brie jaren lang heeft onze regering bij de Amerikanen gelikt, het gevolg hiervan is dat de Amerikanen de Nederlanders ondersteunen. (appl.). Deze politiek vindt op heden nog steeds voortgang. Nu is er een nieuwe compromisvoorstel dat wederom wordt hoog aangeprezen. Dit moeten wij bestrijden. Wij moeten daarom een resolutie aannemen om geen compromis met de Nederlanders te sluiten en geen onderhandelingen meer te voeren. In de laatste tijd worden zij hoe langer hoe brutaler. Te Djakarta wordt op ons geschoten, het ziekenhuis moest worden ontruimd enz. en toch blijft de regering voor dit alles doof. (appl). Dit is niet de juiste politiek. Vele partijen protesteren hiertegen, zelfs de Masjoemi en de PKI, doch het blijft slechts hierbij. (appl). Indien zij niet bereid zijn de brutale houding van de Nederlanders te wreken, dan zullen wij het wel doen (appl.). De fout van de revolutie ligt bij ons zelf, dit moeten wij thans corrigeren. De PKI is niet vastberaden genoeg, daarom heeft zij geen invloed kunnen doen gelden op de arbeiders en landbouwers, daarom staat het volk niet achter haar. De 1e stap die thans moet worden genomen, is de versterking van de PKI. Eenmaal sterk zullen wij het volk mobiliseren om tegen de Nederlanders op te rukken. Zijn wij thans in staat de Nederlanders te weerstaan? Ziet hiervoor naar het voorbeeld van de Griekse guerillas die het jaren hebben uitgehouden tegen hun regering die bewapend is met Amerikaans materiaal en zelfs aangevoerd door Amerikaanse generaals en officieren. Zelfs hebben zij een aanval ondernomen en hielden 70% van het land bezet. Indien dat kleine landje in staat is Amerika te weerstaan, waarom zouden wij een volk van 70 miljoen niet in staat zijn tegen de Nederlanders op te treden? (appl). Wij hebben geen goede wapens, evenmin de Grieken, deze laatsten hebben hun wapens tot op hun sigaretten toe op de Amerikanen moeten veroveren. Indien wij het willen kunnen wij deze tactiek ook uitvoeren. Het volk van Indo-China heeft het uitgehouden tegen het Frankrijk dat 3 maal sterker is dan Nederland. Hun legers, bestaande uit SS.Duitsers zijn aanmerkelijk sterker dan de Nederlanders. Waarom zouden wij tot zoiets niet in staat zijn? Dit is alles ons eigen schuld en komt door het gebrek aan organisatie. In de eerste plaats moet onze strategie zijn, het zooveel mogelijk doden van Nederlanders en buitmaken van hun wapens (appl). Ook in de bezette gebieden moet men tot het offensief overgaan. Onjuist is de bewering dat wij de godsdienst opponen (appl). In de S.U. werken revolutie en godsdienst 30 jaren lang samen, ik weet dit uit eigen ondervinding. Ook wij respecteren de godsdienst en gebruiken haar tegen de Hollanders. Indien de mohammedanen waarlijk niet onderdrukt wensen te worden door de Jafirs (ongelovigen) dan is thans reeds het ogenblik voor de heilige oorlog (appl).

Thans reeds moet de heilige oorlog worden aangevangen

indien

indien dit niet gebeurd zijn de islamieten geen ware mohammedanen (appl). Zij zeggen dat wij de godsdienst vernietigen doch wij willen de Nederlanders met de godsdienst vernietigen (appl). Ik wil thans eindigen (het volk blijft evenwel aanhoudend de voortzetting van de redevoering verzoeken).

Goed kameraden, ik zal een poosje voortgaan. Men zegt dat ik een agent van Moskou ben en instructies heb ontvangen. Dit zijn leugens. Onze politiek is niet een instructie van Moskou maar is een natuurlijk gevolg van de aard van onze revolutie. Ervaringen in Birma, China enz. hebben mij overtuigd dat onze revolutie in handen moet zijn van de arbeiders. Dit is de eeuw van de arbeidersklasse. Waarom is het systeem van het kapitalisme geëindigd? Door het bestaan van 30 jaren Russische revolutie, door het bestaan van de nieuwe democratieën van Oost Europa, door de arbeidersbeweging in Europa en Amerika alsmede de vrijheidsbeweging in Azië. In de S.U. is er al socialisme, wat is dit? Alle productiemiddelen zijn in handen van de arbeiders, alle handel eveneens. Door de collectieve landbouw kan men zelfs voor het zaaien vliegtuigen gebruiken hetgeen voor de particuliere ondernemer zeker economisch onmogelijk is. In de S.U. gebruikt men voor de landbouw atoomenergie, in Amerika maakt men er bommen van. De S.U. is leider van de wereldrevolutie waarvan onze revolutie ook deel uitmaakt, en daarom is het natuurlijk dat wij de aanvoering van de S.U. aanvaarden, als wij de zijde van de S.U. kiezen zijn wij juist.

Kameraden, ik ben nog en vele sprekers wachten nog op hun beurt. Merdeka!!!

---0---

Komt precies
20 van de 65 jongeren
in de leger geweest 9 KH.

REG E R I N G S V O O R L I C H T I N G S D I E N S T

A.N. 1694

Batavia, 15 September 1948.

Handwritten notes: ~~Handwritten scribbles~~ COMMUNIQUE.

Officieel wordt het volgende medegedeeld:

De ontwikkeling van de communistische actie gedurende de laatste maanden in Zuid-Oost Azië en elders heeft duidelijk de methoden en doeleinden van deze actie in het licht gesteld. Mag zij aanvankelijk de schijn aannemen van legale wegen te volgen, zodra de omstandigheden daarvoor rijp worden geacht, onthult zij zich als een beweging, welke gericht is op omverwerping of tenminste aanranding van het gevestigde wettige gezag en ontwrichting van het maatschappelijk en economisch leven. Daarom moet de communistische activiteit gekenmerkt worden als een strafbare daad, ook in het stadium van bedekte en ondergrondse werkzaamheid. Het bewijs van het misdadig oogmerk wordt dagelijks geleverd door de ontwikkeling, welke deze beweging in duidelijk op-eenvolgende stadia vertoont en die steeds op gewelddadig aantasting van de openbare veiligheid uitloopt. Zij schroomt ook niet om vanuit republikeins gebied onrust te wekken en geweld te plegen in niet republikeinse streken, geheel in strijd met de bestandsovereenkomst.

Mitsdien acht de regering het noodzakelijk uitdrukkelijk te verklaren, dat iedere communistische actie in strijd is met de openbare orde en valt onder de strafwetartikelen, welke de openbare orde beschermen. Dit geldt evenzeer voor individuele activiteit als voor het deelnemen aan verenigingen op communistische grondslag. Terwijl reeds geruime tijd van overheidswege maatregelen tegen deze misdadige werkzaamheid zijn getroffen, zal nu verder deze werkzaamheid met alle wettige middelen worden bestreden. Het spreekt vanzelf dat deze bestrijding zich alleen richt tegen hen, die de misdadige oogmerken der communistische agitatie uitvoeren, nastreven of propageren. Deze bestrijding doet niet te kort aan de vrijheid van woord en geschrift of van politieke organisatie, zolang deze geen communistische ondergrond heeft en de wettige grenzen van vreedzame actie niet worden overschreden.

x x
x

=====

N O T A

ONDERWERP: Samenwerking tussen diverse rep.regerings-
instanties op Sumatra en Malakka, de P.K.I.
(Sumatra en Malakka), de Communistische Par-
tij op Malakka en de Persatuan Kaum Buruh
te Singapore.-

1. Bij schrijvengedagtekend Bukittinggi, 5 Mei 1948 No. 57a/Hkt/21
richt Datuk Paduka Malin van het hoofdbestuur van de P.K.I.
afdeling Sumatra, zich tot Sutan Djanain te Singapore. Het
onderwerp van de brief luidt:
- "Broeder Djameludin zal zich naar Singapore begeven".
Schr, begint met mede te delen dat volgens bericht van de
Centrale P.K.I. te Djokjakarta, Djameludin Tamin in Mei 1948
naar Sumatra zal reizen. Na enkele dagen te Bukittinggi te
hebben verbleven, zal hij doorgaan naar Singapore om "onze
strijdmakkers aldaar en op Malakka" te ontmoeten. Aan geadres-
seerde wordt verzocht Djameludin Tamin bij te staan. Daar
laatstgenoemde reeds eend door de Engelsers werd gearresteerd
wordt voorts verzocht de meeste geheimhouding te betrachten.
Verder wordt medegedeeld, dat Djameludin Tamin zal meenemen
3/4 kg. gouden voorwerpen, "zoals vroeger", bestemd voor
suppletioire aankoop van wapens, benodigd voor de troepen van
"onze partij". Dit moet zo spoedig mogelijk gebeuren en mocht
geadresseerde te weinig geld hebben, dan kan hij hun vragen
aan de Persatuan Kaum Buruh (de Arbeiderspartij) te Singapore.
Vervolgens verzocht schr. een eigen kantoor voor de P.K.I. te
Singapore op te richten. Thans is het een chaotische vermen-
ing met de Malayan Communist Party. Wij mogen de hand met de-
ze partij voortzetten, doch dienen een eigen afdelingskantoor
op te zetten teneinde het onze leden, die hun strijdmakkers
ginds op komen zoeken, gemakkelijk te maken.
- 1a. In een vervolgschrijven gedagtekend Bukittinggi, 29 Mei 1948
No. 720/HKI/S, bericht de Markas Besar PKI-Bukittinggi aan
Sutan Djanain, dat er wijziging is ontstaan in het reisplan
van Djameludin Tamin. Hij vertrok nl. op 21 Mei 1948 met
Dt. Bandaro Hitam, PKI-voorzitter te Padang Pandjang, naar Bengka-
kalis, van waaruit men naar Penang zou gaan. Na een week zou
de reis worden voortgezet, naar Kuala Lumpur, waar het contact
met de Malayan Communist Party zou worden vasteld.
- 1b. In dit schrijven gedagtekend Bukittinggi, 11 Juni 1948 No. 817/
Rhs/Bkt/48, bericht Datuk Paduka Malin aan Sutan Djanain o.a.
dat hij accoord gaat met al diens voorstellen op het stuk van
wapenaankoop. Uit de brief blijkt, dat Sutan Djanain meer
geld heeft gevraagd om de wapenaankopen te versnellen.
In verband hiermede wordt hem bericht, dat binnenkort een
persoon, belast met de financiële aangelegenheden der partij,
te Singapore zal komen, die met zich zal voeren gouden voor-
werpen ter waarde van \$ 175.000.-, behalve hetgeen reeds door
Djameludin Tamin (zie sub 1) is medegenomen. Hij dient spoed
te betrachten, want degene, die het goud brengt, moet ook de
geederen (wapens) mee terug nemen.
De brief houdt voorts de volgende passages in:
"In verband met de gesloten overeenkomst tussen onze wd.
voorzitter en het B.B. alsmede met de commandanten van de
TRI, waarvan de bedoeling is samenwerking, wordt U en onze
leden in Singapore en Malakka hierbij nogmaals medegedeeld
om medewerking en hulp te verlenen aan de afgezanten van

de Republiek Indonesia te Singapore en Penang (Indonesian Office)" en

"Ook t.a.v. de Partij Malaya Communist Ass. wordt U verzocht moeite te willen doen, opdat een harer vertegenwoordigers naar Bukittinggi worde gezonden, daar het in onze bedoeling ligt de band met het buitenland te verkrtevigen mede ter voldoening aan de opdracht van het Hoofdkantoor te Djokja.

- 1c. Bij brief gedagtekend Bukittinggi, 11 Juli 1948 No.971b/PKistr/48, richt Dt.Paduka "alın zich wederom tot Sutan Djanain en deelt deze mede, dat het in verband met de toestand op Malakka (maatregelen door de Britse Regering contra de Communisten) beter is, dat de strijdmakkers naar Sumatra terugkeren. Dit geldt ook voor geadresseerde. Djameludin Tamin en R.Mashud moeten naar Bukittinggi of een of andere plaats op rep.gebied terugkeren. Voor het geval Sutan Djanain hen niet zelf kan ontmoeten, dient hi hulp in te roepen van de kameraden, die op het Indonesian Office te Penang werkzaam zijn. Nogmaals wordt aangedrongen op spoedige aankoop en toezending van wapens.
2. In een brief gedagtekend Bukittinggi, 26 Mei 1948 No. 1176/Kmd/Rhs van de Commandant Divisie IX "Banteng I" Sumatra, Kolonel Ismail Lengah, aan kapitein Zubir Iljas kapitein titupair te Kuala Lumpur, komt de volgende passage voor:
"U gelieve het nodige te verrichten voor de verzending met de meeste spoed van de reeds vroeger door ons bestekde wapens en voortdurend alles in het werk te stellen om de aankoop van genoemde goederen te vergroten.
Ook in geval U de aankoop van nog meer wapens kunt bewerkstelligen, gelieve U pogingen te doen om tot zaken te komen met enige Slamese officieren, van wie U vroeger de namen heb doen toekomen. Indien U erin geslaagd is om deze aankoop uit een of ander Slames gebied te bewerkstelligen, gelieve U de wapens te zenden naar een of andere plaats in het Atjehse gebied, vanwaaruit ze gemakkelijker te vervoeren te verdelen zijn.
Betreffende alle door U gemaakte kosten en de aankoopprijs van deze wapens kunt U een regeling treffen met het Indonesian-Office te Singapore of the Penang, alwaar wij een deposito op Uw naam hebben geopend. Ook op grond van het accoord tussen de "Putiuk Pimpinan Tentara Nasional Indonesia" en de Indonesische Communisten leiders, stem ik ermede in, dat U samen gaat werken met de leiders van de Malaya Communist Association in geheel Malaya en Singapore.
3. Bij diens schrijven gedagtekend Bukittinggi, 14 Juni 1948 No.1997/48/Bkt. verzoekt de resident van Sumatra's westkust, Mr.Harun Alrasjid, zulks in voldoening aan een opdracht van de Gouverneur van Sumatra, aan Mr.Utoyo te Singapore, een "speciale intelligence organisatie" op te richten. Mede in overeenstemming met de aan Mr.Utoyo gerichtte brief van de Gouverneur van Sumatra, wordt hem toegestaan om voor die organisatie leden te betrekken uit de P.K.I. en samen te werken met andere te Singapore en Malaya gevestigde verenigingen. Aan het slot wordt verzocht wederom 2 speedboats met bijbehorende wapens aan te schaffen en deze te zenden aan de Commandant van het IVE Regiment te Pakan Baru t.w. Lt.Kol. Hasan Basri.
4. Bij schrijven gedagtekend Bukittinggi, 5 Juni 1948 No. 76/Bkt/48, verzocht Mr.M.Hasan, rep.Gouverneur van Sumatra aan de "heren van het Indonesia Office te Penang" o.m. moeite te willen doen voor de aanschaffing van wapens en andere materialen ten dienste van "onze strijd".
In verband met de woelige toestanden op West-Sumatra behoren de "heren" een intelligentie organisatie op te richten (vgl.sub 3), welke moet nagaan welke personen met de Nederlanders samenwerken.

- 4a. Mr. M. Hasan, rep. Gouverneur van Sumatra, deelt bij diens brief, gedagtekend Bukittinggi 5 Juni 1948 No. 930/48/ Prv. Smtr/Ert., aan de "heren van het Indonesia Office te Penang" o.m. het volgende mede (doordruk van dit schrijven is o.m. gezonden aan Mr. Utoyo te Singapore). Op 4 Juni 1948 had te Boekittinggi een residentsconferentie plaats, waarop alle partijen van de in Sumatra vertegenwoordigd waren, ook de P.K.I.

Alleen met de P.K.I. was overeensakomen om met elkander samen te werken op alle terreinen hetzij politiek, militair, commercieel als op cultureel gebied. Geadresseerden worden gemachtigd om in overeenstemming met de bekendmaking van de wd. President van de Rep. Indonesia samen te werken met de in Malaya aanwezige partijen zoals de P.K.I. en de Malayan Communist Ass. Ook wordt hun verzocht contact op te nemen met Kapitein Zubir Iljas (Zie subtenen naam van deze is een deposito gaarnd om goede rap aan te schaffen, welke van zeer veel nut zijn voor "onze strijd". Tevens wordt de hoop uitgesproken, dat men volledige steun zal schenken aan Djamaludin Tamin en diens matrasel R. Mas (R. Mas Wiranta), die hen zal komen bezoeken voor een of andere zaak.

R e s u m e .

- ad 1. Sutan Djanain te Singapore krijgt opdracht van het P.K.I.-hoofdbestuur op Sumatra om wapens voor de P.K.I.-troepen te kopen. Ter bestrijding van de kosten zendt men hem 3/4 kg. gouden voorwerpen. Er bestaat innig contact tussen P.K.I.-Malakka en de Malayan Communist Party.
- ad 1a. Djamaludin Tamin zal zich naar Kuala Lumpur begeven om het contact tussen P.K.I. en Malayan Communist Party te verstevigen.
- ad 1b. Sutan Djanain moet spoed betrachten bij de wapenaankoop. Hij zal meer fondsen krijgen nl. gouden voorwerpen ter waarde van \$ 175.000.--. Er is een overeenkomst aangegaan tussen de P.K.I., het rep. B.B. op Sumatra met de bedoeling om samen te werken. De P.K.I.-Malakka en Singapore moeten medewerking en hulp verlenen aan de rep. vertegenwoordigers te Singapore en Penang. Een vertegenwoordiger van de Malayan Communist Party moet naar Bukittinggi komen, daar de P.K.I. de band met het buitenland wil versterken, mede ter voldoening aan de opdracht van de centrale P.K.I. te Djokja.
- ad 1c. De P.K.I. leden moeten in verband met de toestand op Malakka naar Sumatra terugkeren. Ook Djamaludin Tamin en R. Mas hud. Deze dienen te worden ingelicht, doch als Sutan Djanain hen niet kan ontmoeten, moet hij zich wenden tot de P.K.I. leden, werkzaam op het Indonesian Office te Penang. Aangedrongen wordt op spoedige afhandeling van de wapenkwestie.
- ad 2. De TNI Sumatra geeft haar vertegenwoordiger te Kuala Lumpur, Kapitein titulair Zubir Iljas, opdracht om wapens te kopen. Deze kan v.w.b. de kosten een regeling treffen met het Indonesian Office te Singapore of Penang, waar op zijn naam een deposito is geopend. Kapitein Zubir Iljas krijgt op grond van een accoord tussen de opperleiding van de TNI en de Indonesische Communisten-leiders (op Sumatra) toestemming om samen te werken met de leiders van de Malayan Communist Party.
- ad 3. Mr. Utoyo van het Indonesia Office te Singapore krijgt opdracht van het rep. B.B. op Sumatra om een "speciale intelligence organisatie" op te richten. Hij mag leden daarvoor betrekken uit de P.K.I. Malakka en samenwerken met andere te Singapore en Malakka gevestigde verenigingen. Hij moet wederom 2 speedboats met bijbehorende bewapening aanschaffen en naar Sumatra zenden.

en de T.R.I. (TNI)

/"speciale

ad.4. Het rep.B.B.op Sumatra bestelt wapens bij het Indonesia Office te Penang.
Te Penang moet een/intelligence organisatie"opgericht worden.

ad 4n.Het rep.B.B.op Sumatra is op 4 Juni 1948 met de P.K.I overeengekomen op allerlei gebied samen te werken.
ook op militair gebied.

Het Indonesia Office te Penang krijgt machtiging-dit heeft de goedkeuring van Drs.Moh.Hatta-on samen te werken met de P.K.I.Malakka en de Malayan Communists Ass. Ook krijgt men vergunning contact op te nemen met Kapitein Zuhir Iljas (zie sub 2)
Men moet volledige steun geven aan Dja'faldin Tamin en diens metgezel R.Mashud(R.Mas Miranta).

Uit het vorenstaande blijkt o.m.:

- a. dat er contact bestaat tussen de Centrale P.K.I.Djokja en de Malayan Communist Ass Party (sub 1a)
- b. dat de P.K.I.Sumatra wapens bestelt bij de P.K.I.Malaka (sub 1, 1b en 1c)
- c. dat de TNI Sumatra wapens bestelt bij haar vertegenwoordiger op Malakka (sub 2).
- d. dat het rep.B.B.op Sumatra bij de Rep. vertegenwoordiger te Singapore(Mr.Utoyo) wapens bestelt voor de T.N.I.Sumatra.(sub 3)
- e. dat het Rep.B.B.op Sumatra bij de rep. vertegenwoordiger(s) te Penang wapens bestelt voor de TNI Sumatra (sub 4)
- f. dat aangestuurd wordt op onderlinge samenwerking tussen het Rep.B.B.op Sumatra en de P.K.I.Sumatra, de T.N.I.Sumatra, de rep.vertegenwoordigers te Singapore en Penang, de P.K.I.Malakka, de Communistische Partij Malakka en de Persatuan Kaum Buruh te Singapore.

G e n e r a l e

Met een aan zekerheid grenzende waarschijnlijkheid kan worden aangenomen dat de samenwerking is bedoeld sub f zich mede uitstrekt (zal uitstrekken) tot wapenkopen voor de P.K.I.Sumatra en de T.N.I.Sumatra, die op militair gebied samen werken.(sub 4a).-

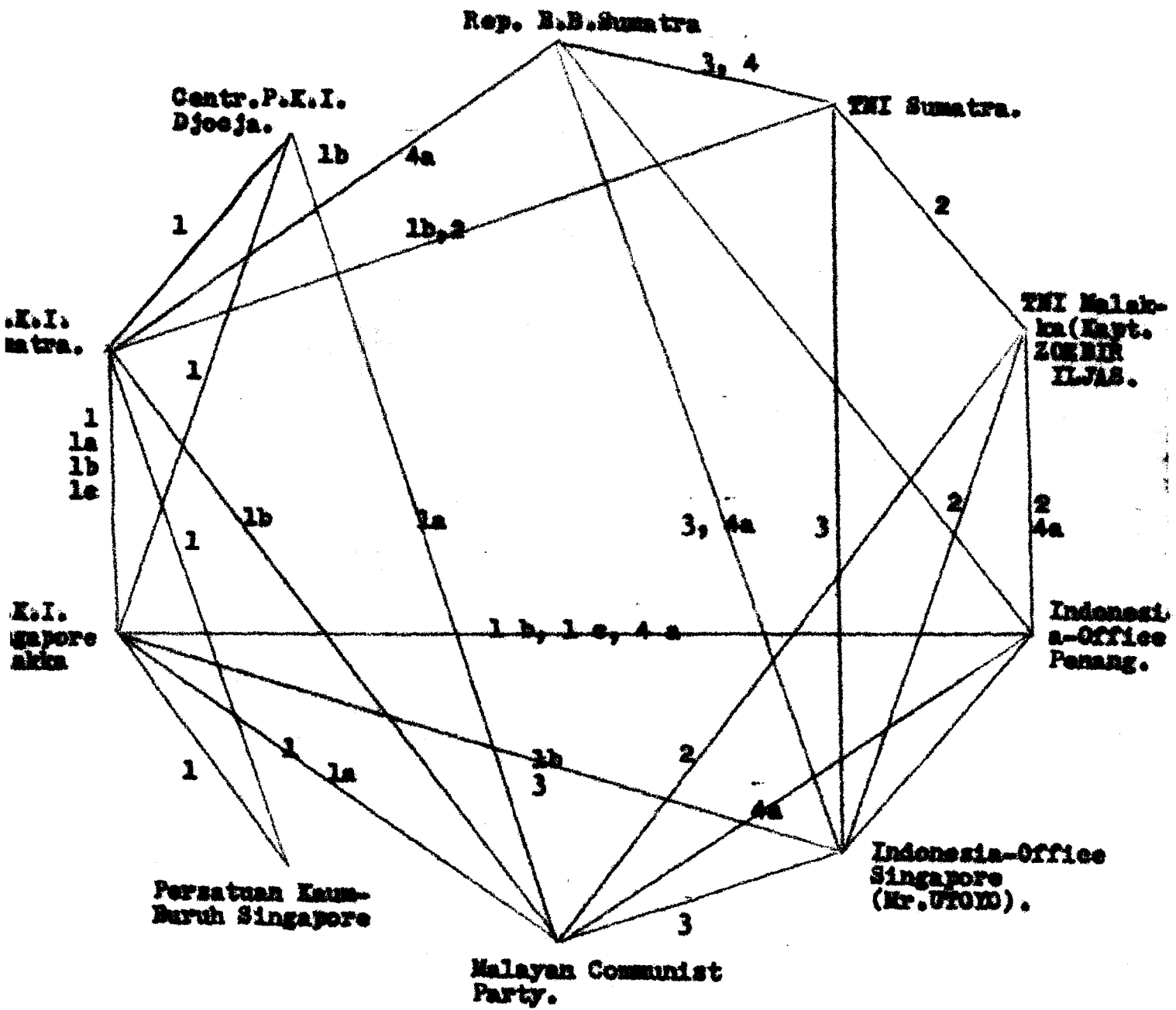
Teneinde een visueel beeld te geven van de bestaande en/of gewenste contacten (samenwerking)-mogelijk verduidelijkt dit de voorstelling van zaken-)is hierbij een schets gevoegd.

De lijnen van enig punt (een organisatie of instantie voorstellende) naar andere punten lopende geven aan, met welke andere organisaties of instanties contact (samenwerking) bestaat of gewenst wordt.

Het (De) bij elke lijn geplaatste cijfer(s) verwijst verwijzen) naar de bovenstaande brieven.-

Batavia, 19 Augustus 1948

G. DIEST LORGION.
chovp.

Markas Besar P.K.I.
Tjabung Sumatera
di
Bukittinggi

No. 57a/BKT/K.
Hal : Sdr. DJAMALUDIN akan
ke Singapore
Lamp: 1 lembar.

Dengan hormat,

Dengan surat ini dikabarkan pada sdr2 bahasa pada tanggal 11-3-1948 jl., kami telah menerima seputjuk surat dari Jekjakarta, jang mana surat tersebut ada memakai tanggal 21-1-1948 memakai nomor 332/P/R/Dj. surat tersebut adalah terkirim dari Pusat Party Komunis Indonesia, jang berkedudukan dan berkantor besar disana jang mana isinja adalah menerangkan pada kami bahasa pada bulan Mei ini akan melawat ke Sumatera dan akan tinggal buat beberapa hari di Bukittinggi sdr. kita Djamaludin Tamin, jaitu salah seorang pangandjur P.K.I. jang namanja sudah tidak asing lagi dalam dunia perjuangan baik dalam zaman pandjadjahan Belanda naupun sekarang ini, jang nama kedudukannja adalah oergandingan dengan pengurus I Besar kita tuan ALIMIN.

Sesudah tinggal buat beberapa hari di Bukittinggi maka sdr. kita ini akan terus ke Singapore, untuk mendjumpai sdr2. kita seperdjjuangan disana dan jang ditanah Malaya, maka kami atas nama Party kita mengharapakan pertolongan kepada pemimpin kita ini dengan sepermeh pemhujja.

Djuga sebelumnja pangandjur kita ini sampai kesana maka kami minta supaya sdr2 akan memberi tahuakan akan isi surat ini kepada pangandjur2 kita disana dan supaya salah seorang dari sdr2 kita jang terkemuka disana akan datang ke Bukittinggi dengan selekas mungkin untuk mendjeput dan mengawani pangandjur kita pergi kesana. Dulu diwaktu sebelum perang asia bergelora sdr kita ini sangat sikuatiri oleh pemerintah Britisich dan telah pernah ditangkap disana, maka kami harapkan sangat supaya sdr2 akan mentjarikan tempat tinggal jang tersembunji buat dianja dan supaya hal ini akan dirahsiakan sangat, djangan sampai botjor handaknja akan kedatangan sdr. DJAMALUDIN TAMIN kesana. Djuga kasi kabur kepada sdr. kita SUPARTO (pak PARTO) jang tempatnja telah kita maklumi dan kepada pangandjur jang lain2. Djuga tempat tinggal buat sdr. kita ini hendaklah rahsiakan betul dan kami harap supaya sdr2 akan mousahakannja disini.

Boleh djadi djuga sdr kita berangkat dari Bukittinggi pada penghabisan bulan Mei ini, kami minta supaya orang jang akan mendjadi teman selama dalam perdjjalanan baginja akan datang dengan selekas lekannja ke Sumatera.

Djuga dikabarkan pada sdr2 disini bahasa bersama sama dengan sdr. DJAMALUDIN TAMIN ada kami kirikan barang2 mas seperti jang dulu kira2 $\frac{1}{2}$ kg jang mana kegunaannja adalah buat penambah pembelian sendjata2 jang perlu bagi pasukan party kita. Penirikan serta pembelian sendjata hendaklah dilakukan dengan selekas lekannja pula dan kalau sekiranja sdr. masih kekurangan wang buat pembelian tersebut, sdr. boleh minta pertolongan kepada Persatuan Kaum Buruh di Singapore jang siketuai oleh tuan BIZAR ACHMAD, karena telah kami perembukan terlebih dulu.

Djuga kalau sekiranja sdr2 kita disana telah samifatat untuk mendirikan sebuah kantor jang special buat Party P.K.I. sadja, berusehalah sdr. untuk meadakennja, karena menurut pertimbangan kami lebih baik rasanja Party kita mempunjai satu tempat jang hanja teruntut buat kita sadja, jang mana kalau seperti sekarang djuga, kita dan party Komunis Malaya masih bertjampuit aduk djuga. Kita boleh terus bergabung dengan Malaya Komunisten Party, hanja dengan mendirikan sebuah tjabung kantor P.K.I. di Singapore adalah maksudnja untuk pemudahkan bagi anggota2 kita jang kesana mentjari teman2 seperdjjuangannja. Tetapi sungguhpun demikian hal ini terserah akan kebidjaksanaan saudara2 sekalian.

Demikianlah supaya sdr2 maklum hanja sebagai penutup kami mengandjurkan supaya sdr2 akan bertambah giat mendjalankan sarenan2 dan kalau ada djuga hal2 jang tidak menjenangkan akan dasar dan asas perdjjuangan kita, pemogokan2 hendaklah diteruskan, tidak sadja di Singapore dan Malaya malahan andjurkan djuga ditempat tempat jang telah berada dibawah kekuasaan Belanda.

Hidup Indonesia Merdeka dan hidup P.K.I.

Bukittinggi, 5 Mei 1948.

**Pangeran Besar P.K.I. Tjabung
Sumatera.**

w.g. Datuk Paduka Malin.

**Kepada
sdr. Sutan DJANAIN
c/o Joo Chiat Road No.41
SINGAPORE.**

Markas Besar P.K.I.
Tjohang Sumatera
Bukittinggi

No. : 720/Pki/S.
Hal : Sdr. DJAMALUDIN TAMIN
Lamp : -----

Kepada
sdr. DUTAN DJANAIN
Yoo Chiat Road 41
Singapore.

"Merdeka".

Sdr. jang terhormat,

Menjusul surat kami jang terkirim dahulu dari ini kepad a sdr. jang mana maksudnja adalah menerangkan akan kedatangan sdr. kita DJAMALUDIN TAMIN ke Singapore via Bangkokis tempohanaka dengan ini dikabarkan lagi, bahasa maksud tersebut telah di robah, berhubung kerna sesuatu sebab.

Mengingat akan betjarnja tentang rahsia perdjalanan sdr. kita kesana di Pakan Baru, maka pada tanggal 21/5/48 sdr. kita DJAMALUDIN TAMIN telah berangkat seorang sdr. kita dari Padang Pandjang jaitu sdr. Dt. Bandaro Ketua P.K.I. tjohang disana ke Bangkokis dan dari Bangkokis ke Penang. Kalau sekiranya perdjalanan sdr. kita ada selamat sampai di Penang, maka beliau2 ini bermaksud akan tinggal disana buat satu minggu dan baru terus ke Kuala Lumpur dan disini akan serta akan merapatkan perhubungan P.K.I. dengan Party K. Malaya buat kira2 10 hari.

Djuga kerana rantjangan perdjalanannya tidak dapat di tentukan jang boleh djadi djuga lama beliau2 ini dalam perdjalanannya, maka telah diputuskan permufakatan bahasa beliau akan sampai di Singapore kira2 penghabisan bulan Juni ini. Hanja sebelunnja sdr2 kita itu sampai di Singapore, diharapkan kepada sdr. akan menunggunja di Johore Bahru dan harep supaja dibawa dan di ditjarikan satu tempat jang aman buat kediamannya. Terlebih dulu hendaklah sdr. melihat akan gelagat2 di Singapore, sebab sdr. kita ini telah pernah ditangkap oleh pemerintah Inggeris disana dan hal inilah jang kami kuatirkan sangat. Kalau sekiranya ada aman dan tidak akan berbahaja rasanja boleh sdr. DJAMALUDIN TAMIN saudara bawa terus ke Singapore dari Johore dan disana seperti dahulu hendaklah tampangkan dirumah saudara kita jang di Java Road itu.

Sekianlah supaja saudara maklum dan bersedialah untuk menjambut akan kedatangan pemimpin kita itu.

"Kemerdekaan ditangan kita".

Bukittinggi, 29/5-1948.
Wassalan kami,
A/n P Markas Besar P.K.I.
w.g. St. PADUKO.

Volgno.
8 SEP. 1948
AL 45489

NETHERLANDS FORCES INTELLIGENCE SERVICE
(N.E.F.I.S.)

VERTROUWELIJK
CONFIDENTIAL

VERTROUWELIJK

Archief No.: XA6/86427.

SEP 1948
Batavia, 30 Augustus 1948.

NEFIS PUBLICATIE No. 86

In de "NEFIS"- Publicatie's worden die artikelen opgenomen, welke inhoud slechts van belang is voor een kleine lezersgroep.

De distributie wordt telkenmale opnieuw vastgesteld.

Ontvangers, die enige nummers niet toegezonden krijgen kunnen dus hieruit de conclusie trekken, dat de inhoud daarvan voor hen niet van belang is.

Afgesloten op 26 Augustus 1948.
De Directeur Nefis
Namens dezen,

Leeuwendal

Th.C. LEEUWENDAL
I.O. 1e Klas.

Exemplaar No: ...6....

DISTRIBUTIELIJST

	<u>Copy No.:</u>	<u>Aantal Cop.</u>
Directeur Kab.H.M. de Koningin, Den Haag	1	1
Z.K.H. Prins Bernhard, Den Haag	2	1
Minister President, Den Haag	3	1
Minister v. O.G., Den Haag	4	1
Hoofd Sectie 3a G.S. Nederland	5	1
Hoofd C.V.D. Nederland	6	1
Hoofd Marine Intell. Dienst (Ned.)	7	1
Maj. Mr. G.P. Riës, p/a MINOG, Den Haag	8-9	2
Hr. Ms. Ambassadeur te Washington	10	1
Lt. G.G. Batavia	11	1
CLG.	12	1
Hoofd Kant. Inl. G.S. (Indië)	13	1
Hoofd Marid (N.I.)	14	1
Procureur Generaal	15	1
Directeur Nefis	16	1
Secretariaat Nefis	17	1
Maj. de Riemer	18	1
Sectie I-1	19	1
Afdeling II	20	1
" III	21	1
" V	22	1
Ltz. I. I. B i n k, Singapore	23	1

VERZICHT
 260318
 1942

1942
 1942

1942
 1942

Moskou en de Linkse groeperingen
in de Republiek Indonesia.

De komst van SOERIPNO, de republikeinse afgezant te Praag, heeft in Djokja onmiskenbaar een zeer verhoogde politieke activiteit teweeg gebracht.

Met Soeripno is meegekomen MOESO, de P.A.I.-veteraan, volleerd en door de komintern erkend communistisch voorman, aan wie de opdracht schijnt te zijn meegegeven de Nationale Revolutie in Indonesie binnen afzienbare tijd geheel in Moskou-banen te leiden. MOESO's uitslatingen zijn n.h.v. moeilijk anders te verklaren.

In een vergadering van partijen te Djokja, gehouden in het kader van de viering van het driejarig bestaan van de Republiek Indonesia, heeft MOESO een verklaring afgelegd, welke de volgende hoofdpunten inhield:

a) de fouten die gemaakt zijn:

1. "Vanaf het begin tot en met heden zijn wij voortdurend defensief opgetreden. Volgens "strategie in Friedrich Engels' revolutie" zullen wij verliezen, indien er geen radicale veranderingen in onze strategie wordt gebracht."
2. Onze nationale revolutie behoort, volgens de theorie van Lenin, geleid te worden door de arbeidersklasse en niet door burgerlijke elementen. De kwestie is, dat de arbeidersklasse de meest consequente revolutionairen en anti-imperialisten zijn".
3. "De voornaamste fout van de regering is, dat er nog sporen zijn te bemerken van principes van de proclamatie in 1945. Dit is een zeer grote fout".
4. "De tegenwoordige leiders doen al het mogelijke om alle moeilijkheden van zich af te schuiven".

b) deze fouten zullen aan critiek worden onderworpen en "weldra zullen ze zich naar de waarheid en het radicalisme keren". MOESO is overtuigd dat het nog tijd is om deze strategische fouten te verbeteren, "maar dit moet dan zo spoedig mogelijk worden uitgevoerd. De tegenwoordige leiders der regering moeten de wil hebben om de overwinning in de revolutie te behalen."

c) Voor deze "zelf correctie" geeft MOESO hierbij de volgende punten aan:

1. De oprichting van een Nationaal Front, waarvan de aard niet in een conventie van de partij leiders, noch een individuele samenwerking van de leden van alle in dit front aangesloten partijen ("..... zo is het Nationaal Front geen conventie van leiders, die van hogerhand worden benoemd, maar van onderaf begonnen en aldus geworteld in de maatschappij.....")
2. De vorming van een kabinet uit het Nationaal Front, waarin de meest kundige en ervaren vertegenwoordigers van het Front zitting dienen te hebben. De leden van dit kabinet dienen door het Nationaal Front kandidaat te worden gesteld.

De door MOESO gedachte sterkte van vertegenwoordiging van som-

munisten in de regering blijkt uit zijn later gedane verklaring (22/8-"48), "dat de communistische partij- zo niet een leidende rol- op zijn minst 1/3 van het aantal zetels in de republikeinse regering moest hebben".

3. De intrekking van de erkenning van de Renville-overeenkomst waardoor de regering meer vrijheid gelaten wordt voor de oplossing van verschillende kwesties.

Als rugsteun legde MOESO bij deze gelegenheid de nadruk op de betrekkingen met de Sovjet-Unie. De thans uitgesproken interesse van Moskou voor de nationale revolutie in Indonesie zal een voldoende rem zijn voor de Nederlanders en Amerikanen.

Het gevolg van het bovenomschrevene is de duidelijker wordende tendenz dat de linkse groeperingen in de republiek thans meer rechtstreeks hun blikken werpen in de richting van het communisme en Moskou.

Het laat zich aanzien dat de gedachten en uitlatingen van MOESO in al hun letterlijkheid door deze linkse groeperingen worden overgenomen en uitgevoerd.

Zo hebben de P.K.I. en de SOBSI op 23 Augustus l.l. beiden een verklaring uitgegeven, waarin wordt erkend, dat zowel organisatorisch als politiek in het verleden fouten zijn gemaakt. Na een herbesluiting heeft men thans een nieuw strijdprogramma samengesteld.

1. De P.K.I. stelt voor om tussen de drie partijen van het Front Demokrasie: Kakjat t.w. de P.K.I., de Partai Sosialis en de Partai Boeroeh Indonesia een fusie te vormen, opdat een nieuwe arbeiderspartij tot stand komt onder de historische naam: Partai Komunis Indonesia. De P.K.I. verklaart dat alleen de arbeidersklasse revolutionair en consequent is tegenover het anti-imperialisme en zij dus de leiding behoort te hebben in de revolutie. De P.K.I. keurt vervolgens iedere bespreking met de Nederlanders en met de andere landen af, die zal resulteren in een opnemen van Indonesie in een Unie-verband.

Vervolgens wordt naar voren gebracht een sterke eenheid onder alle anti-imperialistische volkeren die de revolutie leiden naar de overwinning.

Het enige doel is een nationaal front, opgebouwd van onder af en gesteund door alle partijen en progressieve groeperingen en personen. Bovendien een spoedige wijziging van het kabinet in een nationaal-front kabinet.

2. Eveneens letterlijk-MOESO is de ondervolgende resolutie van de SOBSI:

1. de fout van de compromis-politiek met de imperialisten te erkennen en voortaan een consequente anti-imperialistische politiek te voeren.

2. hr bij de regering op aan te dringen om:

a. het politiek manifest van 1 November 1945 in te trekken,

b. hr Lingadjatti en Renville te desavoueren,

c. het Amerikaans-Australisch compromisvoorstel te verwerpen,

d. besprekingen te houden op basis van volle soevereiniteit van de Republiek Indonesia,

e. spoedig consuls met de Sovjet Unie uit te wisselen en zorg te dragen voor een spoedige erkenning door Tsjecho-Slowakije, Polen, Hongarije, Joego-Slavie, Albanie, Roemenie

en Boelgarije.

3.

- f. alle vijandelijke bezittingen te nationaliseren zonder schadevergoeding.
- g. alle onderhandelingen met de Nederlanders stop te zetten als protest tegen de fascistische beschieting door de Nederlanders tijdens de viering van de onafhankelijkheid te Batavia.
- h. het gehele staatsapparaat te vernieuwen en alle koloniale restanten te liquideren en bovendien consequente en anti-imperialistische krachten een plaats te geven.

3. Accoord te gaan met de uitvoering van het Nationaal Program.

4. Voorloper te zijn bij de vorming van een Nationaal Front, dat democratisch samengesteld moet zijn.

5. Er bij het Staatshoofd op aan te dringen om het tegenwoordige kabinet te ontbinden en dit te doen vervangen voor een verantwoordelijk en Nationaal Front kabinet op basis van:

a. een nationaal programma

b. de voorwaarde, dat ministers moeten zijn, zij, die de vorming van een nationaal Front goedgekeurd hebben en leden zijn van het Nationaal Front.

6. Bij de vorming van het kabinet de SOESI te laten deelnemen.

7. Voorbereidingen voor een verschroeiende aarde politiek te treffen en de Volksdefensie te intensiveren door geheel het volk te bewapenen.

8. De strijd van de boer te steunen door aan hem grond voor eigen bewerking te schenken.

9. Op actieve wijze voor deze besluiten te strijden en voorbereid te zijn op alle consequenties.

3. De andere linkse groeperingen t.w. Partai Sosialis, Pesindo, Barisan Tani en de Partai Boeroeh, hebben tot op heden nog niet officiëel gereageerd op de "opwekking" van MOESO, noch individueel, noch in F.D.R. verband. Opvallend is hierbij wel de zwijgzaamheid van de F.D.R.-kopstukken, in het bijzonder van Amir Sjarifoedin zulks vooral waar het F.D.R. kort voor de komst van Soeripho en MOESO een haast ongekende activiteit heeft getoond in verband met het Nationaal Program en een kabinetswisseling. Het gaat er thans op lijken dat MOESO met zijn verregaande radicalisme Sjarifoedin cs. de wind uit de zeilen neemt. Het zal o.i. aan Sjarifoedin's persoonlijke invloed liggen in hoeverre het F.D.R. MOESO zal volgen in het nieuwe "Communistische Front", dan wel dat het voorlopig Amir's persoonlijke "leiders-belangen" zal moeten blijven dienen.

Vast staat, dat het radicalisme van MOESO zeer aantrekkelijk is voor deze groepen, aangezien MOESO de vervulling en overwinning van de nationale revolutie op korte termijn weet te suggereren, terwijl de uitgesproken Moskou-orientatie voor het F.D.R. geen nieuwigheid is door Sjarifoedin's eigen drijven in deze richting (cf. Nefis Public. no. 83 en 84)

In zijn propaganda komt de anti-Amerikaanse houding van het F.D.R. thans wel meer en meer naar voren. Zinnen als (uit de rede van het F.D.R. op 17 Aug. l.l.) "naar buiten is onze strijd in de allereerste plaats gericht tegen de Hollandse imperialisten met de Engelse en Amerikaanse vrienden als hun satellieten" en "onze vijanden, de Hollanders, Engelsen en Amerikanen zijn hard doende om ons weer in de ketenen van slavernij vast te leggen" spreken voldoende voor zich zelf.

Ook radio Gelora Pemoeda laat zich de laatste tijd meer uitgesproken communistisch horen.

Tenslotte moet het bericht worden vermeld, dat in Bangkok een complete Russische missie slechts op het geschikte ogenblik wacht meest

om naar Djokja te gaan. Het doel kan wel geen ander zijn, dan de algehele "Loskou-democratisering" van de republiek, thans door MOESO voorbereid, te bewerkstelligen. Russische propaganda films zijn via Toeban in het republikeinse gebied binnengebracht.

reeds

In hoeverre en in welk tempo MOESO zal slagen, zal ons beperkende bij de elementen in de republiek zelf- mede afhangen van het resultaat van de blokvorming van de nog steeds invloedrijke Tan Malakka-groeperingen in de Gerakan revolucie Rakjat, van welke organisatie berichten zijn binnengekomen van een eventueel samengaan met de Masjoemi/P.N.I., kennelijk bedoeld als tegenzet tegen de boven omschreven Moeso/P.N.I.-activiteit.

Een nieuwe opkomst van de Tan Malakka-groep kan n.h.v. op korte termijn worden afgewacht. De jongste "presidentiele amnestie" aan politieke gevangenen heeft niet alleen politieke exponenten als Mr. Moh. Yamin, Moh. Saleh en Mr. Iwa Koesomasoemantri (allen verklaarend bereid te zijn de strijd voort te zetten tot de nationale revolucie geëindigd is) in de gelederen van de G.N.N. teruggebracht doch niet minder belangrijk is hierbij het feit, dat President Soekarno en Vice President Hatta Mr. Moh Yamin ten paleize hebben ontvangen. Tijdens dit onderhoud, dat een uur duurde, werd immers door beiden aan Moh. Yamin verklaard, dat de "affaire Tan Malakka thans bijna is opgelost".

Uitdrukkelijk moge nog op de voorgrond worden gesteld, dat althans tot dusverre geen tekenen aanwezig zijn, welke wijzen op enige toenadering tussen de P.N.I. en de Tan Malakka-groepering.

Batavia, 26 Augustus 1948.

GUR

opged. 081 9

[Faint, illegible text and markings at the bottom of the page, possibly bleed-through or a second page.]

MOOLENBURGH EN EINTHOVEN
Bestemd voor: KIES INFO FOCK Radionet: KS
Afgezonden door: SPOOR via: DIRECT

volgnummer: 682-N
in: 9-7 1948.1305uur

Volont.	OPGELEGD
GB	22 JUL 1948
ACD/ 4169b	

Inhoud: 059/9-7 0400

K/L

*met Fock
besproken
ACD.
to ag a sep
n 398
BVI II
21/7*

VAN SPOOR AAN KIES INFO FOCK MOOLENBURGH EN EINTHOVEN STOP
AGZ MY UIT ENKELE UITLATINGEN ZOWEL VAN NEDERLANDSE ALS VAN BUTTEN
LANDSE ZYDE BLEEK DAT MEN NOG STEEDS NIET OVERPUIGD IS VAN COMMUNIS
TISCHE SYMPATHIEN IN BREDE LAGEN VAN DE REPUBLIEK IK OP WYS ANTARA
BERICHT VAN TWEE DEZER VERMELDEND DAT OP EEN JULI ALGEMENE VERGADERING
WERD GEHOUDEN VAN DE FRACTIE VAN FRONT DEMOKRASIE RAKJAT MET WERKCOMITE
VAN HET KNIP WAARVAN DE BEDOELING WAS SYMPATHIE TE BETUIGEN MET DE
VRYHEIDSSTRYD LET WEL VRYHEIDSSTRYD VAN HET VOLK VAN MALAKKA STOP OP
DEZE VERGADERING GAF MR SIREGAR VAN DE PKI EEN UITEENZETTING VAN DE
VRYHEIDSSTRYD VAN DE MALELERS OP MALAKKA WAARBY HY ER NADRIJKELYK OP
WEES DAT DIT VOLK STEEDS HEEFT MEEGELEEFD MET DE VOLKEREN VAN INDONESIA
EN BESLOOT MET ER OP TE WYZEN DAT HET THANS PLICHT DER INDONESIAERS IS
SYMPATHIE TE BETUIGEN MET DE VRYHEIDSSTRYD VAN DE INWONERS VAN MALAKKA
STOP DIT KOMT MY VOOR EEN VRY DUIDELYKE DEMONSTRATIE TE ZYN VAN GEESTE
LYKE INSTELLING VAN DIE ZYDE OP EEN OGENBLIK WAAROP COMMUNISTISCHE
WOELINGEN EN MOORDEN IN MALAKKA HOOGTY VIEREN EINDE

Uit: 9-7 1948.
1630 uur.

Codist: vL/BL.
Controle: vL.
Groepen: 191

band b25)

10) bijzondere conferentie p k i

B VIII

Djogjakarta 2/9 (aneta) op een bijzondere conferentie van de nepu-
 litaanse communistische partij (p k i), die werd bijgewoond door
 alle leden van het centraal comité, het politbureau, etc werd
 besloten tot oprichting van een nieuw politbureau. In het secretariaat
 voor algemene zaken van dit politbureau hebben zitting maseo, die
 enige weken geleden met een reis te Djogja is aangekomen na afwezig-
 heid van jaren, die hij deels in Rusland heeft doorgebracht.,
 dardasman, voormalig minister van staat (lid p k i), tan ling die
 en agadiman. Sjarifoed die werd belast met het secretariaat voor
 defensie, alimta, bekend communistenleider, Loekman en sardjono
 vormen het secretariaat van agitatie en propaganda en sjoertmo
 kreeg het secretariaat van buitenlandse aangelegenheden, de conferen-
 tie besloot, aldus antara, tot ratificering van de ontwerp-resolutie
 van de pki van 21 augustus, bevestigende de ontbinding van de illegale
 pki en verwezenlijking van een fusie tussen pki, partai sosialis
 de partai boemeh (arbeidersbond), hetgeen inmiddels geschied is.

(5306/bn/3010/t01044)

MINISTERIE VAN OORLOG.
HOOPDKWARTIER VAN
DE GENERALE STAF.
Sectie: G.3A.
No.: G.3A/2861 ZEER GEHEIM.

Exemplaar No. 22
's-Gravenhage, 15 Juli 1948

~~GEHEIM~~

Volg.

15 JULI 1948

ACD/40963

*De
staatssecretaris
van Oorlog
B.V.H.*

ZEER GEHEIM

INLICHTINGSRAPPORT No.10.

Bij Gebruikmaking Van De Gegevens Is
Bronvermelding Ten Strengste Verboden.

Verzendlijst.

AAN:

Minister van Oorlog
Chef G.S.
Sous-Chef G.S.
Adjunct-Chef G.S.
Hoofd Sectie G.3
Hoofd Sectie G.3B
Hoofd Sectie G.7
Sous-Chef Marine Staf (Intell.)
Hoofd 6e Afd. Min. O.G.
Ch. Dir. Pol.Zaken, Min.v.Buitenl.Zaken
Reg. Comm. in Alg.Dienst
Militair Attaché te Brussel
" " " Parijs
" " " Londen
" " " Washington
" " " Bern
" " " Praag

Exemplaar No.

1/2
3
4
5
6
7
8/9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19

I N H O U D.

- I. Communistische invloeden in de Republiek.
- II. Communistische activiteit in de door de Nederlanders bezette gebieden op Java en Sumatra.
- III. Het Communisme in de Malino-Gebieden.

Namen Van Belangrijke Partijen, Voorkomend In Dit Inlichtings-
rapport.

C.D.L.	- Chinese Democratic League	-
F.D.R.	- Front Demokrasi Rakjat	- Democratisch Volksfront
P.K.I.	- Partai Komoenis Indonesia	- Ind. Communistische Partij
Sarboepri	- Sarikat Boeroeh Perkeboenan Repoeblik Indonesia	- Vakvereniging van Onder- nemingsarbeiders in de Rep. Ind.
S.O.B.S.I.	- Sentral Organisasi Boeroeh Seloeroeh Indonesia	- Centrale Organisatie van alle Indonesische Arbeiders.

Namen Van Personen, Voorkomend In Dit Inlichtingsrapport.

Abdoelmadjid Djojoadingrat
Aboe Asrama
Alimin
Amir Sjarifoedin
Bahren
Lim Tet San
Marcoeto Daroesman
Oei Hang Djoen
Oei Tan Kwie
Roestam Effendi
Setyadjit Soegondo
Soekirno
Tan Kah Kee
Tan Ling Djie
Thio A Tauw
Tjhin Siang Min
Tjoa Sik Ien

I. COMMUNISTISCHE INVLOED IN DE REPUBLIEK.

Gedurende de laatste tijd is de communistische invloed in de Republiek door de economische moeilijkheden, de verwarde toestanden en de communistische agitatie, sterk toegenomen.

Typierend is, dat in Delanggoe (Solo) stakingen uitbraken op bevel van het Hoofdbestuur van de communistisch georiënteerde "Sarboepri" (Sarikat Boeroeh Perkeboenan Repoeblik Indonesia, Vakvereniging van Ondernemingsarbeiders in de Republiek Indonesië).

Thans schijnt de gehele Republiek te worden bedreigd door georganiseerde stakingen.

De onderhandelingen van Soeripno te Praag over een overeenkomst van de Republiek met Rusland worden door het "Front Demokrasi Rakjat" (F.D.R., Democratisch Volksfront), de fusie van linkse partijen, toegejuicht. Volgens een verklaring van het F.D.R., moet het volk van de Regering eisen, dat de Republiek betrekkingen aanknoopt met landen, welke verdedigers en voorstanders zijn van de vrijheid, vrede en democratie, zoals Sovjet-Rusland.

In verband met de grote invloed, die het F.D.R. in de Republiek uitoefent, volgen hieronder enkele gegevens over deze organisatie.

Eind Januari 1948 transformeerde de "Sajap Kiri" (Linkervleugel) zich tot het "Front Demokrasi Rakjat".

De samenstellende delen van het F.D.R. zijn:

1. De Partai Sosialis,
2. De Partai Boeroeh Indonesia (P.B.I., Indonesische Arbeiders Partij),
3. De Partai Komoenis Indonesia (P.K.I., Indonesische Communistische Partij),
4. De Barisan Tani Indonesia (B.T.I., Indonesische Boerenorganisatie),
5. De Pesindo (Pemoeda Sosialis Indonesia, Indonesische Socialistische Jongeren),
6. De S.O.B.S.I. (Sentral Organisasi Boeroeh Seloeroeh Indonesia, Centrale Organisatie van alle Indonesische Arbeiders).

Volgens een recent bericht zou Moewardi tot het F.D.R. zijn toegetreten. In verband hiermede moet de aandacht worden gevestigd op de "Gerakan Revolusi Rakjat" (Volks-Revolutie-Beweging), een te Solo opgerichte federatie van politieke partijen, strijdorganisaties en volksstrijdkrachten, die zich, onder leiding van Moewardi, ten doel stelt, de Republiek Indonesië te verwezenlijken op basis van de proclamatie van 17 Augustus 1945.

De leiding van het F.D.R. berust bij de volgende personen:

1. Amir Sjarifoedin,
2. Setyadjit Soegondo,
3. Tan Ling Djie,
4. Alimin,
5. Abdoelmadjid Djojoadingrat
6. Maroeto Daroesman.

De centrale leiding berust bij de crypto-communist Amir Sjarifoedin, terwijl de politieke richtlijnen zouden worden gegeven door de uiterst links georiënteerde Setyadjit.

Uit de aanwezigheid van Alimin en Maroeto Daroesman, de twee beste krachten van het "Politburo" van de P.K.I., blijkt hoe groot de invloed van de P.K.I. in het F.D.R. is.

Uit het programma van het F.D.R. blijkt, dat het zo spoedig mogelijk ontbinding van het huidige "Masjoemi"-kabinet eist. De kabinetsformateur voor de vorming van een nieuw kabinet moet tot het F.D.R. behoren, terwijl Amir Sjarifoedin Minister van Defensie moet worden. Arbeiders-, boeren- en jongeren-organisaties dienen zich te richten naar de aanwijzingen van het F.D.R. Propaganda moet worden geïntensiveerd door het houden van bijeenkomsten, waarbij ook leden van rechtse partijen, zoals de Masjoemi en de P.N.I. (Partai Nasional Indonesia) moeten worden uitgenodigd. Overal moet chaos worden veroorzaakt, zolang het Masjoemi-kabinet de leiding heeft; alle misdadige elementen moeten worden verzameld en aangespoord tot rampokken en stelen, zodat het volk steeds in angst blijft leven en geen vertrouwen in de Regering stelt. Streng moet worden opgetreden tegen degenen, die zich tegen het programma van het F.D.R. keren.

Het F.D.R. kan niet samenwerken met de Masjoemi, aangezien het is gekant tegen een Pan-Islamisme en de Masjoemi als pro-Amerikaans beschouwt.

Samenwerking met de "Partai Sosialis Indonesia" van Sjahrir is eveneens onmogelijk, daar Sjahrir niet tegen het kabinet van Hatta is gekant, terwijl de politiek van de "Partai Sosialis Indonesia" zou zijn gebaseerd op de vorming van een "Derde Macht in Zuid-Oost Azië", die als een stabiliserende factor buiten de invloed van het Amerikaans kapitalisme en de politiek van het Sovjet-blok staat.

Het F.D.R. tracht zijn invloed uit te breiden via de "Marx-Houses" en door propaganda-reizen van Sjarifoedin en Setyadjit.

Setyadjit en Maroeto Daroesman zouden, hoewel onregelmatig, contact onderhouden met communistische partijen en met communistisch georiënteerde organisaties in Europa, terwijl Alimin en Tan Ling Djie de communistische contacten met Singapore, Birma, India, Indo-China en China zouden verzorgen.

Van buitenlandse communistische zijde zouden instructies zijn ontvangen door Setyadjit, die wijzen op:

1. Intensivering van de communistische radiopropaganda vanuit de U.S.S.R. naar die gebiedsdelen in Zuid-Oost-Azië, welke "nog voor hun onafhankelijkheid strijden".
2. Actieve ideologische penetratie van het communisme in bovengenoemde gebiedsdelen.

Setyadjit is van oordeel, dat een interim-regering in Indonesië zich, wat haar buitenlands beleid betreft, zal oriënteren op het "State Department" en het "Foreign Office".

Hiertegen zal het F.D.R. zich ten sterkste verzetten door middel van stakingen, boycot-acties, sabotage en waar mogelijk guerilla-activiteit.

Hatta verwacht de partij van Sjahrir te kunnen gebruiken voor het in evenwicht houden van de Masjoemi en het F.D.R.

Zeer waarschijnlijk moet men de onlangs te Solo plaats gehad hebbende ongeregelheden en het incident bij de aankomst van de Nederlandse Delegatie de Djocja beschouwen als een begin van de uitvoering van het F.D.R.-programma, nl. het veroorzaken van een chaos. In beide gevallen durfde de Republikeinse Regering niet krachtdadig op te treden tegen de onruststokers, vermoedelijk om erger te voorkomen.

Het F.D.R. vormt een niet te onderschatten factor in de machtsverhoudingen in de Republiek, waarbij invloeden van personen als Sjarifoedin, Alimin en Setyadjit een grote rol spelen. In het K.N.I.P. (Komite Nasional Indonesia Poesat, Centraal Nationaal Comité Indonesië) nemen de bij het F.D.R. aangesloten partijen een sterke positie in.

Verwacht mag worden, dat het F.D.R., dat volkomen op Moskou is georiënteerd, ter verwezenlijking van zijn doelstellingen voor de meest drastische middelen niet zal terugdeinzen en op het daartoe juist geachte tijdstip niet zal schromen een greep naar de macht te doen.

II. Communistische activiteit in de door de Nederlanders bezette gebieden op Java en Sumatra.

Van belang is de toenemende activiteit van de Chinese communisten in het door de Nederlanders bezette gebied op Java en Sumatra, in verband waarmee de aandacht moet worden gevestigd op het Hoofdkwartier van de "Chinese Democratic League" te Singapore, onder leiding van de communist Tan Kah Kee, dat als uitgangspunt van communistische infiltratie naar Indonesië moet worden beschouwd.

Betreffende communistische activiteit van Indonesiërs kwamen berichten binnen over het optreden van P.K.I-benden en activiteit van S.O.B.S.I.-agenten, die trachten de economische opbouw te doen stagneren.

A. O O S T - J A V A.

Volgens inlichtingen van een persoon, die onlangs uit Republikeins gebied is gekomen, zou onder leiding van Amir Sjarifoedin in Madioen een geheim communistisch hoofdkwartier bestaan, waarin twee voornamelijk Chinese communisten zijn opgenomen, terwijl een Chinees koeriercontact met Soerabaja onderhoudt.

Voorts zouden plannen bestaan communistische kwartieren naar door de Nederlanders bezet gebied te verplaatsen en wel hoofdzakelijk naar steden, zoals Malang en Soerabaja.

Vele communistische elementen uit Madioen en Blitar zouden reeds naar Malang zijn gegaan, terwijl de leider hiervan een Indo-Duitser zou zijn, die onlangs uit Djocja in Malang is gearriveerd.

1. M a l a n g.

Te Malang bestaat een vertakking van de "Chinese Democratic League" onder de naam "Shen Huo Tsu Tji Hsiek" met als beschermheer Oei Tan Kwie, een leerling van de leider van de "Chinese Democratic League" te Singapore, Tan Kah Kee.

Deze vereniging heeft een onderbouw, genaamd de "Fu U Thuan". De "Fu U Thuan" heeft verschillende onderafdelingen, waaronder de "Lie Ming Glee Club". Officieel is de "Fu U Thuan" een sociale instelling, doch in werkelijkheid is zij een verkapte communistische organisatie. Zij richtte verscheidene scholen op, waarop communistische beginselen worden gepropageerd en vangt de leerlingen na schooltijd op in sportclubs.

In Mei 1948 werden twee leeskringen ontdekt, die zuiver communistische lectuur verspreiden. Deze lectuur, die afkomstig is uit Hongkong, schijnt via een boekhandel in Soerabaja Malang te bereiken.

Bovendien arriveerde een communistisch propagandist uit China in Malang.

De communistische leden van de "Chung Hua Chung Hui", afdeling Malang, trachten de communistische vertegenwoordiging in deze vereniging zo sterk mogelijk te maken en richtten hiertoe een Comité

"de Panitia Organisasi Boeroeh" op, dat reeds 3000 leden zou tellen. De voornaamste persoon, die bij deze actie op de voorgrond treedt, is Oei Hang Djoen, die een opleiding genoot in het Marx-House te Madicoen, leerling was van Tjoa Sik Ien en voor de Nederlandse bezetting van Malang aldaar verschillende miniatuur-Marx-Houses vormde.

De Chinese communistische vereniging "Sarikat Boeroeh Tionghoa" (Chinese Arbeiderspartij) te Malang besloot eind Maart 1948 ook Indoneziërs als leden op te nemen, met gelijktijdige naamsverandering in "Sarikat Boeroeh Indonesia" (Indonesische Arbeiderspartij).

2. Soerabaja.

In Soerabaja staat de "Fu U Thuan" rechtstreeks onder de "Chinese Democratic League" te Singapore.

Adviseur is Tjoa Sik Ien, thans [†] Republikeins delegatie-lid te Lake Success, die officieel "socialist", doch in werkelijkheid "communist" is.

Er bestaan zeer vele communistisch georiënteerde Chinese verenigingen in Soerabaja.

De reeds in vroeger jaren bestaande "Perkoti" (Perkoempoelan Komunis Tionghoa Indonesia, Chinese Communistische Bond in Indonesië) en de uiterst links georiënteerde S.O.S. (Servants of Society), waarvan Tjoa Sik Ien leider was, zouden zich hebben opgelost in diverse verenigingen en organisaties, welke geen op communisme duidende naam dragen.

Zo werd onlangs gesignaleerd dat vele S.O.S.-leden zouden zijn toegetreden tot de Chinese "Perserikatan Boeroeh Tionghoa" (Chinese Arbeiders Partij). Omtrent deze vereniging is vermeldenswaard, dat onlangs de voorzitter van de "Federation Of Trade Unions" te Singapore en een communist, werkzaam bij het "Indonesian Information Office" te Singapore pogingen hebben aangewend met haar in contact te komen.

Terwijl bovenvermelde verenigingen op zeer voorzichtige wijze propaganda voeren, uiten enige Chinese dagbladen, die zijn te beschouwen als spreektrampetten van deze verenigingen, meer openlijk hun communistische gevoelens. Vanaf 1 Mei 1948 zou een Chinees ochtendblad verschijnen, waarvan de redactie is opgedragen aan de zeer links georiënteerde voormalige hoofdredacteur van de "Chinese Daily News".

Op de Chinese school "Bin Kiong" wordt gedurende de avonduren aan Chinezen les gegeven met het doel door middel van voorlichting het communisme ingang te doen vinden bij de Chinese gemeenschap.

Door communistisch georiënteerde Chinezen werden toneelgezelschappen opgericht om de bevolking communistisch te beïnvloeden. De Indonesische actrices zouden tevens worden aangewend om berichten van Nederlandse officieren op te vangen.

Communistische lectuur, geschreven in de Chinese taal, werd verkocht in de thans gesloten "New Life Book Stores". Uit nasporingen kwam vast te staan, dat deze winkel werd opgezet als schakel voor het ontvangen van documenten van de communistische organisaties in Malaka en Hongkong. Een der hoofdpersonen uit deze boekwinkel heeft contact met een communistische organisatie "Lie Sheh" te Semarang, welke een weekblad uitgeeft, dat de bazuin is van communistische

*H. van
Schaap
2-1-48
Republiek*

propaganda in het Semarangse.

De S.O.B.S.I. zond agenten naar Soerabaja om aldaar een zustervereniging op te richten onder de naam "Kaoem Boeroeh" (Arbeiderspartij) met het doel voorbereidingen te treffen voor stakingen en sabotage. Deze "Kaoem Boeroeh" zal door de S.O.B.S.I. financieel worden gesteund.

3. D j e m b e r.

De P.K.I. vertoont enige opleving in haar activiteiten. Soekirno, een der hoofdleiders, heeft Djocja verlaten en is te Djember gesignaleerd.

In de omgeving van Djember voert de "Gerakan Plebisciet Rakjat Indonesia" (Volks-Plebisciet-Beweging in Indonesië) ondergrondse activiteit en maakt hierbij gebruik van nevenverenigingen onder leiding van P.K.I.-leden.

4. P r o b o l i n g g o.

In het regentschap Probolinggo voert de P.K.I. een intensieve ondergrondse anti-Nederlandse propaganda tot in de kleinste dessa's. Zij beschikt over "laskjars" (legers), gevormd uit niet-intellectuelen, waaronder vele criminele elementen schuilen.

De P.K.I.-leider in deze streek, Aboe Asrama, die in Maart 1948 uit Djocja terugkeerde, en van plan was alle illegale organisaties te coördineren, werd door de Nederlanders gearresteerd.

5. B o n d o w o s o.

In het Bondwosose heeft de "Laskar Merah" (Rode Leger) haar centrum in de omgeving van Banjoewangi. Vele leden zijn in politieorganen geïnfiltreerd.

B. W E S T - J A V A.

In verschillende delen van West-Java wordt toenemende activiteit van P.K.I.-benden gemeld, o.a. in de omgeving van Batavia, Buitenzorg, Soekaboemi, Djasinga, Djampangkoelon, Krawang, Tjikampek en Soemedang.

Bij arrestaties in de omgeving van Soekaboemi werden instructies voor communistische agitatie gevonden, die afkomstig waren uit de stad Soekaboemi.

In de omgeving van Rengasdengklok worden hamer- en sikkel-emblemen onder de bevolking uitgedeeld.

In het Krawangse werd geconstateerd, dat S.O.B.S.I.-agenten het Republikeins verzet organiseerden.

In de omgeving van Bandoeng werd in enkele kampongs communistische lectuur in beslag genomen.

C. N O O R D - S U M A T R A.

De Chinese communisten ontwikkelden gedurende de laatste maanden veel activiteit.

Bij een huiszoeking in "The Democratic Building" te Medan werd compromitterend materiaal gevonden, op grond waarvan enige Chinezen,

waaronder de secretaris van de "Democratic Daily News", werden uitgezonden.

Een vijftigtal Chinezen, afkomstig uit Sumatra's Oostkust zou momenteel te Hongkong aan een door de "Chinese Democratic League" in het geheim opgerichte "Universiteit" een hogere opleiding genieten.

Door de President van de "Chinese Democratic League" te Singapore zouden in Hongkong besprekingen zijn gehouden over een agentschap in Sumatra's Oostkust. Hierbij wordt Bahren genoemd, een indertijd uit Medan uitgezonden communist, schrijver van het te Hongkong gedrukte boek "De Strijd in Indonesië tegen het Imperialisme", dat op ruime schaal in Noord-Sumatra is verspreid. De "Chinese Democratic League" bleek betrokken bij de invoer van communistisch propaganda-materiaal, dat naar republikeins gebied wordt doorgezonden.

In Medan zijn diverse werken van communistische Chinese schrijvers te koop.

De communistische activiteit concentreert zich vooral op de jeugd. Overal in Sumatra's Oostkust worden communistisch georiënteerde scholen en padvindings-verenigingen opgericht.

In Pematang Siantar worden de onkosten van de padvindingsbeweging, gedragen door de "Gaboengan Tionghoa" (Chinese Vereniging).

Bij een huiszoeking in de woning van een vijftal Chinezen te Medan werd een grote hoeveelheid wapenen, munitie en handgranaten gevonden. De Chinezen werden gearresteerd. Vermoedelijk heeft men hier te doen met een belangrijke communistische cel. Spoedig na de arrestatie werden vijf dreigbrieven ontvangen, waarin vrijlating van de gevangenen werd geëist. Deze dreigbrieven waren ondertekend door de P.K.I. Uit dit laatste valt af te leiden, dat te Medan samenwerking tussen de Chinese communisten en de P.K.I. bestaat.

D. Z U I D - S U M A T R A.

De communistisch georiënteerde "Chinese Labour Union" te Palembang, waarvan de Voorzitter als communist wordt aangemerkt, terwijl de Secretaris tevens Voorzitter is van de "Kiong San Tong" (Chinese Communistische Partij), poogt invloed te verkrijgen op de havenarbeiders. Op deze arbeiders wordt dwang uitgeoefend lid te worden van de afdeling "Harbour Workers" van de "Chinese Labour Union" onder bedreiging, dat zij anders geen werk meer zouden krijgen. De rechterhand van de Voorzitter van de "Chinese Labour Union" is Thio A Tauw, die lid is van de beruchte communistische vereniging "Sa Tiam Hwee" (Drie Sterren.).

Vele koelie-verenigingen met sterk communistische inslag zijn aangesloten bij de "Chinese Labour Union" terwijl de oliemaatschappijen niet aan haar invloed zullen kunnen ontkomen. Reeds thans schijnt de "Persatoean Pegawai Minjak" (Vakbond van Oliearbeiders) instructies te krijgen van de "Chinese Labour Union".

Gedurende de laatste maanden werden pogingen gedaan de P.K.I.-Afdeling Palembang weer tot bloei te brengen.

Activiteit van P.K.I.-benden werd gemeld in de omgeving van Kajoe Agoeng, Prabamoelih, Karang Agoeng, Batoeradja en Lahat.

III. HET COMMUNISME IN DE MALINO-GEBIEDEN.

Een bericht uit betrouwbare bron vermeldde, dat de communist Roestam Effendi te Singapore zou zijn gesignaleerd en zich naar Makassar zou begeven.

Uit Koepang op Timor werd gemeld, dat de Chinese Communistische Vereniging aldaar thans ook leden heeft in twee plaatsen op Lombok.

W e s t - B o r n e o.

De communistische stromingen onder de Chinezen in Singkawang zouden gedurende de laatste tijd sterk toenemen. Het grootste deel der Chinese onderwijzers zou communistisch getint zijn.

Er komt veel communistische lectuur binnen.

De Chinese handelsvereniging "Tiong Hwa Siong Hwee" in Singkawang, die bij de Japanse inval werd ontbonden, hervatte in Februari 1948 haar werkzaamheden. Vermoedelijk is deze handelsvereniging tevens een politieke organisatie. De ledenlijst bevat enkele namen van communistische voormannen, o.a. van de communist Lim Tet San en van de communistische onderwijzer Tjhin Siang Min.

O o s t - B o r n e o.

Gemeld werd, dat enkele artikelen in de Indonesische pers communistische tendenzen vertoonden.

Afgesloten 7 Juli 1948.-

Handwritten notes at the top of the page, including "VIII" and "IV".

Handwritten administrative information: "DROSS. No. 02398", "CRT.: Baob Nieuws", "DATUM: 7-7-48", "PAR.:"

Voorgeschiedenis van het Indonesische communisme (3 en slot)

Alimin's greep op de arbeiders

Zijn carrière stelt 't gevaar voor Nederland scherp in het licht

In dit derde en laatste artikel over de voorgeschiedenis van het communisme in Indonesië zullen wij nader de aandacht vestigen op de organisatie van het communisme in de Archipel en op de rol, welke Alimin, de handlanger van Stalin, daarin heeft gespeeld. Deze Alimin is stellig de knapste tegenstander, waarmede Nederland te maken heeft; een groter en gevaarlijker tegenstander dan alle Wagenaars en De Groot's bij elkaar.

Maar eerst nog iets over Soekarno. Toen na een korte toespraak van Alimin op de vergadering van de Gaboegan Serikat Boeroeh Vertikal in October 1946 Soekarno het woord nam, waar schuwde deze ervoor de marxistische beginselen in Indonesië door te voeren zonder rekening te houden met de bestaande toestanden. Hij bepleitte de ontwikkeling van een „nieuw democratisch systeem, dat nooit vooraf in Europa heeft bestaan.”

Parlementaire democratie, zo betoogde hij, kan geen rechtvaardige en voorspoedige maatschappij scheppen. De Indonesische democratie zou niet enkel een politieke maar ook een sociale democratie zijn. De werkgever, aldus Soekarno is het gouvernement zelf.

Dezelfde avond werden op een bijeenkomst met gesloten deuren een aantal resoluties ingediend en aangenomen. De betekenis hiervan was, dat op korte termijn een concentratie der vakbonden zou worden doorgevoerd. Deze zouden een aandeel hebben in de verantwoordelijkheid van de publieke diensten en werken in de Republiek. In wezen ging het hier om niets anders dan het vormen van arbeidersraden naar Russisch voorbeeld. Arbeidersraden overigens met vele verplichtingen maar weinig rechten.

Sardjono: voorzitter van alle organen.

Van het bestuur dezer vakbondencentrale werd wederom Sardjono voorzitter. Alimin had daarmede natuurlijk zijn bedoelingen. Door deze Sardjono als voorzitter in alle vakbonden te

laten optreden wist het Politbüro meteen wat zich in die bonden afspeelde.

In deze organisatie werden opgenomen de volgende vakorganisaties: Spoorwegaarbeiders (85000 leden), Olieindustrie (20.000 leden), Plantages (60.000 leden), Havenarbeiders (200.000 leden), P.T.T.-personeel (5000 leden), Electriciteitswerken (10.000 leden), Suikerondernemingen (100.000 leden), Publieke Gezondheidsdienst (5000 leden), Pandjeshuisdienst (5000 leden), Bankpersoneel (3000 leden). Tesa men ongeveer een half miljoen leden.

Centraal Comité voor agitatie.

Alimin richtte verder een Centraal Comité op, dat, anders dan het Politbüro, openlijk werkt en ten doel heeft een sterker centralisatie onder de vakarbeiders in de bonden tot stand te brengen. Wederom werd Sardjono hiervan voorzitter.

Aan dit Centraal Comité werd nog een organisatiebureau verbonden, met Djokossedjono als leider. De propaganda, welke dit bureau voert, bedient zich naast de Maleise taal niet van 't Nederlands maar van het Engels en spreekt van „agitation” (propaganda). Het beoogt dus onrust en beroering te verwekken. Aan het secretariaat-generaal werden toe gevoegd een afdeling voor militaire aangelegenheden, een afdeling voor arbeidersaangelegenheden, een afdeling voor landbouw, een voor jeugdzorg en een voor vrouwenaangelegenheden.

Hier werd hetzelfde systeem ingevoerd als Gottwald in Tsjecho-Slowakije op last van Moskou moest gebruiken. Wanneer

Alimin voldoende zeker is van zijn zaak, zal de Benesj-klucht zich hier herhalen; dan worden de oude Indonesische figuren gecarteerd.

Twee miljoen man in hun greep.

Alimin voerde zijn organisatie, geheel naar het Leninistische schema, zelfs nog verder door: er werden geheime districtscommissarissen aangesteld. Moh. Ali, Moh. Thoah en Hamid Soetan voor West-Java; Moh. Senan voor Midden-Java, Lao Keng Ho voor Oost-Java en een zekere Prioento op Sumatra.

Het Centraal Comité heeft 'n geweldige activiteit ontplooid. De 433.000 leden van de Sobsi zijn opgevoerd tot 1.224.169 leden, terwijl in de landbouw de 29 verschillende Boeroeh-organisaties met haar 719 onderafdelingen werden gebracht tot 1.222.207 leden. Dat betekent een vermeerdering van bijna twee miljoen communistische arbeidersleden en dit uitsluitend op Java!

Ik laat hier de lezer zijn conclusie trekken: of een opmars naar Djocja gerechtvaardigd zou zijn geweest, teneinde dat broeinest van Stalinistische agenten geheel te zuiveren.

Grote carrière.

Tot slot nog in het kort een beschrijving van de carrière van deze Alimin, die zo duidelijk achter de coulissen van Djocja aan de touwtjes trekt. Reeds in de jaren 1922 tot '24 speelde hij een funeste rol bij het organiseren van werkstakingen en gewapende opstanden tegen het gouvernement. Zoals overal, was ook in Indië de opsporingsdienst der communisten uitstekend georganiseerd, en zo kreeg Alimin kans om uit te wijken, doordat hij tijdig werd gewaarschuwd, toen de procureur-generaal te Batavia 't bevel tot zijn arrestatie uitvaardigde.

Hij vluchtte met Tan Malakka naar Merah, en ging later via Singapore naar Moskou.

Daar legde hij zijn plannen bloot, om het gouvernement in Ned. Indië omver te werpen. Maar in de politieke constellatie van toen wilde Moskou geen mislukking riskeren. Hij moest alles beter voorbereiden. Dus vertrok Alimin weer naar Singapore, om in Indië verder te werken, hetgeen echter niet gelukte. Inmiddels waren de oproeren mislukt en hij werd uit Malakka uitgezeten.

Alimin kreeg nu een vertrouwelijke opdracht: in Kwantung de „Pacific Labour Conference” voor te bereiden. Hij slaagde daarin uitstekend, en dat opende voor hem de deur naar de zesde Kominternvergadering te Moskou in 1928. Hij bleef er, vormde er een „cel” met andere voorbereiders van de grote Wereldrevolutie, een cel waarover de Geschiedenis nog veel later zal spreken!

De namen dezer mannen zijn: Chou Eng Lai (China), Harry Pollitt (Engeland), L. Sharky (Australië), Okano (Japan), Earl Browden (V. St.), Maurice Thorez, (Frankrijk). Zij allen zijn de leiders der communistische partijen in hun land. Slechts Browden viel bij Stalin in ongenade, en werd vervangen door W. F. Foster.

Alimin, de uitverkorene voor Indië in deze cel, is de grote tegenspeler der Nederlandse regering. Wij hopen, dat deze zijn kundigheid en gevaarlijkheid zal beseffen.

Inhoud.

1. Het Communisme op Java.
 - I. De Arbeidersorganisaties S.O.B.S.I. en Sarboepri.
 - II. Communistisch Propaganda-materiaal.
 - III. Communistische Persuitiesingen.
 - IV. Het Chinees Communisme.
 - V. De P.K.I. - Merah.
 - VI. Communistische invloeden in Politieke Partijen.
 - VII. Nadere Gegevens over Tan Malaka.
 - VIII. Indonesisch Communisme in Internationaal Verband en Communistische invloeden in de Republiek.

2. Het Communisme op Sumatra.
 - I. Communistische invloeden.
 - II. Communistische Propaganda.
 - III. Communisme en Onderwijs.
 - IV. Het Chinees Communisme.

3. Communistische Verbindingen.
 - I. Verbindingen met Nederland.
 - II. Verbindingen met Siam.
 - III. Verbindingen met Rusland.
 - IV. De "World Federation of Democratic Youth".

4. Het Communisme in de Malino-Gebieden.

*Moto: Winnowing
1900 (ca. 1910)*

*400
H. J. G. L. van
in 1900. Alleen het in
dit verband is te zien
van 1900
VIII
1910*

7

Namen Van Belangrijke Partijen, Voorkomend In
Dit Inlichtingsrapport.

C.D.L.	- Chinese Democratic League	-
M.C.P.	- Malay Communist Party	-
P.K.I.	- Partai Komunis Indonesia	- Ind. Communistische Partij.
P.K.I.-Merah	- Partai Komunis Indonesia-Merah	- Rode Ind. Communis- tische Partij
Sarboepri	- Sarikat Boeroeh Perkeboenan Republik Indonesia	- Bond van Indonesische Ondernemingsarbeiders
S.O.B.S.I.	- Sentral Organisasi Boeroeh Seloeroeh Indonesia	- Centrale Organisatie. van alle Indonesische Arbeiders.

Namen Van Personen, Voorkomend In Dit Inlichtingsrapport.

AbdoelXarim	2
Abikoesno	1
Aidit	1
Alimin	1
Blokzijl	1
Boejoeng Saleh	2
Dange	1
Djokosoejono	1
George Afrin	1
Hadji Datoek Batoeah	2
Harjono	1
Haroen	2
Kwa Tjoan Sioe	1
Loebis	1
Maroeto Daroesman	1
Nicolai Palkhin	3
Nina Popova	1
Saleh Naoman	1
Sardjono	1
Setiadjit	1
Soebardjo	1
Soedarsono	1, 3
Tan Malaka	1
Wang Yen Soek	2
Yoesoef Goenta Ali	3

1. Het Communisme op Java.

I. De Arbeidersorganisaties S.O.B.S.I. en Sarboepri.

De onder auspiciën van de P.K.I. staande vakverenigingsfederaties S.O.B.S.I. (Sentral Organisasi Boeroeh Seloeroeh Indonesia, Centrale Organisatie van alle Indonesische Arbeiders) en Sarboepri Sarikat Boeroeh Perkeboenan Repoeblik Indonesia, Bond van Indonesische Ondernemingsarbeiders), die van regeringswege worden gefinancierd, blijken overal te zijn ingeschakeld in de landsverdediging, meer speciaal waar het betreft de uitvoering van de verschroeiende aarde - tactiek.

1. De S.O.B.S.I.

a. Voor de Politionele Actie.

Op het te Djokja op 21 en 22 Juni 1947 gehouden S.O.B.S.I.-congres werden door de ondervoorzitter van de P.K.I., Maroeto Daroesman, geheime instructies gegeven voor het vernielen van alle buitenlandse kapitaalsinvestaties bij eventuele nadering van de Nederlandse troepen.

Tengevolge hiervan gaf het hoofdbestuur van de S.O.B.S.I. op 4 Juli 1947 aan alle hoofdbesturen van arbeidersverenigingen en aan plaatselijke S.O.B.S.I.-leiders de opdracht, alle krachten te mobiliseren voor de regeling van een eventuele evacuatie, het houden van defensie-oefeningen en de versterking van het weerstandsfonds. Dit leidde tot het militairiseren van vele arbeiders-afdelingen, zoals bijvoorbeeld het personeel van het oliebedrijf te Tjepoe.

Op 18 Juli 1947 richtte de S.O.B.S.I. een oproep tot de arbeiders van de gehele wereld en verzocht hierin aan alle progressieve en democratische groepen, in het bijzonder aan de arbeidersklasse in elk land, alles, wat Nederlands is, in de havens en op de vliegvelden te boycotten, indien de Nederlanders hun offensief tegen de Republiek Indonesië zouden inzetten.

b. Tijdens de Politionele Actie.

Direct na de aanvang van de Politionele Actie deelde de algemene voorzitter van de S.O.B.S.I., Harjono, in een radiorede mede: "In verband met de schending van het accoord van Linggadjati door het Nederlandse Imperialisme is onze strijd niet meer gebaseerd op dit accoord, maar op een volledige vrijheid van alle Indonesische eilanden".

Het Hoofdbestuur van de S.O.B.S.I. stelde de oprukkende Hollandse indringers verantwoordelijk voor de vernielingen, die het gevolg zijn van de toegepaste verschroeiende aarde-politiek en deed een dringend beroep op de "World Federation of Trade-Unions" om de Republiek de meest mogelijke steun te verlenen in haar eindstrijd. Volgens de S.O.B.S.I. kan de vrede in Indonesië alleen worden verkregen, indien het Nederlandse Leger is verjaagd uit Indonesië. Voorwaarden om dit te bereiken zijn het stelselmatig toepassen van sabotage, staking, verschroeiende-aarde-tactiek en het verwekken van opstanden in de bezette gebieden.

De bevolking moet van bamboesperen en messen zijn voorzien

c. Na de Politionele Actie.

Het karakter van de S.O.B.S.I. kwam tot uiting in een op 18 Augustus gehouden radiorede van haar voorzitter, Harjono, die o.m. zeide:

"Het achterwege blijven van de verschroeiide-aarde-tactiek op sommige plaatsen heeft geleid tot de aankomst van Amerikaanse schepen te Cheribon en Probolinggo, om artikelen als koffie, suiker, rubber en kina in te laden. Wij waarderen de daad van onze kameraden, die te Batavia 300.000 drums olie in brand hebben gestoken, zodat de vijandelijke tanks en vliegtuigen vele moeilijkheden ondervinden". (Dit laatste had betrekking op de oliebrand te Tandjong-Priok).

Steun voor de Indonesische strijd werd door de S.O.B.S.I. verzocht aan de "American Federation of Labour" te New York, het "Congress of Industrial Organisations" te Washington, het "All Indian Union Congress", de "Australian Council of Trade Unions" en de "World Federation of Trade Unions" te Praag. Voorts werd een dankbetuiging gezonden aan de arbeiders op de Philippijnen, voor de verleende hulp, terwijl aan de "Chinese Labour Union" te Singapore werd verzocht te protesteren tegen de vorming van de "Pao An Tui" (Chinees Politieorgaan) waarbij werd gevraagd te willen voorkomen, dat de "Pao An Tui", gebruikt door de Nederlanders, tegen de Indonesiërs zal strijden.

Op 24 September 1947 richtte de S.O.B.S.I. zich tot het Nederlandse volk en speciaal tot de Nederlandse Vakverenigingen teneinde te willen bewerkstelligen, dat de Nederlandse troepen zich uit Indonesië terugtrekken.

Op 17 October 1947 richtte het Bestuur van de S.O.B.S.I. zich in een radiotoespraak tot de internationale arbeiderswereld. Het beschuldigde verschillende Westerse landen ervan, dat zij de Nederlanders steunen en in het geheim van wapens voorzien; betichtte Amerika ervan, pogingen in het werk te stellen, de U.N.O. tot een vanhaar departementen te maken en verklaarde, dat het beter zou zijn, dat Amerika, nu in de aanstaande winter het volk van Europa voor een voedseltekort staat, zijn belangstelling richt op steun aan dit volk in plaats van leningen te verstrekken aan Nederland om de Indonesische vrijheidsbeweging te onderdrukken.

Begin 1947 verzocht de S.O.B.S.I. aan de Nederlandse Vakverenigingen, de N.V.V. en de E.V.C., nieuwe troepen zendingen naar Indonesië te bemoeilijken en een tweede front in Nederland te vormen.

2. De Sarboepri.

a. Voor de Politionele Actie.

Een te Salatiga en Ambarawa in Nederlandse handen gevallen instructie van het hoofdbestuur der Sarboepri, gedateerd 7 Juni 1947, luidt als volgt: "Indien de Nederlanders tot actie mochten overgaan, moet algehele evacuatie plaats hebben met zolang mogelijk achterblijving van de mannen; die nodig zijn ten behoeve van de vernielingen, welke moeten bestaan uit opblazen van machines, verbranden van aanplantingen, ringen van rubberbomen, zaaien van alang alang en ander onkruid en verspreiden van plantenziekten.

-Voorts-

Voorts moeten mannen worden aangewezen om achter te blijven voor sabotage."

Deze instructie was getekend door Maroeto Daroesman, voorzitter van het hoofdbestuur der Sarboepri, tevens ondervoorzitter der P.K.I., Minister van Staat in het Kabinet Sjarifoeddin.

Op 8 Juni werd namens de Opperbevelhebber van de T.N.I., de Generaal Soedirman, goedkeuring gegeven aan de bovengenoemde instructie door Djokosoejono, waarschijnlijk dezelfde als de derde voorzitter van de P.K.I., tevens Hoofd van het Organisatie-Bureau dezer partij en Generaal-Majoor "honoris-causa" van de T.N.I.

Het bovenstaande levert wel een bewijs van de grote invloed, die de communisten hebben op de gang van zaken.

b. Tijdens de Politionele Actie.

Op 24 Juli 1947 gaf de Opperste leiding van de Sarboepri de volgende opdracht uit: "Organiseert Uw krachten om de strijd voort te zetten. Indien Uw gebied door de vijand is bezet, pleegt dan sabotage, staakt en strijdt als guerilla's onder leiding van het leger en indien het laatste niet mogelijk is, vormt dan Uw eigen leiding".

c. Na de Politionele Actie.

Na de Politionele Actie gaf de Sarboepri op 7 Augustus 1947 opdracht tot voortzetting van het verzet. Alles, wat door haar als overtreding van de "Cease-Fire-order" wordt beschouwd, zal worden beantwoord met een voortzetting van de verschroeiende-aarde-tactiek, waarbij geen maatregelen kunnen worden getroffen in het belang van Engeland, Amerika, Frankrijk, België, China, Duitsland, Japan en van andere naties, die hier vroeger ondernemingen en fabrieken hadden.

Zelfs de eigendommen van Indonesische Staatsburgers zouden in dat opzicht niet kunnen worden ontzien.

Een glorieuse opsomming werd gegeven van de ondernemingen, die reeds zijn verbrand.

De Sarboepri is niet bevreesd, dat de verschroeiende aarde-politiek zelfmoord is en werkeloosheid zal betekenen.

De S.O.B.S.I. heeft reeds een overeenkomst met de landbouwers aangegaan, waarbij deze laatste een deel van hun sawahs en bouwgronden aan de gewezen ondernemingsarbeiders zullen afstaan.

Het vrijwillig karakter van deze overeenkomst buiten beschouwing latend, evenals de ongetwijfeld door middel van terreur en intimidatie te verkrijgen uitvoering hiervan, denkt men onwillekeurig aan een communistische herverdeling van gronden, met vaststelling van een minimum- en maximum-grondbezit.

CONCLUSIE:

De onder auspiciën van de P.K.I. staande vakverenigingsfederaties S.O.B.S.I. en Sarboepri nemen een vooraanstaande plaats in het regeringsbestel der Republiek in. Zij leveren een belangrijk aandeel in de landsverdediging en trachten van links georiënteerde vakverenigingen in het buitenland steun te verkrijgen voor de strijd in Indonesië.

II. Communistisch Propaganda-materiaal.

Tijdens de Politionele actie en bij de zuiveringsacties werden overal Communistische brochures en pamfletten in enorme hoeveelheden aangetroffen. In allerlei plaatsen kwamen op voertuigen, gebouwen en materiaal communistische emblemen voor.

Ter illustratie volgen enkele voorbeelden:

Bij de bezetting van het Republikeinse Rode-Kruisgebouw te Batavia vond men op de leestafel uitsluitend communistische werken als: "The Truth about Soviet Russia", "Russia at war", "Foundations of Leninism", "What is Marxism?" and "The State and the Revolution".

Het insigne van de strijdorganisatie "Laskar Boeroeh" bleek te bestaan uit een rood lapje, waarop hamer en sikkel zijn aangebracht. In Garoet waren overal, zelfs tegen de binnenmuren van vernielde woningen grote koppen van Stalin, Marx en Engels geschilderd.

In Ambarawa werd, uit aldaar aangetroffen Communistische brochures, een communistische inslag geconstateerd bij de Pesindo (Pemoeda Sosialis Indonesia, Socialistische Jeugd van Indonesië) en de B.P.R.I. (Barisan Pembontakan Repoeblik Indonesia, Opstandsleger van de Republiek Indonesië).

Bij de zuiveringsacties d.d. 17 Augustus 1947, Zuid Oost van Salatiga werden diverse documenten buitgemaakt, waaruit bleek, dat de voorgestelde politiek op communistische basis is gegrondvest. In bijna elk drukwerk trof men afbeeldingen aan van Stalin, Karl Marx, Raspoetin e.d.

De bevolking werd voorgelicht door middel van communistische aanplakbiljetten en pentekeningen met haatzaaiende propaganda. Te Banjoewangi werden belangrijke hoeveelheden sluitzegels met communistische propaganda aangetroffen.

Het gebied zuid van de rijweg Djember-Rambipoedjih bleek geïnfilteerd door P.K.I.-propagandisten.

CONCLUSIE: Overal bleek uit documenten en andere aanwijzingen een zeer intensieve communistische propaganda. Veel communistische propaganda-lectuur werd aangetroffen.

III. Communistische Persuitingen.

Tengevolge van de Politionele Actie zijn enige exemplaren van het officiële orgaan van de P.K.I., de "Bintang Merah", waarin enkele vermeldenswaardige artikelen waren opgenomen, in Nederlandse handen gevallen.

Een artikel van 17 Juni 1947 luidt als volgt:

" De voorstelling van zaken, dat de derde wereldoorlog de vorm zou aannemen van een wereldrevolutie, kan de gedachte doen rijzen, dat het Indonesische volk nu maar moet wachten op de komst van die wereldrevolutie.

Deze neiging tot wachten op de nieuwe oorlog of wereldrevolutie moeten wij zo krachtig mogelijk bestrijden. Wij moeten niet wachten, wij moeten voortdurend aanvallen, opdat de revolutionaire geest niet afneemt, doch in steeds sterker mate toeneemt. Bij dit ten top stijgen van de revolutie tegen het imperialisme na de tweede wereldoorlog staan Indonesië en Vietnam in de eerste gelederen.

Bij aanvallend optreden kan de basisovereenkomst van Linggadjati, doch niet die à la Jonkman en Romme, worden benut als basis voor het offensief. Wij moeten de revolutionaire ideologie reinigen van de invloed van de restanten van het imperialisme.

Als revolutionaire pelopor (voorgangster, stoottroep) moet de communistische partij het voorbeeld geven in het opruimen van dit reformistische en opportunistische vuil".

Aidit, de hoofdredacteur van de "Bintang Merah", wees in een artikel van 1 Juli 1947 op het gevaar van het opkomen van een pro-Amerikaanse stemming onder de voormalige pro-Japanse elementen, die, versterkt door de gematigden en de gematigde socialisten, het oog op Amerika gericht houden voor het vernietigen van de Communisten.

Volgens Aidit behoefde het niet te verwonderen, dat Amerika geen duidelijke houding aannam tegenover het communisme in Indonesië; al waren de Amerikaanse imperialisten anti-communistisch, zij konden dit niet duidelijk tot uiting brengen, zolang het Communisme in Amerika zelf nog niet was vernietigd.

De schrijver is verheugd, dat het Communisme in Indonesië een erkend feit is gebleken te zijn. Alle Bourgeois-groepen en gematigden in Indonesië hebben het Communisme erkend als een bestaande macht. Door hun gestook tegen het Communisme lopen zij in het zog van de Imperialisten, hetgeen een nadelige invloed uitoefent op de vrijheidsstrijd van Indonesië. Het verzwakt de strijdgeest; men slaat de macht van de imperialisten te hoog aan, en doet, alsof verzet hiertegen vruchteloos moet zijn.

In een artikel van 17 Juli 1947 wordt gezegd:

"Uit een nota van het State Department van de Verenigde Staten d.d. 28 Juni blijkt ons, dat de opsloekpolitiek, die men reeds heeft

-toegepast-

toegepast ten aanzien van Griekenland en Turkije, thans wordt uitgebreid tot Indonesië.

Het is voor ons duidelijk dat de Republiek zich in feite nu rechtstreeks gesteld ziet tegenover de Amerikaanse dollar. De Amerikaanse infiltratie in Azië gaat hoe langer hoe dieper. In India probeert Amerika de Engelse invloed te vernietigen, zoals reeds geschiedde in China en Japan.

Voor de opbouw van ons land kunnen wij dollars gebruiken, doch dit moet niet zo ver gaan, dat de dollars ons opslokken. Indonesië is het enige land waar men nog niet zoveel voedsel te kort komt. In de Amerikaanse "Aide-Memoire" werd Indonesië een economische factor in de wereld stabiliteit genoemd. Indien er dus onrust in Indonesië is, betekent dit, dat de Indonesische rijkdom niet in toom gehouden kan worden door de Amerikaanse dollar, en dit betekent onrust in de Imperialistische wereld. Wij hebben Amerika nodig ten behoeve van de opbouw, doch Amerika heeft ons meer nodig. Zonder ons zal de Imperialistische wereld sneller een crisis naderen en zal de wereld-economie meer verward raken. Daarom moeten wij een politiek volgen, waaruit blijkt dat wij onze eigen waarde kennen."

Een artikel van 24 Juli 1947 gaf het verslag, dat Ui Gwee Hwat, die samen met Setiadjit, de S.O.B.S.I. vertegenwoordigde op de te Praag in Juni gehouden conferentie van de World Federation of Trade Unions, te Djokja uitbracht:

Zijn indruk was, dat hoewel de S.O.B.S.I. reeds als lid was toegelaten, het moeilijk was in genoemde conferentie aan het woord te komen. Hij schreef dit toe aan het feit, dat in de W.F.T.U. agenten van het groot-kapitaal zitting hebben.

Het waren de vertegenwoordigers van de Kolonistische vakbonden, die werkelijk opkwamen voor de onafhankelijkheidsstrijd der onderdrukte landen, zoals b.v.:

Dange, de vertegenwoordiger van India; Nina Popova, de vertegenwoordigster van Rusland, die voorstelde een speciaal fonds te stichten tot steun van de arbeidersbeweging in de strijd voor onafhankelijkheid, en Blokzijl, de afgevaardigde van Nederland, die zo hevig mogelijk de koloniale politiek van zijn eigen land aanviel .

CONCLUSIE: Uit bovenvermelde artikelen blijkt, dat het internationale element in de door de P.K.I. gevoerde politiek een vooraanstaande rol speelt, terwijl vele onaangename opmerkingen worden gemaakt aan het adres van Amerika.

IV. Het Chinees Communisme.

Uit enkele gegevens bleek, dat van Chinese zijde meer communistische activiteit werd ontplooid.

Te Batavia en Soerabaja streeft men er naar de Chinese Jeugdverenigingen in een Communistisch blok te verenigen; de leiders bleken in contact te staan met de leidende figuren van de P.K.I.

Vermelding verdient voorts de communistische Nan-Hua-Studieclub te Bandoeng.

Vanuit Singapore schijnt veel communistische lectuur te worden ingevoerd.

Een der belangrijks communistisch georiënteerde Chinezen is Dr. Kwa Tjoan Sioe, Directeur Geneesheer van het "Jang Seng I Hospitaal" te Batavia, die richtlijnen voor de onder zijn supervisie staande periodieken "Sin Po", "Keng Po" en "Star Weekly" gaf, na overleg te hebben gepleegd met de onlangs in Indonesië vertoevende delegatie van de "World Federation of Democratic Youth", die tot taak had, de organisatie van communistische jeugdcellen in Indonesië te entameren.

Dr. Kwa Tjoan Sioe heeft nauw contact met de "Malay Communist Party" te Singapore en met Alimin.

Aangenomen mag worden, dat de Republikeinse wandaden tijdens en na de Politionele Actie tegen de Chinezen bedreven, de geneigdheid van de Chinezen tot samenwerking met de Indonesische Communisten hebben verminderd.

De verhouding tussen de Communistisch georiënteerde Chinese Vakvereniging "Sin Ming Hui" en de S.O.B.S.I. is aanmerkelijk koeler geworden.

V. De P.K.I.-Merah.

Een in Juli 1947 in Nederlandse handen gevallen brochure, bevattende een "Oproep van de Partai Komunis Indonesia-Merah" (Rode P.K.I.), werpt enig licht op deze organisatie.

De oproep begint met een aanval op het kapitalisme en een verheerlijking van de Sovjet Unie. De Sovjet Unie wordt beschouwd als een burcht van internationaal-revolutionaire krachten en een voorbeeld en baken in de internationale klassestrijd.

Daarna worden de kapitalistische en de proletarische democratie besproken. Slechts de samenwerking tussen kapitalisten en arbeiders, die is gebaseerd op de proletarische democratie, kan voordelen afwerpen voor beide partijen.

In Indonesië is het gewone volk met de nationale revolutie begonnen. De communistische partij moet de motor zijn voor de strijd, die het volk aanbindt tegen het imperialisme, daar zij de enige partij is, die, met het Leninisme als richtsnoer, aan de Indonesische revolutie leiding kan geven.

De bestaande P.K.I., onder leiding van Sardjono, wordt niet gencht op het Leninisme te zijn gebaseerd; haar passiviteit en impotentie kwamen o.m. tot uiting in haar politieke strijd t.o.v. de basisovereenkomst van Linggadjati.

De teleurstelling van het volk inzake de politiek der P.K.I. van Sardjono heeft tot gevolg, dat de consequente revolutionaire krachten buiten de partijsfeer blijven verspreid. Dit brengt de revolutie in gevaar en benadeelt haar en ondermijnt de vastberadenheid van de regering, die zich tegenover een imperialistische vijand ziet geplaatst en daarom steun nodig heeft van revolutionaire krachten, welke wortelen in het volk.

Omdat alle revolutionaire krachten, die overal zijn verspreid, nodig zijn, is de P.K.I.-Merah opgericht, ter demonstrering van ring van het waarachtig communisme.

De P.K.I.-Merah zal de zweep en wegwijzer zijn voor de in de P.K.I. van Sardjono verenigde kameraden, die zich nog niet ten volle bewust zijn van hun positie. Tevens zal de P.K.I.-Merah de morele steun zijn voor alle revolutionaire krachten, die niet accoord gaan met de leiding en leider der P.K.I. van Sardjono. Zij zal de weg openstellen tot de vereniging van alle communisten.

Het voorlopige hoofdbestuur der P.K.I.-Merah, dat te Djocja blijkt te zijn gevestigd, eindigt de brochure met de woorden:

"Leve de Revolutionaire Communistische Partij.

"Leve de Partij en de Internationale Communistische Revolutie.

"Leve de Sovjet Unie, de vesting der Anti-Imperialistische krachten."

Uit de brochure blijkt, dat de P.K.I.-Merah geheel en al de Leninistische beginselen huldigt en haar volgelingen de Sovjet Unie als ideaal voorhoudt.

-Door-

Door haar verwerping van het ongetwijfeld ook voortde grote massa der onontwikkelden onbegrijpelijke opportunisme van de P.K.I. van Sardjono, lijkt het niet onmogelijk, dat vele, met communis-
tische ideeën geïnfecteerde groepen zich bij de P.K.I.-Merah zullen aansluiten, aangezien zij hiervan eerder een verwerkelijking van de in uitzicht gestelde gulden toestanden verwachten.

In elk geval liggen in de P.K.I.-Merah niet te miskennen ge-
varen besloten. Het moet zelfs niet denkbeeldig worden geacht,
dat de P.K.I. van Sardjono zich naar de P.K.I.-Merah zal toebuigen.

In een radioboodschap van de P.K.I.-Merah van 4 Augustus 1947 wordt het volk van Semarang en Bandoeng opgewekt gebruikte maken van elk wapen om de vijand te doden. De P.K.I.-Merah is thans een der felste aanspoorders tot een verder verzet.

Omdat het ledental der P.K.I.-Merah en haar invloed in de Republiek zijn nog geen gegevens beschikbaar.

VI. Communistische invloeden in Politieke Partijen.

a. De Partai Sosialis.

Uit een in beslag genomen 1 Mei-vlugschrift van de Partai Sosialis blijkt, dat deze partij van communistische leuzen is doordrongen.

Volgens genoemd pamflet moet het huidige maatschappelijk stelsel worden vervangen door een z.g. sociaal stelsel, gedecreteerd door een proletariaat-dictatuur.

De Republiek Indonesië is in haar strijd tegen het kapitalisme en imperialisme stevig verbonden met de internationale arbeiders. Men moet niet schromen voorlopig een compromis met de bourgeoisie te sluiten; de houding der socialisten is gebaseerd op de berekening, dat de sociale revolutie niet ineens kan worden verwezenlijkt, doch in enige fasen.

b. De Partai Tani-Indonesia.

De ongeveer 10 miljoen leden tellende Partai Tani-Indonesia (Partij van Indonesische boeren) is gevaarlijk vanwege de daarin voorkomende cellenbouw van de P.K.I. en is, zonder dat de tot deze partij behorende eenvoudige dessalieden het weten, een verkapte P.K.I.-organisatie.

c. De Sarekat Rakjat.

Medio Juli 1947 werd te Kediri een congres gehouden door de Sarekat Rakjat (Volksbond) van geheel Indonesië. Tijdens dit congres gaf de P.K.I.-agitator, Aidit, een uiteenzetting over de positie van de Sarekat Rakjat als massa-organisatie, terwijl hij tevens aangaf, hoe de relatie moet zijn tussen de Sarekat Rakjat en de P.K.I.

Op dit congres werd besloten, dat de leiding zal berusten bij het Centrale Comité der P.K.I. De gewestelijke centrales van de Sarekat Rakjat moeten verklaren accoord te gaan met en trouw te blijven aan de programma's van de P.K.I.; zij moeten erkennen, dat de P.K.I. de enige partij is, die de verdrukte en uitgezogen klasse georganiseerd naar de vrijheid kan voeren. Voorts moeten zij beloven hun plichten na te komen tot het ten uitvoer brengen van de beslissingen der P.K.I. en zich te onderwerpen aan Artikel III van het huishoudelijk reglement der P.K.I. betreffende voorwaarden, plichten, rechten en opheffing van het buitengewone lidmaatschap der P.K.I.

d. De B.P.R.I.

Communistische invloeden in de B.P.R.I. (Barisan Pembrontakan Républik Indonesia, Opstandsleger van de Republiek Indonesië) blijken uit het feit, dat bij de herdenking van het

tweejarig bestaan van deze organisatie naast Soetomo ook Alimin het woord voerde.

Een in het Bantamse gesignaleerde afdeling van de B.P.R.I. is sterk communistisch gekleurd. Men draagt het hamer- en sikkel- embleem in bepaalde standen om de bestaande rangen aante geven, terwijl de leden elkaar de communistische groet brengen.

e. De Sajap Kiri.

Steeds meer blijkt, dat de Sajap Kiri (Linkervleugel), een combinatie van de links georiënteerde partijen, een werktuig van het communisme is. In de maanden Mei en Juni 1947 vonden in West- en Midden-Java 44 communistische propaganda-bijeenkomsten plaats, die voor een groot gedeelte waren georganiseerd door de Sajap Kiri.

Op deze bijeenkomsten hielden Alimin en Aidit redevoeringen.

Een pamflet van het Centrale Comité van de P.K.I. van 4 Juli 1947 deelt mede, dat het door de houding van de Sajap Kiri is gelukt, het kabinet Sjahrir te doen vervangen door het Kabinet Sjarifoeddin, zodat een resolute leiding der revolutie is gevormd, die zowel naar buiten als naar binnen democratisch is. De P.K.I. zal met alle partijen, die eenzelfde standpunt innemen als zijzelf, en met de leden van de Sajap Kiri in het bijzonder, waar dan ook, doorvechten voor de volksregering.

CONCLUSIE: De P.K.I. versterkt haar machtspositie zeer door infiltratie in links georiënteerde partijen.

VII. Nadere gegevens over Tan Malaka.

Gedurende de laatste tijd kwamen enige belangrijke berichten binnen over de communist Tan Malaka.

Uit gevonden aantekeningen bleek, dat Soekarno en Hatta op 14 Augustus 1945 naar Rengasdengklok (Krawang) werden ontvoerd en aldaar gedwongen de onafhankelijkheid van de Republiek te proclameren.

De voornaamste figuur bij het opstellen van de onafhankelijkheidsproclamatie was Tan Malaka, die de hoofdrol speelde in de vrijmaking van Indonesië van de Nederlandse imperialisten en kapitalisten. Deze zou er op hebben aangedrongen Soekarno en Hatta in de actie der proclamatie te betrekken, om zodoende de Nederlanders de kans te benemen, hen als oorlogsmisdadigers voor een gerechtshof te dagen. Soekarno en Hatta hebben dan ook aan Tan Malaka te danken, dat zij niet als collaborateurs in handen van de Nederlanders vielen. In dank hiervoor stelden zij op 1 October 1945 een politiek testament op, waarin zij bepaalden, dat zij de leiding zouden overdragen aan "kameraad Tan Malaka" indien zij op een gegeven moment niet meer in staat zouden zijn de strijd voor de onafhankelijkheid van de Republiek Indonesië voort te zetten.

De Ministers en de Voorzitter van het Komite Nasional Indonesia Poesat (Kasman, Latuharhari en Adammalik) werden van het bestaan van dit testament op de hoogte gebracht.

Volgens dezelfde aantekeningen had Sjahrir in October en November 1945 contact met Tan Malaka en Soedarsono om de voortzetting der revolutie te bespreken.

Na de mislukte staatsgreep van Tan Malaka achtten Soekarno en Hatta hun positie zo sterk, dat zij niet schroomden Tan Malaka te arresteren. De steun van links was toen in een meer op Moskou georiënteerde richting veilig gesteld door de medewerking van Alimin en de zijnen.

Dat de volgelingen van Tan Malaka zich niet zonder meer bij de arrestatie van hun leider neerlegden bleek o.a. uit verschillende ordeverstoringen tijdens het bezoek van Soekarno aan Garoet op 18 November 1946. Toen Soekarno een toespraak hield, defilcerde een troep van 300 man met rode linten en rode handschoenen, terwijl in de stoet beeltenissen van Stalin aan lange bamboes werden medegevoerd.

Bovendien werden op het terrein bankbiljetten aangetroffen, waarop de beeltenis van Soekarno bespottelijk was gemaakt.

Uit een onderzoek bleek dat men hier met volgelingen van Tan Malaka te doen had, die als ideaal hadden, Soekarno te doen vervangen door Tan Malaka en een communistische staat te stichten.

De Regeringscommissaris voor Binnenlandse aangelegenheden van West-Java meldde op 1 October 1947, dat zich in de omgeving van Selabintana een bende van 50 Field-Preparation-manschappen ophoudt, onder leiding van Luitenant Loebis.

-Luitenant-

Luitenant Loebis, die in de bersiapperiode lid was van de Pesindo Soekaboemi en behoorde tot de extremisten, die zich schuldig maakten aan ontvoeringen, is communist en vurig aanhanger van Tan Malaka. Hij had veel contact met de Kapitein van de T.N.I. Saleh Naoman, laatstelijk directeur van een Wapenfabriek in Zuid-Soekaboemi, die een intiem medewerker van Tan Malaka zou zijn, en opdracht zou hebben om de T.N.I. te bewerken. Voor dit doel werden ten huize van Saleh Naoman vergaderingen gehouden met jonge T.N.I. officieren uit de omgeving en uit Bantam.

Tan Malaka, Abikoeso, Soedarsono en Soebardjo zouden ca. 4 maanden geleden van Djoeja naar een interneringskamp zijn overgebracht op de Goenoeng Lawoe, alwaar zij onder T.N.I. bewaking stonden, terwijl Soekarno nu en dan bovengenoemd kamp inspecteert. Thans zijn zij vrijgelaten.

CONCLUSIE: Gezien de activiteit vóór zijn arrestatie van de buiten P.K.I.-verband staande communist Tan Malaka, die als Trotzky-ist niet door Moskou wordt geaccepteerd, moet worden verwacht, dat Tan Malaka thans na zijn vrijlating wederom een belangrijke rol zal gaan spelen.

VIII. Indonesisch Communisme in internationaal verband en Communistische invloeden in de Republiek.

Belangstelling van Moskou voorkde Indonesische kwestie bleek uit de volgende door Radio Moskou op 15 Mei 1947 tot Indonesië gericht raadgeving:

"Bij het voltooiën van de sociale revolutie, welke louter is gericht op het omverwerpen van imperialisme en kapitalisme, zijn enigszins krachtige maatregelen nodig. Het socialisme, dat in een land de grondslag van zijn economische kracht moet worden en daarom stabiel moet zijn, moet zelf van zeer grote en concrete kracht zijn, welke kracht moet zijn gelegen in de macht der arbeiders. Bedenkt, dat alle kapitalisten zich tegenover deze sociale revolutie beslist zullen bedienen van allerlei middelen, die een sociaal-democratische en mogelijk een nationale vorming dragen. Daarom is het nodig enig geweld te gebruiken."

Het te Moskou verschijnende half-maandelijkse blad "Bolshevik" is van oordeel, dat de Republiek duidelijk toont de vrede te willen handhaven, maar dat het de Nederlandse Imperialisten zijn, die op een oorlog aansturen en die al sedert lange tijd hebben gerekend op de steun van het Amerikaans kapitaal.

Dat ook buiten het eigenlijke P.K.I.-verband steeds het oog op Rusland is gericht blijkt wel uit het doorgeven door alle Republikeinse radio-stations op 26 September 1947 van een in het Sovjet-orgaan de "Izvesta" geplaatst artikel, waarin wordt geconstateerd, dat de Nederlanders de belangen van het Indonesische volk voortdurend durven te schaden omdat zij machtige beschermers hebben. Volgens bovenvermeld artikel deden de vertegenwoordigers van de Verenigde Staten in de Veiligheidsraad in de eerste plaats alles, wat in hun vermogen was, om een oplossing van het Indonesische vraagstuk te voorkomen, terwijl zij in de tweede plaats alles deden om de Nederlandse Regering te doen begrijpen, dat deze in haar oorlog tegen de Indonesische Republiek geheel op Amerikaanse steun kon rekenen. De aangeboden goede diensten, omschreven met schone woorden als: "verdediging van de vrijheidsrechten en democratie der volkeren", deden de Nederlandse Kolonisator in zijn houding stijven om de vrijheidsbeweging van het Indonesische volk te onderdrukken.

De Sovjet Unie wordt beschouwd als een lichtend voorbeeld; in een in West-Java nabij Tjitjalengka aangeplakt pamflet maakte men aan de, van alle andere berichtgeving verstoken, bevolking bekend, dat Amsterdam en Rotterdam reeds door Rusland waren gebombardeerd als gevolg van één der resoluties van de U.N.O.

Typerend is een ongedateerde communistische kettingbrief, die uit Moskou naar Indonesië blijkt te zijn overgebracht. De brief hield het volgende in:

"Indien de revolutionaire orders zijn gekomen, dienen deze daadwerkelijk te worden uitgevoerd; alle arbeiders en ambtenaren moeten dan in staking gaan; de rijstverkoop moet worden verboden

-aan de-

aan de verraders, die niet met de revolutie meedoen; alle bedienden moeten worden ingeschakeld voor het vergiftigen van de overheersers en de verraders; sabotage moet worden gepleegd door het in brand steken van fabrieken en het vernielen van treinen en auto's, schepen en radiokamers, terwijl waardevolle papieren uit de kantoren dienen te verdwijnen en de huizen der verraders moeten worden verbrand; alle misdadigers in de gevangenissen moeten op vrije voeten worden gesteld; het politieapparaat moet de chaos de vrije hand geven, terwijl niemand mag worden gevat of onderzocht; van nu af aan moeten wapens worden klaargelegd op verborgen plaatsen, ons leger staat klaar en van buiten voeren wij ononderbroken wapens binnen, die zullen worden uitgedeeld aan de trouwe aanhangers van de Republiek Indonesië."

De laatste tijd blijkt dat in de Republiek communistische films als "De guerillastrijd in Rusland" veel worden vertoond, terwijl in West-Java tussen Tjileunji en Tjitjalengka een "Bond van Godlozen" de "Perkoempöelan Agama Koerang", naar Russisch voorbeeld is opgericht.

Nadat uit Moskou van de Pravda een bericht was binnengekomen, dat dit blad een boodschap wenste te publiceren, gericht aan de Sovjet-Jeugd, van haar buitenlandse vrienden, ter gelegenheid van de viering van de dertigste verjaardag van de October-revolutie, zond de "Federation of Indonesian Youth Organizations" te Djocja haar gelukwensen ter gelegenheid van deze herdenking.

Voor het eerst is thans een vertegenwoordiger van het Russische persbureau "Tass", George Afrin, te Batavia geplaatst.

De communistische propagandist Alimin hield verschillende redevoeringen. Te Solo verklaarde hij op 18 Juni 1947, dat de onzekere houding van de Amerikanen betekende, dat Amerika zich wilde meester maken van de heropening der wereldmarkt en dat Amerika bijdroeg tot de huidige economische storingen.

Spreker was van mening, dat de Indonesiërs sterk stonden in de revolutie wegens het in voldoende mate aanwezig zijn van voedsel en wegens de gave eenheid.

Ma het aftreden van het Kabinet Sjahrir verklaarde Alimin op 28 Juni 1947: "Wij zullen de samenstelling van elk kabinet steunen, mits het de revolutie durft voort te zetten en niet zal capituleren. De revolutie was tot nog toe geen echte revolutie. Thans is de tijd aangebroken voor een echte revolutie die veel slachtoffers zal vergen."

Volgens de omroep van radio Soerakarta van 29 Juni 1947 zou Alimin aanwezig zijn bij kaderoefeningen, die door Christelijke Jeugdverenigingen in de vakantie zouden worden gehouden.

Op 2 Augustus 1947 verklaarde Alimin, dat de strijd tegen de Nederlanders moet worden voortgezet met alle middelen, die het volk bezit, terwijl de economie van de vijand moet worden verlamd; in geen geval moet worden gecapituleerd.

Op 11 October 1947 zond Alimin uit Djocja aan de leider van de verzetsbende van de P.K.I., genaamd Ichwan, die zich 25 km. Z.W.

-van Banjoewangi-

van Banjoewangi bevindt, een order, o.m. inhoudende de Residentie Besoeki te heroveren.

Te Poerwodadi wekte Alimin tijdens een bijeenkomst van de Barisan Tani Indonesia de menigte op om de weerbaarheid van het land op te voeren.

Gevonden documenten en gehouden verhoren wezen erop, dat de communistische invloeden in de Republiek zeer aanzienlijk zijn. Hieronder volgen enkele grepen uit een te Salatiga aangetroffen instructie van de centrale P.K.I.:

"De legale en illegale acties van de P.K.I. zijn van grote betekenis voor de werkverdeling en systematiek; vele werkzaamheden, zoals cellenbouw in de reactionnaire beweging, in bestuur, politie en leger, kunnen vollediger worden uitgevoerd door de illegale dan door de legale acties. Wij moeten vooral het oog gericht houden op de Amerikaanse politiek, die de communistische beweging tracht te verzwakken en uit te roeien, daar waar Amerika invloed en macht bezit, zowel in politiek als in economisch opzicht. Het doel van Amerika is stellig steun te verkrijgen van reactionnaire, feodale, kapitaalkrachtige en godsdienstige groepen die zich tegenover het communisme hebben gesteld, zowel in Indonesië als in andere landen"

Tevens werd een instructie voor "Communistische kernen" aangetroffen, waaruit het volgende moge worden geciteerd:

"Ieder lid van een communistische kern dient op de hoogte te komen van de sterkte van de oppositie (omvang van haar invloed in de verschillende organisaties en diensten, naam en levenswijze van de leider, de invloed van de leider op de massa en de wijze, waarop de macht van de tegenstander kan worden verzwakt)

Elk lid, dat werkzaam is bij een regeringsinstantie, moet er naar streven dat deze instantie een financiële bijdrage levert voor de partij.

De leden worden gegroepeerd in een vijfmans-systeem.

Alle cellen in de vakverenigingen worden op dezelfde wijze opgebouwd.

Alle leiders van de reactionnaires, die in de organisaties zitten, moeten worden geïsoleerd en geliquideerd.

Kamerleden van de partij behoren zich te oefenen in het voeren van een actie, eerst op kleine schaal, later moeten grotere acties worden gevoerd.

Een begin moet worden gemaakt met de opleiding van kaderleden voor politie, justitie, bestuur en leger.

Selectie moet worden toegepast onder de leden van de kernen, tot dat zij kaderleden zijn geworden, die in staat zijn, zich door de massa te doen volgen. De leden, die niet in staat zijn, de illegale principes te volgen moeten worden overgebracht naar de legale afdeling".

Dat van een P.K.I. sectie veel invloed kan uitgaan, terwijl het ledental slechts gering is, blijkt uit een gevonden document

-betreffende-

betreffende de organisatie van de P.K.I. Sectie-Cheribon. Uit dit document blijkt, dat deze Sectie acht Ondersecties telt. Leden van de P.K.I.-Sectie -Cheribon zijn echter slechts de Sectie-Voorzitter en de buitengewone leden. Buitengewone leden zijn de bestuursleden van de Sarekat Rakjat en de Barisan Tani Indonesia.

De links georiënteerde arbeiders trekken zich van de Republikeinse regering weinig aan.

Typerend is een rapport van een Republikeins ambtenaar, die destijds een buitenlands bezoeker aan de textielfabriek Plered (Oost-Java) vergezelde. Deze ambtenaar merkt in zijn verslag o.m. het volgende op:

"In de trein werden wij belegerd door arbeiders met hamer en sikkelinsignes, die zich voorstelden als leden van de P.K.I. . . Verschillende personen gaven blijk van hun ongenoegen over het feit dat een vreemdeling werd vergezeld door een ambtenaar der Republiek. Een dezer personen toonde aan rapporteur een plaat van de ophanging der Duitse Nazileidersen zeide dat dit het lot zou zijn der massa, als het volk rijp is geworden en zich verweert tegen onderdrukking."

Verschillende documenten bevestigen, dat de P.K.I. uit zuiver opportunistische redenen voor de basisovereenkomst van Linggadjati was, om daarvoor in de gelegenheid te zijn van de geboden adempauze gebruik te maken. Nu de politionele actie heeft plaats gehad spoort de P.K.I. tot felle strijd aan. De huidige Indonesische regering staat onder de ban van uiterst links met als dominerende factor de P.K.I.

Dat de Marxistische beginselen een grote bekoring op Soekarno uitoefenen blijkt uit een door hem tijdens een galareceptie te Solo op 21 October 1947 gehouden redevoering, waarin hij mededeelde, dat "revolutionairen" degenen zijn, die erop uit zijn het imperialisme te ondermijnen en de strijd te voeren volgens Marxistische begrippen; er zijn echter vele sociaal-democraten, die van de Marx-ideeën op de hoogte zijn en toch in hun houding revolutionair blijven.

Gezien deze uitlatingen kan men niet verwachten, dat Soekarno een tegenwicht zal vormen tegen het communisme.

Zeer bevreemdend zijn de uitingen van Sjahrir op een persconferentie te Washington, dat het grootste gedeelte van de "vrij kleine communistische partij" in de Republiek Indonesië na afloop van de tweede wereldoorlog door de Nederlanders opnieuw werd geïmporteerd. Voorts beweerde Sjahrir dat de door hem uitgesproken beschuldiging werd bewezen door het feit, dat de voorzitter van de P.K.I., Sardjono, Kapitein was in het Nederlandse Leger in Australië gedurende de oorlog, terwijl Maroeto Daroesman, de enige communistische Minister in het Kabinet Sjarifoeddin,

-een oud-leerling-

een oud-leerling is van de school voor bestuursambtenaren. Het is unfair de Nederlandse Regering, die, in overeenstemming met haar liberale opvattingen, een notoir communist als Sardjono ongehinderd naar Indonesië liet gaan, thans deze liberale houding te verwijten.

Dat Maroeto Daroesman, ondervoorzitter van de P.K.I., Minister van Staat in het Kabinet Sjarifoeddin, zijn studietijd aan een Nederlandse Universiteit indertijd tevens benutte om zich in communistische richting te ontwikkelen, is voor Sjahrir geen bezwaar, de verantwoordelijkheid voor deze communistische mentaliteit aan het aan deze Universiteit genoten onderwijs toe te schrijven.

Gani dringt er bij de Republikeinse regering op aan maatregelen te treffen om de ongunstige indruk, die de ontwikkeling naar links van de inwendige politieke constellatie van de Republiek op Amerika moet maken, te verzachten.

Volgens hem is de grondslag der maatschappelijke samenwerking in de Republiek de democratische Hindoe-Adat, terwijl het volk zeer religieus Islamiet, Christen of Hindoe is.

Het volk is meer spiritueel dan materialistisch van aard. Het land is rijk en groot, terwijl het volk meestal uit landbouwers bestaat.

Al deze factoren vormen een vaste dijk tegen de ontwikkeling van communistische stromingen.

Hij geeft toe dat in het K.N.I.P. (Komite Nasional Indonesia Poesat) vele leden communist zijn, doch beschouwt dit als een gevolg van een kunstmatige manoeuvre; zodra er vrede is en algemene verkiezingen zullen worden gehouden, zal de grote meerderheid zeker worden gevormd door de religieuze rechtervleugel en het sociaal-democratisch centrum, terwijl een kleine minderheid zal bestaan uit extreem-rechtsen, extreem-linksen en communisten. Gani's woorden houden de indirecte erkenning in van de bestaande, niet te onderschatten, machtspositie van de P.K.I. in de Republiek.

CONCLUSIE: De invloed van de P.K.I. in de Republiek is zeer aanzienlijk, terwijl de huidige Republikeinse regering volkomen onder de invloed staat van de uiterst linkse groepen met als dominerende factor de P.K.I.
Terwijl de P.K.I. uit opportunistische overwegingen vóór de basisovereenkomst van Linggadjati was, die zij als een inleiding tot verdere actie beschouwde, spoort zij thans aan tot fel verzet.
Zij voert legale en illegale actie, hierbij rekening houdend met de bestaande internationaal-politieke situatie en breidt haar invloed uit door vorming van "Communistische kernen". In haar activiteit bemerkt men de internationale meesterhand. Bij alles is Rusland het voorbeeld.

2. Het Communisme op Sumatra.

I. Communistische invloeden.

De organisatie van de S.O.B.S.I. op Sumatra blijkt zich nog steeds in een primitief stadium te bevinden. Er bestaat een groot tekort aan leiders, zodat uitzending van krachten uit Java zeer welkom zou zijn. De beoogde centralisatie van de S.O.B.S.I.-Sumatra ondervindt moeilijkheden.

De Sarboepri-leider van Java, de communist Boejoeng-Saleh, bezocht in October 1947 Sumatra en Singapore, waar hij contact had met de Malay Communist Party.

Het blijkt, dat de voor Java uitgevaardigde instructies van de Sarboepri, om het ondernemingswerkvolk en de bevolking het begrip van de totale oorlog bij te brengen, ook voor Sumatra gelden.

S.O.K.

Uit een in Nederlandse handen gevallen verslag van een op 8 April 1946 gehouden conferentie van de P.K.I.-S.O.K. blijkt, dat het aantal leden van de P.K.I. ter Sumatra's Oostkust op genoemde datum ruim 40.000 bedroeg. Tevens blijkt, dat er contacten bestaan tussen de P.K.I.-S.O.K. en de Malay Communist Party te Singapore.

S.W.K.

In verband met de bezetting van Pematang Siantar door de Nederlanders, waardoor de verbinding met de P.K.I.-Sectie van Abdoel Karim in bovenvermelde plaats is verbroken, zal te Fort de Kock een "Commissariaat van de P.K.I." in het leven worden geroepen door de leden van de P.K.I.-Sectie-S.W.K., onder leiding van Hadji Datoek Batoeah, teneinde het werk voort te zetten.

Atjeh.

Toenemende invloed van het communisme in Atjeh, dat uit Malaka zou zijn geïmporteerd, wordt gemeld. De Partai Boeroeh Indonesia (Indonesische Arbeiders-Partij) ontving van het Staatscommissariaat te Fort de Kock de opdracht, zo spoedig mogelijk een afdeling van de S.O.B.S.I. in Atjeh op te richten.

Djambi.

De Sajap-Kiri met haar communistische tendenzen wint aan invloed, wat zeer zeker mede een gevolg is van de algemene verarming van de plattelandsbevolking.

-Lamongse Districten-

Lamongse Districten.

Hoewel door innerlijke verdeeldheid de P.K.I.-invloed op het Republikeinse Bestuur nog betrekkelijk gering is, zijn de kansen voor uitbreiding van het communisme in deze residentie gunstig in verband met de toenemende verarming der bevolking. Typerend is, dat na een politieke strijd van de links georiënteerde partijen tegen de Masjoemi om de benoeming van een Resident, de P.K.I.-candidaat, Haroen, door de Republikeinse Regering werd benoemd.

II. Communistische Propaganda.

S.O.K.

Bij het oprukken der Nederlandse troepen naar Tandjoeng Balai bleek, dat bij emplacements en grotere kampongs veelvuldig uithangborden van de P.K.I. waren aangebracht. In Tandjoeng Balai trof men vele communistische geschriften aan. Uit een in beslag genomen document, gedateerd 7 Januari 1947, bleek, hoe zeer de Pesindo (Pemoeda Sosialis Indonesia, Indonesische Socialistische Jongeren) is gelieerd aan de communistische ideologie.

S.W.K.

In de omgeving van Padang werd een, op een schoolbord geschreven, "bekendmaking" aangetroffen, waaruit blijkt, dat de geowne Indonesiër niet veel verschil ziet tussen de communisten en de leiders van de Republiek, Soekarno en Hatta.

III. Communisme en Onderwijs.

Een rapport van Juni 1947 meldde, dat het aantal afgestudeerden van de kader-cursus van de Sajap Kiri te Fort de Kock 80 bedraagt, waaronder 30 P.K.I.-leden.

IV. Het Chinese Communisme.

S.O.K.

Te Pematang Siantar en te Tandjoeng Balai bevinden zich vele communisten onder de Chinezen. De "Democratic Daily News" te Medan, het blad van de communistische mantelorganisatie, de "Chinese Democratic League", reageerde fel op de arrestatie door de Nederlandse troepen te Pematang Siantar van Wang Yen Soek (alias Bahren), een belangrijk communistisch agitator, die in 1946 bijdroeg tot de oprichting van de "Chinese Democratic League" te Medan.

Te Medan wordt communistische propaganda gemaakt door twee onderwijzers van de "Hoa Tiong"-school, leden van de Chinese Democratic League.

-Volgens-

Volgens ongecontroleerde berichten zou zich te Bagan Si Api Api een communistische organisatie, "Tjoan GieSan", hebben gevestigd, waarvan het centrum zich bevindt op het eiland Poeloe Alang, tegenover Bagan. Van dit eiland af bedrijven deze communisten, die goed zijn voorzien van wapens, welke uit Malaka werden aangevoerd, zecroof, met behulp van snelvarende motorboten.

Palembang.

In Palembang wordt actie gemeld van de organisatie "Liong Moesi" (Moesi-Draak), die onder communistische invloed van Singapore schijnt te staan.

De communistische "Chinese Labour Union", de overkappende organisatie van alle Chinese vakverenigingen te Palembang, schijnt een dictatoriale machtspositie bij de haven-arbeiders in Palembang verworven te hebben.

3. Communistische Verbindingen.

I. Verbindingen met Nederland.

Soedarsono berichtte op 23 October 1947 uit New-Delhi, dat hij een uitnodiging had ontvangen van de C.P.N., gericht aan het Secretariaat van de P.K.I. te Djocja, voor het bijwonen van een te Amsterdam door de C.P.N. te houden congres.

Naar aanleiding hiervan verzocht het Republikeinse Ministerie van Buitenlandse Zaken te Djocja op 29 October 1947 aan Soedarsono een bericht aan de C.P.N. te doen toekomen, waarin dank werd betuigd voor de uitnodiging. Het tweede deel van het door te geven bericht was afkomstig van de P.K.I., die mededeelde, alles in het werk te zullen stellen om het congres te kunnen bijwonen.

II. Verbindingen met Siam.

Volgens een schrijver der "Scripps-Howard"-bladen zouden de links georiënteerde groepen van zes landen, n.l. Siam, Indo-China, Malaka, India, Indonesië en Birma, trachten een communistisch Pan-Aziatisch blok te vormen. Bangkok zou vermoedelijk het toekomstige hoofdkwartier worden, van waaruit de campagne zal worden gevoerd, die Zuid-Oost-Azië onder Ruslands vleugels zal brengen.

III. Verbindingen met Rusland.

De communist Yoesoef Goenta Ali te Singapore gaf blijk van grote werkzaamheid bij het leggen van contacten met de sedert geruime tijd in Singapore vertoevende Russische handelsvertegenwoordiger, Nicolai Palkhin, en met hoge republikeinse functionnarissen. Een en ander schijnt verband te houden met voorgenomen wapen-aankopen in Rusland.

IV. De "World Federation Of Democratic Youth".

Het bestuur van de W.F.D.Y. heeft besloten de "Asian Youth Conference", die in Indonesië zou worden gehouden in November 1947 en onder auspiciën zou staan van de W.F.D.Y., eerst in Januari 1948 te doen plaats hebben en wel in India. Drie Indonesiërs hebben zitting in het Voorbereidings-Comité.

4. Het Communisme In De Malino-Gebieden.

Omtrent communistische activiteit in de Malino-gebieden zijn alleen gegevens beschikbaar betreffende Borneo. De communistische activiteit op Borneo wordt geleid vanuit Malaka en Java, terwijl incidenteel ook communistische infiltratie vanuit Sumatra plaats vindt.

De S.O.B.S.I. doet pogingen om ook de arbeiders van de Malino-gebieden in haar greep te krijgen. Op 15 October 1947 zond radio-Djocja een S.O.B.S.I.-rede uit, speciaal gericht tot de arbeiders in Borneo, waarin de nadruk wordt gelegd op de bedoeling der Nederlanders, n.l. de "her-invoering van het koloniale systeem".

I. Zuid-Borneo.

Volgens een bericht van eind 1946 zouden in vier plaatsen in Zuid-Borneo afdelingen van de P.K.I. zijn opgericht.

Ten aanzien van de extremistische agitatie, die vanuit Java wordt geleid, werd het vermoeden geuit, dat bij brandstichtingen eind 1946 elementen waren betrokken, die in georganiseerd verband een uitgestippeld plan afwerkten.

In September 1947 werd te Bandjermasin bij een boekhandelaar een aantal boekjes van bekende Indonesische communistische schrijvers aangetroffen.

II. Oost-Borneo.

De P.K.I. heeft afdelingen in Balikpapan, Samarinda en Tarakan.

III. West-Borneo.

Gedurende de laatste maanden van 1945 werd activiteit van de "Bintang Tiga-Beweging" (Three Stars-Beweging) gesignaleerd. Deze organisatie, die was samengesteld uit zeer anti-Nederlandse Chinese en Indonesische extremisten, stond in verbinding met de Malay Communist Party te Singapore. Nadat de leiders van de gelijknamige beweging in de Residentie Riouw eind 1945 waren gearresteerd, werd geen activiteit van de "Bintang Tiga-Beweging" in West-Borneo geconstateerd.

In 1946 werd te Sambas een geheime communistische vereniging, de "Sabit Martil" (Sikkel en Hamer) opgericht; subversieve actie van deze vereniging kon door tijdig ingrijpen worden verijdeld. Van de Chinezen bestaat slechts een klein gedeelte uit communisten. Alleen in Bengkajang, Sambas en Singkawang zouden vele communisten onder de Chinezen voorkomen.

Afgesloten 1 December 1947.

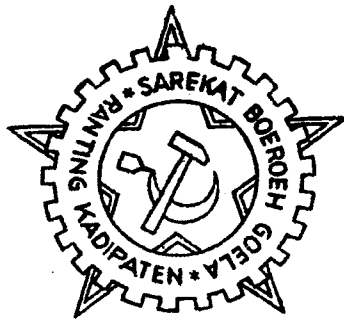

SENTRAL ORGANISASI BOEROEH SELOEROEH INDONESIA

(S.O.B.S.I.)

SEKRETARIAAT TJABANG

*Een in Nederlandse handen gevallen
strooibiljet, waaruit duidelijk het com-
munistisch karakter van de S.O.B.S.I.
blijkt.*

Afdruk van een rubberstempel, dat tijdens de Politionele Actie werd aangetroffen te Kadipaten bij Cheribon.

Het randschrift luidt: Bond van Arbeiders in suikerfabrieken, Afd. Kadipaten.

66.56640
KONINKLIJK NEDERLANDS INDISCH LEGER
KONINKLIJKE LANDMACHT
KABINET CLG
Dienst voor Legercontacten
=====

Gs

31. MAI 1948

36650

No.: 6431.0- /K.
Onderwerp: artikel over Communisme
Bijlagen : een

Batavia, 4 Mei 1948

Hierbij hebben wij het genoegen U toe te zenden het slot van het artikel over het communisme in de Republiek, welk artikel door ons werd overgenomen uit het blad "De Ronde Tafel" no. 42 dd. 30 April jl.

Hoofd DIENST VOOR LEGERCONTACTEN,

W. Koenders
W. Koenders
res. Lt. Kol. vsd

AAN :

- a) Alle Vertegenwoordigers van de Dienst voor Legercontacten;
- b) Alle Contactofficieren "Legercontact"
- c) Alle Contactmannen "Legercontact"

HET COMMUNISME DER REPUBLIEK (Slot)
Artikel ontleend aan het weekblad
"De Ronde Tafel" dd. 30 April '48
No. 42.

HAMER & SIKKEL OVER JAVA EN SUMATRA

Infiltratie, uitholling, vervorming en propaganda brachten de belangrijkste gesloten organisaties in de republiek Indonesië, een reeks machthebbers, politie, leger alsmede de president in de greep van het communisme. In ons eerste artikel over deze geslaagde opzet werd in grote lijnen de gang van zaken geschetst. Thans enkele nadere bijzonderheden over de details van het door Moskou geënceneerde spel, zijn voornaamste schakers en slachtoffers. / methoden en

"Onze strijd moet er naar buiten uitzien als die van de Partai Nasional Indonesia (P.N.I.), doch naar binnen moeten wij het programma van de Partai Komunis Indonesia (P.K.I.) volgen", aldus Alimin in de "Api Rakjat" van de 5e. April 1947. En in deze woorden ligt de sleutel tot het eigenlijk streven der Moskouse adepten in deze landen. Men kan er zich over verbazen, dat dergelijke brutale uitspraken openlijk gedaan worden. Maar het is er precies mede als met bijvoorbeeld het program van Hitler, dat hij in "Mein Kampf" neerlegde: iedereen kon deze publieke offerte lezen, iedereen kon dus van te voren weten welke stappen er gedaan zouden worden, hoe het doel zou bereikt worden, maar de praktijk wijst uit, dat niemand het gelooft. Nochtans ligt voor wie het geduld heeft eens een ogenblik ernstig te luisteren en na te denken, in zulke boosaardige woorden een begripswereld open, die dan verder eigenlijk nauwelijks geheimen overlaat. Op de eerste bladzijde van de detective-roman staat ook de oplossing, die normaal gesproken pas op de laatste bladzijde te vinden is. Dat is al.

Het blijft overigens opmerkelijk dat in geen enkel nationalistisch Indonesisch blad, op geen enkel nationalistisch Indonesische vergadering protest werd aangetekend tegen een zodanig machiavellistische houding. Geen Indonesiër zei verontwaardigd, dat hij zich op die manier niet voor Stalin's karretje liet spannen. Niemand keek Alimin boos aan. Doch wellicht moet men de verklaring hiervoor zoeken in het feit, dat men zich primo in deze nationalistische kringen veelal vollomen laat gaan en in slaap wiegen; en secundo, dat in die kringen eigenlijk weinig dingen tot op de bodem doordacht plegen te worden. Er heerst een soort feodalisme der ideologie, een aanbidding van slogans en slaafse volgzzaamheid van "erkende leiders", welke verder nadenken vrijwel plegen uit te schakelen.

Het strijdprogramma van de P.K.I. - dat uiteraard ook aan een ieder bekend kan zijn - laat intussen al evenmin twijfel aan het doel. Men leest er o.m. in, dat "de huidige maatschappij gekenmerkt wordt door het monopolie van het kapitaal", dat "de leerstellingen van Marx en Lenin doen zien, dat veiligheid en vrede alleen verkregen kunnen worden door vernietiging van het kapitalisme", dat "de P.K.I. een partij der arbeiders is, die naar Marx en Lenin leren, steeds de belangen der arbeidersklasse voorop stelt", dat "alle productiemiddelen in de beoogde socialistische maatschappij aan die maatschappij behoren", en dat "de nationale revolutie in Indonesië een middel is om het internationaal imperialisme te bestrijden; zij is een onderdeel van de wereldrevolutie."

Daar men in dit programma te maken heeft met Stalinisme is het duidelijk, dat de strijd wordt voorgesteld als een "democratische". Met een effen gezicht wordt in dit programma dan ook verkondigd, dat het socialisme niet door een kleine groep aan een grote groep gebracht kan worden, dat het alleen verwezenlijkt kan worden, wanneer de meerderheid van het volk dat wenst, zodat het socialisme inderdaad democratisch is. Uiteraard dient men in stede van socialisme communisme te lezen. En dan hoort men Stalin spreken.

Met dit al is dus het doel aangegeven: de merdeka-beweging om te zetten in een strijd op internationaal niveau, als fase der afvalve van de communistische strijd om de wereldhegemonie. Dit doel, we zagen het reeds, is in allervoornaamste opzichten volkomen bereikt. Merdeka ligt volkomen knock out, al schreeuwen misleide kinderen dat woord ook nog zo hard op station Toegoe.

Opportunisme

Om het doel te bereiken volgden Alimin en consorten de moeilijke weg van het opportunisme. Moeilijk, omdat er bij elke stap gevaar bestaat, dat het doel doorzien zal worden. Zo werd van de aanvang af gebruik gemaakt van de 100% merdeka-kreet. Alle propagandistische activiteit der communisten voerde deze leuze "openlijk" in haar schild. Van den aanvang af verkeerden dan ook de nationalistische Indonesiërs in de waan, dat deze communisten hun strijd streden en hun doeleinden hadden. Welk een misrekening!

Een ander punt, waarop Alimin en zijn getrouwen blijk gaven van een grote vooruitziendheid en wijsheid, was het in acht nemen van "adempauzes", zoals zij het plegen te noemen. De woordvoerders der Republiek, die reeds voor het communisme gewonnen waren, volgden deze richtlijn bijvoorbeeld bij het "aanvaarden der Linggadjadi-overeenkomst". Telkens weer lieten zij blijken dat zij Linggadjadi als een noodzakelijk kwaad beschouwden, een tactische manoeuvre in de strijd tegen het kapitaal, waarvan Engeland, Amerika en Nederland als de symbolen beschouwd worden. Precies dus als in de Japanse dagen toen verschillende "leiders" de leus: "Amerika kita setrika, etc." aanhieven. Zij bleef ongewijzigd. De "Bintang Merah" gaf er de brutaalste uiting aan, zeggend: "Linggadjadi wordt aanvaard met het oog op de consolidatie van de republiek en als eerste stap in de richting van een socialistisch-proletarische revolutie. Indonesië heeft thans een adempauze nodig om weer op krachten te komen voor de verdere strijd". Alimin was ook verre van eenkennig op dit punt. Te Cheribon zei hij in die dagen: "...verwerping van de basisovereenkomst zou politieke zelfmoord betekenen. Een adempauze betekent geen stilzitten. Hoezeer het ook nog onmogelijk is de buitenlandse eigendommen aan te tasten, nog blijft het middel bestaan om ze te onteigenen ten algemeenen nutte"

Het opportunisme en aanpassingsvermogen blijkt ook uit het voorlopig niet deelnemen aan de regering door de P.K.I. Weer was het de "Bintang Merah" die de zaak het scherpst stelde: "Indonesië heeft een strategisch belangrijke ligging. Het staat onder bedreiging van de kanonnen der grote kapitalistische landen Amerika en Engeland. Goed, deze landen gaan niet accoord met de Nederlandse overheersing, doch zij hebben ook niet terug van de cellenbouw van Moskou en de communisten. Daarom zou deelnemen van de P.K.I. aan de regering niet tactisch zijn..... onder de ministers zijn derhalve geen P.K.I.-leden!" Het citaat is van 1 November 1946.

Dat werd, zoals men weet, later anders. Het is alsof men in 1947 meende het masker vrijwel geheel te kunnen laten vallen. In het zeer links georiënteerde kabinet Sjarifoeddin namen ook communisten zitting. Niet slecht "zuiver" republikeinse instellingen begaven zich op het pad der directe propaganda, ook de "republikeinse" leiders zelven lieten nauwelijks een gelegenheid voorbijgaan om de lof van de Russische heilstaat te verkondigen. Hierin deed Soekarno stellig niet onder voor Moh. Hatta. Alle bladen brachten citaten uit hun redevoeringen, als ook uit die van andere groten in den lande, die als om strijd Moskou aanriepen, als het centrum van waaruit alle heil emaneeerde.

Het is in dit verband opmerkenswaard, dat de verwijten welke de republiek troffen op het stuk van communistische instelling en propaganda, nimmer ontkend werden, doch slechts een zwak verweer gehoord werd: men wilde Amerika tegen de republiek in het harras jagen. Sjahrir ging te Washington in een persconferentie (16 Sept. jl.) zelfs zo ver om het Indonesische communisme in de schoenen te schuiven aan de Nederlanders: "Want Sardjono, de voorzitter van de P.K.I. was gedurende de oorlog kapitein in het Nederlandse leger in Australië en Daroesman, de communistische minister is gegradueerd op de Nederlandse Bestuursschool".

Zie verder blz. 3

Dezerzijds moge hierbij nog even aangetekend zijn, dat Sardjono en Daroesman, over wie Sjahrir sprak, respectievelijk algemeen voorzitter van het dagelijks bestuur van de P.K.I. en lid van het Politburo zijn.

De openlijkheid waarmee in en door de republiek propaganda gemaakt wordt voor het communisme, scheen wat te minderen sedert tijdens de positionele actie zo ontstellend veel materiaal aan het licht kwam. Doch dit was slechts schijn. Immers nog pas vier maanden geleden zond president Soekarno Soerjono (thans in Praag) af naar de "Costelijke staten van Europa en Sovjet Rusland" om aldaar op te treden als volledig gevolmachtigde van de republiek om in volle vrijheid te onderhandelen namens deze republiek. Alimin had bedankt voor de eer.....

VAKVERLIJD

Thans nog enige woorden over een der grootste overwinningen van Alimin en de zijnen: de omvorming van vakverenigingen in zuiver communistische strijd, doch vooral vernielingsorganisaties. Het kwam er daarbij uiteraard op aan om de communistische instelling zorgvuldig te verbergen onder de gemakkelijk omgeslagen mantel van extreem nationalisme.

De 5de October 1945 verbonden zich de voor de oorlog reeds bestaande vakorganisaties in een federatie genaamd Barisan Boeroeh Indonesia (B.B.I.), die echter al spoedig bezweek voor de communistische druk en dan ook al spoedig omgebogen werd tot de Partai Boeroeh Indonesia (P.B.I.), een zuiver revolutionaire arbeidersbeweging. In de verwarring na den staatsgreep van Soekarno viel deze weer uiteen en de voornaamste exponent werd toen de GSVB, de Gaboengan Serikat Boeroeh Vertikal. Op de GSVB-bijeenkomst in October/ontmoetten elkaar --ook ¹⁹⁴ op ideologisch terrein -- de beide tegenstanders van later: Alimin en Soekarno. De eerste sprak beheerst en met kalme zekerheid, de laatste verward, onlogisch en pralend. Alimin stelde voor om het woord arbeider te vervangen door werker (boeroeh - pekerdjah), omdat er thans slechts werkers zijn, die "collectief de staat en zijn regering in stand houden". Hij zei, dat "in Indonesie" geen tegenstelling meer bestaat tussen arbeid en kapitaal, omdat de bedrijven aan den staat behoren", waarbij hij de verhoudingen in Rusland ten voorbeeld stelde. De president had het over "een nieuw democratisch stelsel, dat in Europa nog nooit bestaan heeft" en hij zei, dat "de parlementaire democratie geen rechtvaardige en welvarende maatschappij in het leven kan roepen", en "dat onze democratie een sociale democratie moet zijn, niet slechts een politieke, een democratie op alle terreinen,..... waardoor er geen plaats meer zou zijn voor onderdrukking, exploitatie en armoede". (Verslag "Rakjat", Batavia)

De volgende ochtend werd in besloten vergadering een resolutie aangenomen, inhoudend de stichting op korte termijn van een vakcentrale. Dit werd de "Sobsi", die de 29ste November 1946 tot stand kwam. In het voorlopige bestuur namen onverwijld plaats de GSVB-leiders Setjadit, Soerjono, Asrarcedin, S.K. Trimoerti en Oei Gee Hwat. De afdeling Defensie zou spoedig volgen. Het actie-programma vermeldde o.m. "één front tegen het kapitalisme en imperialisme" en "contact opnemen met de buitenlandse arbeidersorganisaties". Met sterke doelbewustheid en bijzondere successen op het terrein der buitenlandse contacten ging deze Sobsi sedert op haar doel af.

(Zie verder blz. 4)

Het ledenaantal bedraagt (volgens Hardjono) op Java en Sumatra ruim 1.000.000, waarvan 850.000 ondernemingsarbeiders uit totaal 29 bedrijfsorganisaties. In 1939 telde de vakorganisaties in N.I. 110.000 leden, hetgeen er op wijst dat men hier niet te maken heeft gehad met een normale ontwikkeling, al moge er dan enige stimulans zijn uitgegaan van de propaganda onder de Japanse periode - het is ongetwijfeld voornamelijk de krachtige propaganda geweest die van de communistische cellen in de desa's uitging die deze uitbreiding heeft teweeggebracht.

Overigens, zoals reeds even aangeduid, de opzet had niets te maken met het verlangen het lot van den arbeider te verbeteren. Dergelijk verlangen blijkt ook al heel weinig aanwezig bij de republikeinse regering of - de republikeinse werkgever! Neen, deze Sobsi beoogt een hoger doel: de vernietiging van het kapitalisme. Ijlings werden dan ook de dochterorganisaties Sarboepri en Sarekat Boeroeh Pekeboenan Repoebliek Indonesia (bond van ondernemingsarbeiders) opgericht, om deze in de "defensie" in te schakelen: zij werden door de TNI, het nationale leger, officieel aangewezen tot het verrichten van de vernielingen, die gecamoufleerd werden als "verschroeiende aarde" en maatregel tegen den "vijand". In deze beide organisaties zijn niet minder dan 850.000 man (zie boven) opgenomen, hetgeen reeds wijst op het overwegend belang, dat Alimin c.s. er mee verbonden achtten. Overigens komen onder deze 850.000 vernielers ongetwijfeld een groot aantal gepreste desa-bewoners voor en wellicht deels ook de niet officieel in het nationale leger opgenomen Lasjkar-Rakjat. Behalve drs. Maroeto Daroesman omvatte het bestuur van de Sarboepri de leden Goerdian, Armainpredja, Nasoeko en Soepeno, allen behorend tot de groep vertrouwensmannen van Alimin. De Sarboepri, aan welker communistische instelling dan ook niet getwijfeld behoeft te worden, streefde voortz naar het beheer van alle ondernemingen door de republiek en een positie als enig vertegenwoordigster van de ondernemingsarbeiders, waarbij zij ook het recht van medezeggenschap over het beheer van de ondernemingen opeiste en verkreeg.

Op deze wijze kreeg de Indonesische "vakbeweging" een uiterst belangrijke positie, die zelfs meebracht dat op den duur de republikeinse regering nauwelijks een beslissing neemt zonder de vakorganisaties daarin te kennen. Veelzeggend is in dit verband ook weer het indienen van een lijvig memorandum met "eisen" door de Sobsi aan de republikeinse delegatie te Kalibarang op den 26sten April j.l., dus tijdens de besprekingen, onder het oog de CGD.

VERSCHROEID KAPITAAL

Nadat de republikeinse regering opdracht gegeven had tot het vernielen van ondernemingen, bedrijven, fabrieken etc. voerde de Sobsi (Sarboepri) deze uit. En zo verdwaasd - en langzaam maar zeker gewonnen voor den communistischen strijd tegen het kapitaal - waren de republikeinse bladen, dat zij met wellust melding maakten van den omvang en den aard dezer vernielingen. Daarbij realiseerden zich de schrijvers twee dingen klaarblijkelijk niet, primo, dat zij tot willoze werktuigen van Moskou gepromoveerd waren en secundo, dat zij juichten over de slagen, die ook aan eigen land en volk op deze wijze waren toegebracht. Gedwee schreven zij wederom dat de schuld lag bij de Nederlanders door wier toedoen "de wereld hoognodige producten werden onthouden".

En het bestuur van de Sobsi tekende den weg af: "..... voorwaarde voor vrede in Indonesië is het verder stelselmatig toepassen van sabotage, staking, verschroeiende aarde-politiek en opstanden in de bezette gebieden". (Verklaring van Sobsi-bestuur op 4 Augustus 1947). Ook de Sarboepri gaf een richtlijn: "..... er zullen geen maatregelen getroffen kunnen worden in het belang van Engeland, Amerika, Frankrijk, België, China, Duitsland, Japan en andere naties die hier vroeger ondernemingen of fabrieken hadden". Ging dit tegen de Nederlanders?

Er behoeft hier niet op gewezen te worden, dat de republikeinse regering deze centrale organisaties financieel steunt en dat zij officieel door die regering aangewezen werden om de vernielingen uit te voeren. Het is bekend. Er kan echter niet genoeg gewezen worden op de bijzondere schranderheid, welke door de groep-Alimin aan den dag gelegd werd en wordt om de massa door het lokmiddel der nationale gevoelens te winnen voor den strijd tegen "het kapitaal". Met de arbeidersorganisaties heeft de communistische groep in Indonesië een meesterlijk spel gespeeld.

Wel dient hier nog even gereleveerd te worden, dat - hoe zou het anders kunnen? - een zeer groot deel der bevolking zich verzette tegen de zinloze verwoesting, al was het niet omdat zij doorzag voor welk spel zij misbruikt werd. Tegen dit deel der bevolking echter werden, naar men zich herinnert, afdoende maatregelen genomen, o.a. door de "Divisie Siliwangi" en via de gruwelijkste bedreigingen door Soetomo c.s.

Ook is het hier de plaats om nog eens te wijzen op het in stilte gedragen lot der Indonesiers zelve; over wie door deze vernielingen en niet minder door de terreur, nameloos grote ellende gebracht is. Deze ongetelde honderd duizenden hebben echter geen enkele instantie tot wie zij zich met protesten kunnen wenden, zoals bijvoorbeeld wel het geval was met de Chinezen, die via hun verenigingen, consuls, etc. hun beklag konden doen. Maar ook niet meer dan beklag en tevergeefs beklag.....

Doch nog eens, wanneer op 21 Augustus 1947 premier Amir Sjarifoeddin uitroept: "..... verniel daarom alles wat de vijand van nut kan zijn," - dan heeft dit evenmin als alle andere gepleegde vernielingen iets te maken met nationalisme, doch dan is dit zuiver een propagandakreet, die door Moskou werd voorgeschreven, door Alimin doorgegeven en door Amir trouw aangeheven. Voor als na en steeds duidelijker wordt het nationalisme gebruikt en misbruikt voor de doeleinden van Moskou.

in wezen

F.D.R.

Na de zeer geslaagde opzet en uitvoering van het strijdmiddel: vernietiging van kapitaal, kwam de politiek. Merkwaardige volgorde, die wel aanduidt welk een gewicht gehecht werd aan het primaire doel, den strijd tegen het kapitaal. Nauwelijks waren de alles omvattende vakorganisaties Sobsi, Sarboepri etc gevormd, of reeds werd met alle kracht het tweede deel van de taak ter hand genomen: de communistische activiteit en propaganda richtte zich op de verwerkelijking van een politieke pool van links georiënteerde groepen met als welkome toevoeging allerlei kleinere elementen, die zich tegen Linggadjati hadden verklaard, zoals de bekende benteng-verenigingen met lokaal karakter en dergelijke.

Men ziet het ook in deze z.g. Sajap Kiri waren die groepen welkom, die onder de politieke leuze van 100% merdeka de bewijzen van "geschiktheid" hadden geleverd om de revolutie te dienen. Daarbij behoeft nu niemand zich meer te verwonderen, dat de P.K.I. Linggadjati aanvaard had: dat was slechts voor de leus, bij wijze van "ademtpauze" in den strijd om de wereldoverheersing door het proletariaat. Ook hier werd dus strak vastgehouden aan het opportunistisch programma: concentratie van minderheidsgroeperingen om een meerderheid te verkrijgen, waarin dan de communisten de leiding nemen. Het spel is ook in Europa geenszins onbekend.

De Sajap Kiri - thans echt Stalinistisch alweer omgedoopt in Front Demokrasie Repoebliek, of kortweg F.D.R., letters die in de V.S. een andere betekenis hebben, - de Sajap Kiri omvatte weldra behalve de PKI ook de Pesindo (de aan de Partai Socialis verbonden Pemoeda Socialis Indonesia), deze partij zelf en alle bij de Sobsi aangesloten vakverenigingen, alsmede de reeds genoemde anti-Linggadjati-groepen, voor wie 3 zetels naast de 5 reeds door het bestuur bezette waren gereserveerd. Is het wonder dat sedert dien de Pesindo gaandeweg weer communistische allures ging vertonen? Verbaast men er zich over dat de doelstelling van de PSI allengs naderde tot wat de communisten zich voor ogen gesteld hebben?

Het

Het manifest van de Sajap Kiri stelt wederom zeer duidelijk de Sovjet-Unie als voorbeeld tot navolging. Verder wordt er in verklaard dat Linggadjati alleen werd aangenomen "ten nutte van de verwezenlijking van de idealen van het socialisme en de democratie", holle woorden die desniettemin een diepe betekenis hebben. Tenslotte wordt er de nadruk in gelegd op de noodzakelijkheid om het republikeinse leger "democratisch en anti-imperialistisch" op te voeden en zeer tekenend zijn de woorden:

"Een belangrijke factor is..... het bestaan ener partij, die leiding geeft aan de revolutie en die niet beangst is het imperialisme te bestrijden."

Ook het manifest van de Sajap Kiri voor de "nationale defensie en den opbouw" is tekenend voor het extreem linkse karakter van dit lichaam. Wat de juiste, de eigenlijke houding is van deze Sajap Kiri, de huidige FDR, dat blijkt ook uit D.N. Aidit's woorden op de Sajap Kiri-conferentie van 18 tot 20 April '47, waar dit lid van het centraal comite van de PKI ook een tipje van den sluier oplichtte ten aanzien van de interne mening omtrent de politieke instelling des volks: "..... de Sajap Kiri streeft een revolutionaire theorie na, in tegenstelling met het volk, dat slechts instinctief handelt,.... De juiste houding van de Sajap Kiri zal eerst door het volk begrepen worden, wanneer het revolutionaire proces een hoger phase zal bereikt hebben. De Sajap Kiri moet worden geleid door de strategie en de tactiek van den revolutionairen strijd". ("Bintang Merah", 1 Mei '47)

Hoezeer de Sajap Kiri werktuig geworden was van de PKI blijkt wel uit een pamflet uitgegeven door het centraal comite van de PKI, waarin o.m. gezegd wordt dat "als gevolg van de houding van de Sajap Kiri het gelukt is het kabinet Sjahrir te doen vervangen door het kabinet Amir Sjarifoeddin, zodat thans een resolute leiding der revolutie gevormd is, welke zowel naar buiten als naar binnen democratisch is (!)". En daarom "moet thans de PKI ook haar plicht doen en. deelnemen aan de "nationale" "regering". Een merkwaardige verklaring, dit pamflet. Hoe ook de PKI thans zich via de republikeinse regering direct gaat bezighouden met de internationale politiek, blijkt uit de volgende zinsnede:

"De positie van de PKI in het nieuwe kabinet heeft ook een belangrijke internationale betekenis. Daardoor kunnen revolutionaire krachten worden aangetrokken en gesteund, kan de nationale revolutie versterkt worden en kunnen steun en sympathie verworven worden van progressieve groepen op de gehele wereld".

ZIJN ER TEGENKRACHTEN?

1 Men moet bij de verrassend grote resultaten van Alimin's optreden en zijn succes bij het "inpalmen" van de republiek Indonesië, indachtig zijn bepaalde voorwaarden, welke ongetwijfeld tot dit succes hebben bijgedragen. In de eerste plaats, het werd reeds in een vorig artikel uiteengezet, doorliep deze leider een langdurig theoretische en praktische scholing, doch daarnaast zou hij stellig minder bereikt hebben, wanneer men niet algemeen tegen hem opzag als een integer man te midden van een zeer corrupt milieu, hem daarom een stille diepverering toedraagt, waarbij nog komt dat hij cerebraal gemakkelijk primus inter pares is. Alimin bezit een zeer scherpe intelligentie, waarmee hij nooit pronkt. Zich zelf bescheiden op den achtergrond houdend, weet hij zijn zin door te zetten, zonder dat het de mensen om hem heen uitzonderlijk opvalt, dat zij aan zijn leiband lopen.

De enige wezenlijke tegensand, die het communistisch streven heeft opgeroepen komt van den kant der Masjoemi.

MASJOEMI GEEN TEGENWICHT

Ware deze Masjoemi een krachtige politieke eenheid geweest, dan zou zij met haar enorme omvang als partij een sterk tegenspeler van Alimin geworden zijn. De werkelijkheid echter is, dat de Masjoemi een gebouw op drijfzand is, een verward en innerlijk tegenstrijdig conglomeraat van gezindheden en overtuigingen. Confessionele islamistische groeperingen van zeer uiteenlopende richting zijn er in "verenigd",

"verenigd", hetgeen uiteraard niet wegneemt dat het de Masjoemi was wier leiders als vrijwel enigen in de republiek het gevaar van Alimin's wassenden invloed zagen en pogingen deden om het communistisch tij te keren.

Daarbij echter had de Masjoemi geen succes. We kunnen hier niet alle phasen nagaan van den zwakken strijd, welke de Masjoemi tegen het communisme voerde, we volstaan met te zeggen dat de nadruk moet liggen op het "zwak". Het spreekt van zelf, dat de partij en dan vooral de meer behoudende groepen de vrees koesterden, dat behalve haar toekomstige invloed in de regering, ook haar gezag onder een deel der Mohammedaanse orthodoxe kringen zou moeten slinken, nog gezwogen van het gevaar dat het geloof zelf liep, wanneer de communisten hun uiteindelijke doel bereiken zouden, namelijk de regering vormen. De Masjoemi stelde dan ook bepaalde eisen met betrekking tot het zitting nemen in het kabinet Sjarifoeddin. Van inwilliging was echter geen sprake, integendeel: den 27sten Augustus vorig jaar werden in het Djokja'se een aantal Islamitische leiders gearresteerd, omdat zij het gewaagd hadden Islamieten te verbieden deel te nemen aan den strijd tegen de Nederlanders. Daarnaast werden andere dergelijke machtsmaatregelen genomen, die kemelijk bedoeld waren om de Masjoemi..... haar plaats te leren.

En het zal geen verwondering wekken, wanneer de communistische propaganda onder "ontevreden groepen" Mohammedanen op den duur verderen voortgang hebben zal. Ten einde juist op het stuk der religie geen aanstoot te geven en orthodoxe kringen voor zich te winnen, werd op last van Alimin een soort campagne geopend, waarbij een matige verzoenende toon werd aangeslagen tegenover de godsdiensten in het algemeen en het Mohammedanisme in het bijzonder. Merkwaardig is het te zien hoe deze campagne "samenviel" met een vrijwel eensluidende campagne, die door Mo tou-radio werd gevoerd en die eveneens ten doel had den Islam zo niet te winnen, dan toch in het geveel te komen. Daarbij vergat Moskou ook de republiek niet. Rondgeroepen werd een verklaring van den Moefiti Ishan Bela Khan, den president van den Kerkeraad der Mohammedanen in Centraal Azië en Kazachstan, die zeide dat de "kapitalistische landen 70 miljoen (Indonesiers) het recht weigeren om hun eigen leven te leven, de Mohammedanen van de Sovjet-socialistische republieken besluiten te protesteren enz enz."

De voosheid van dergelijke schaamteloze propaganda wordt ongetwijfeld doorzien door mensen als de Masjoemi-leiders dr. Soekiman en Anwar Tjokro, doch wat kunnen zij doen? En - wat werd gedaan om hen te steunen.....?

Neen, de enige in de republiek aanwezige tegenkracht, die op politieke en religieuze gronden paal en perk had kunnen stellen aan de communistische woekering, heeft niet die eenheid en concordantie, welke minstens nodig geweest waren om zulk een knap en disciplinair geleide infiltratie te voorkomen en te keren. De Masjoemi bezat de innerlijke voorwaarden daartoe niet +).

+) Den 23sten April j.l. verklaarde de minister van Buitenlandse Zaken in de Tweede Kamer (naar aanleiding van vragen gebaseerd op de gegevens in het betreffend artikel van ons vorig nummer), dat, "wil het communisme in Indonesië verdwijnen, het volk deze kanker dient uit te snijden". Hoe Z.E. zich dit proces precies denkt, vermogen wij ons niet voor te stellen. En de aandachtige lezer van ons artikel zal er ook mee inzitten.....

De opmerking van den minister, dat "het communisme (hier) niet culmineert" willen wij gaarne op rekening stellen van onvolledige informatie op dit punt. - Red. Ronde Tafel

afz. H. N. I. L., Batavia

04.03.01

DIENST VOOR LEGERCONTACTEN
BATAVIA.

Batavia, 27 April 1948

Volgno.	OPGELIJD
31. MAI 1948	
ACD 36649	

HET COMMUNISME DER REPUBLIEK

Communistische

We dienen tot goed begrip een eind in de jongste geschiedenis terug te gaan en ons verplaatst te denken in de jaren, dat een Russisch onderdaan met een respectabele staat van dienst in Tsjoengking het gunstige moment afwacht om naar Java te gaan, teneinde dadelijk na de verwachte overgave van Japan zich met al zijn ijver, al zijn kunde, ervaring en geslepenheid op te werpen als voorvechter in Indonesië van het grote plan: de wereldverovering voor Moskou.

Deze mysterieuze figuur, die aan de Leninuniversiteit te Moskou zijn opleiding kreeg, knoopte daar hechte politieke banden aan met Harry Pollit (leider der communistische partij in Engeland), L. Sharkey (idem in Australië), Earl Browder (gedurende wereldoorlog II leider der Amerikaanse communisten), Chou Eng Lai (leider in China), Okano (communistisch agitator in Japan), als ook met Thorez die daar zijn laatste instructies voor de "beweging" in Frankrijk ontving. Nadat hij ginds zijn opleiding voltooid had, werd hij uitgezonden voor praktisch werk, en achtereenvolgens trad hij op als propagandist van de Komintern te Parijs, Brussel, Londen, Berlijn, Smyrna, Midden-Oosten, Mongolië en China. Een leerschool bij uitnemendheid en als propagandist eerste klas krijgt hij van Moskou de aanstelling als officiële vertegenwoordiger der USSR in Koala Loempoer, waar hij zich bevindt als de oorlog uitbreekt. Geen nood, het geeft hem gelegenheid om naar China te gaan, waar hij in samenwerking met zijn oude vriend Chou Eng Lai medehelpt om de bodem vruchtbaar te maken voor de omwenteling. Tevoren reeds had het Kremlin hem het Russisch staatsburgerschap verleend.

Echter zijn deze zeventien jaren arbeid slechts voorbereiding geweest voor het eigenlijke werk, waarvoor de communistische partij te Moskou hem bestemd heeft. Pas bij de Capitulatie van Japan kan hij die bestemming volgen. Zij is: Java. Daarheen keert hij in 1945 via Manilla terug. Onze geheimzinnige vriend bevindt zich dan weer op eigen bodem. Het is namelijk ALIMIN, die zich van toen af aan ging wijden aan de uitvoering der van Moskou meegekregen opdrachten, waarvan een der voornaamste was "het bestendigen van de economische chaos tot tijd en wijle het volk rijp zou zijn voor de communistische idee." Niemand zal kunnen beweren, dat hij in de uitvoering van die primaire opdracht -- met behulp van velen! -- niet uitstekend geslaagd is. Ere wien ere toekomt.

Het volk rijp voor de communistische idee -- uiteraard betekent deze holle phrase niets anders, dan dat de macht gegrepen moet worden, wanneer voldoende inwendige kracht en aanhang gewonnen zullen zijn. Want onder het "bestendigen van de economische chaos" door mag geen moment het uiteindelijk doel uit het oog verloren worden: de stichting van de sovjet-republiek Indonesië, eventueel met omverwerping der bestaande republikeinse regering en ongetwijfeld met volkomen uitwissing van alle gedachte aan onafhankelijkheid.

De stichting van de sovjet-staat Indonesië is de kern van de opdracht, die Alimin uit Moskou meebracht. Het grote doel, waarvoor al het andere mag en moet wijken.

Bij alle arbeid voor dit doel wordt op nauwgezette wijze de hand gehouden aan de order: geen openbare functies vóór de tijd daar is. In deze tussenperiode dienen de grondslagen gelegd voor het staatsgebouw der sovjetpolitiek en ook dit werk wordt door den volleerden afgevaardigde van het Kremlin op buitengewoon schrandere en succesrijke wijze verricht. Hoe en met welke resultaten? Wij zullen het zien.

Deze, wat de feiten betreft uitstekende, uiteenzetting is ontleend aan het weekblad "De Ronde Tafel" no. 41 dd. 14/4-48

Het vervolg zal U zo spoedig mogelijk worden toegezonden.

OPBOUW DOOR AFBRAAK.

Bij de terugkeer van Alimin in deze gewesten gaf het republikeinse ministerie van Voerlichting een dubbele reeks communicatie's uit, één reeks voor binnenlands en één voor buitenlands gebruik. In het republikeinse binnenland heette het, dat de communistische leider, gewapend met grote ervaring welke hij in gindse heilstaat had opgedaan, naar zijn vaderland was teruggekeerd om samen met "het volk" zich te werpen in "den strijd tegen kapitalisme en imperialisme". Op de bijeenkomst van volksleiders van 4 Juni 1946 sprak Alimin van "het socialistische front, dat thans zoveel sterker was dan het kapitalistische", van "de ineenstorting van het kapitalisme en imperialisme" etc. etc. Bovendien legde hij er de nadruk op, dat de revolutie in Indonesië tezamen met die in Vietnam, Burma, India, China en andere landen deel uitmaakte van de Aziatische wereldrevolutie. Hij sprak 5 uren aan één stuk en bovengestane citaten zijn die welke voorkomen in de "binnenlandse" verslagen.

Voor de buitenlandse voorlichting heette het "Alimin, de bekende in het Buitenland opgevoede Indonesische politicus", verklaarde dat Indonesië goede vorderingen maakt op de weg naar volmaakte vrijheid enz."

Er werd in de voor het Buitenland bestemde communicatie's met geen woord gerept van kapitalisme en imperialisme. Ook is hij niet getraind in Moskou, maar in "het buitenland". Uitstekende camouflage, zij het doch ietwat doorzichtige.

Voor het binnenland werd evenwel geen masker gedragen. Integendeel de strijd ging en gaat regelrecht tegen "kapitalisme en imperialisme." Welke zijn de middelen die ALIMIN daartoe gebruikte? Het is gezien de ondergrondse wijze van werken moeilijk een zeer rechtstreeks antwoord te geven op de vraag in hoeverre alle nieuwe politieke richtlijnen en tendenzen het aanzijn kregen door zijn onmiddellijk toedoen. Doch wanneer men ziet hoe Alimin in 1946 zich de functie van het door hem geschapen "Politburo" der "Partai Komunis Indonesia" op Java toeemst en wanneer men weet, dat dit Politburo het voornaamste machtsinstituut binnen de Republiek is geworden, dan ligt het voor de hand om overal waar de Moskouse directieven in verschillende vorm tot uitvoering komen, daarin de tactiek en de bemoeienis van het Politburo te bevroeden.

DE POLITIEK IN INDONESIË

Geheel in overeenstemming met de tactiek van Moskou is het opvoeden van geheime leiders, lieden die plotseling naar de achtergrond verdwijnen, want er een nieuw lidmaatschap moet worden geïnfilteerd of opgericht. De figuren die voor dit belangrijke werk gebruikt worden, behoren tot het Algemeen Secretariaat van de Partai Komunis. Alimin maakt geen deel uit van het dagelijks bestuur, doch hij beheerst de gehele situatie en regelt alle werkzaamheden in zijn functie van voorzitter van het Politburo. (Ziels men weet wordt ook Sovjet-Rusland in wezen bestuurd door het Politburo). Wie zal zeggen welke precies de organisatorische functies en gebieden van het Politburo zijn? Opvallend evenwel is, dat het lid Mrs. Marjoto Daroesman tijdelijk van het tooneel verdwijnt tot hij als voorzitter van de nieuw gevormde Sarboepri (dochterorganisatie van de SOEHI) weer opdrukt, dat Boedjoeng Soeh gelinseert als propagandistisch en agitatorisch werk voor de Soehi (de vakorganisatie) verzicht moet worden, dat wederom een voorname figuur zoekt als dr. Lasjar Merah, het Rode Legioen gevormd moet worden, etc. Alles precies volgens schema en plan, alles nauwkeurig volgens de werkwijze van het Moskouse Politburo.

Van wat voor aard de sidus - in wezen op last van Alimin - geschapen lichamen zijn, dat herinnert men zich ongetwijfeld uit de degenereerende courantberichten, vooral uit de republikeinse pers.

Het is door haar

Het is door haar structuur en optreden duidelijk, dat het zuiver destructieve lichamen zijn, die als enig doel hebben de kapitalistische wereld schade en wonden te bezorgen om haar uiteindelijk te vernietigen. Doch hierover later meer. Eerst een enkel woord over de wijze van ageren aan de wortel, onder het volk, dat zo het al niet "communistisch" te maken valt, dan toen vertrouwd moet gemaakt worden met de terminologie en de ideologie, verblind moet worden door de schone schijn en door terreur murw gemaakt voor een finale aanvaarding van wat als vreemde staatsorde "onafwendbaar" komen zal

INFILTRATIE VAN VERTROUWENSMANNEN

Dit werk wordt behalve door Alimin ook opgezet en verricht door een kleine groep vertrouwensmannen, meestentijds ook in Moskou grootgebracht en ook hier weer treft de uniformiteit van de methoden, die bekend zijn uit alle werelddelen, te weten celvorming en infiltratie. Tot in de kleinste dessa's strekt zich de celvorming uit en streng geteste, scherp geïnstrueerde propagandisten zetten her en der cursussen op en stichten verenigingen, welke laatste van allerlei aard mogen zijn, wanneer slechts voldaan wordt aan de absolute voorwaarde: communistische basis. Dit deel van het werk zou men het scheppende kunnen noemen. Daarnaast komt het tweede deel, de stelselmatige infiltratie van geheime propagandisten in bestaande verenigingen, welke wederom van elke denkbare aard mogen zijn, als zij slechts een mogelijkheid bieden om de bestaande basis om te buigen in een communistische. Die uitgezonden propagandist is de beste, die deze "tour de main" op de meest onopvallende wijze weet te verrichten.

Het is duidelijk dat men op deze wijze bereikt, dat op de duur alle bestaande verenigingen communistisch worden, terwijl alle nieuw gevormde verenigingen het communisme, althans de communistische leerstellingen als, waarschijnlijk meestentijds onbegrepen, doopformule aanhoren. Het is totalitair werk van hoge orde. Het is fundamenteel en allesomvattend. En -- het is voornamelijk en soms zelfs uitsluitend de jeugd, die bereikt wordt en primair vervormd. En dat niet alleen, want deze jeugd wordt ook vervreemd van de ouders, die naar bekend nergens ter wereld te vinden zijn voor humbug die jongeren critiekloos en graag slikken. Men stelt zich gemakkelijk de grote, verheugde ogen van de dessa jongen voor, als hij daar voor het eerst van zijn leven hoort over gezegende arbeidstoestanden, eeuwigdurende welvaart, gelijk geluk voor allen. Tjonge nou, wij maken onze sportclub communistisch. O, zo! Men voelt het enorme belang van een dergelijke infiltratie.

Moelijker en verantwoordelijker (in partijzin genomen) is het infiltreren in bestaande verenigingen. Dat vereist organisatorisch en diplomatiek de allerbeste krachten, de grootste scherpzinnigheid en durf. Daar de opzet van de communistische staatsvorming op Java reeds lang vóór de Japanse capitulatie bestond, kon bijna van meet af aan na Augustus 1945 gearbeid worden aan de ginds ontworpen plannen. En met welk een overweldigend succes! Een succes dat er zeker niet minder verrassend groot om is, wijl de republiek nog niet openlijk communistisch kleur bekend heeft. De Japanners waren evenwel de communistische elementen net een slag voor geweest en de republiek was een feit, nog voordat aan de communistische plannen uitvoering kon worden gegeven. Wij gaan hier voorbij aan de communistische agitatie vóór den oorlog en die tijdens het Japanse bewind, teneinde dit artikel niet te lang te maken. Afzonderlijk hopen wij daarop later evenwel nog terug te komen. Eerst dan is het mogelijk zich een volledig beeld van de ontwikkeling te vormen. Dan komt ook o.m. Tan Malakka's rol in de republiek ter sprake.

Terloops zij

Terloops zij hier nog opgemerkt, dat andere verschijnselen en stimulansen in dit republikeins kader, als bijvoorbeeld het bestaande nationalistisch streven, niet afzonderlijk belicht kunnen worden. In het verband van hetgeen hier wordt meegedeeld zijn deze en andere dingen slechts belangrijk in zoverre het "communisme" er gebruik of misbruik van gemaakt heeft.

Waar derhalve een communistische coup en de schielijke vorming van een communistische staat, zoals zij toen reeds in het voornemen lagen, niet onmiddellijk meer mogelijk waren, ging men over tot het toepassen van de beproefde boven geschetste middelen en de uitholling. Men had daarbij twee voordelen van onschatbare waarde: de algemene verwarring en de aanwezigheid van een aanzienlijke groep uitstekend voor hun werk berekende propagandisten. De uitgekozen doelen waren in de eerste plaats de vakverenigingen, de politici en het leger.

VAKVERENIGINGEN INGEREED.

De merdeka-leuze had het sociaal karakter der vakverenigingen sterk op de achtergrond gedrongen en mede daardoor waren deze grif toegankelijk voor de intensieve propaganda, die van de communistische cellen uitging. De eis tot deelname der arbeiders in bedrijf en beheer der ondernemingen was wel het enige "ideaal", dat wijst in de richting van "sociale zorg", doch overigens gingen alle congresbesluiten in de richting van een politiek en defensief ageren, waarbij de strijd tegen het kapitalisme en imperialisme aanzienlijk veel sterker op de voorgrond treden dan de strijd voor de republiek.

Het best geformuleerd werd de houding dezer organisaties wellicht door de functiehoofdredacteur van "Proletar", een Palembang's blad dat hamer en sikkel als embleem voert, in het woord: "Wij moeten de arbeiders doordringen van de noodzaak tot eenheid in den strijd tegen het brute en genadeloze imperialisme. De arbeiders doen niet onder voor het kapitaal, want zonder arbeiders kan het kapitaal niets uitrichten."

SOBSI.

De onafgebroken agitatie onder de arbeidersverenigingen door de communistische propagandisten vond uiteindelijk hare bekroning in de "Sentral Organisasi Boeroeh Seloeroeh Indonesia", kortweg "Sobsi" geheten. In deze Sobsi beschikte nu de P.K.I. over een machtig centraal beheerd orgaan, dat de communistische ideologie naar alle richtingen kon uitdragen, zij het steeds min of meer naar de eis gecamoufleerd door de 100% merdeka-leuze.

Dat was volksfront nummer 1.

Nummer 2 was de "Sajap Kiri", waarin de communistische idee van zulk een front eveneens krachtig verwezenlijkt is. Het eerste succes dezer "Sajap Kiri" was naar bekend het ten val brengen van het Kabinet Sjahrir en de vervanging daarvan door de sterk links georiënteerde regering-Sjarifoeddin, waarin ook communisten zitting namen.

En nummer 3 was het Leger, waarover een apart hoofdstuk, of zelfs boekdelen vol te schrijven zouden zijn. Wij volstaan slechts met te wijzen op de tijdens de politionele actie bijna overal aangetroffen communistische emblemen, brochures, handelingen, tekeningen en schilderijen voorstellend vooraanstaande communistische leiders.

De taak van de Sobsi en het Leger kwamen op deze wijze zelfs grotendeels samen te vallen, hetgeen ook duidelijk de opzet was. Aan de Sobsi, de Espoepri en verschillende harer afdelingen werden defensie-lichamen toegevoegd, die vaak geheel op militaire leest geschoeid werden en min of meer in het Leger ingelijfd, vooral als vernielingsploegen. De technici van ondernemingen en bedrijven werden tot dit doel speciaal gemilitariseerd, alles met hetzelfde doel: de vernielingen.

Hoe sterk.....

Hoe sterk daarin de Sobsi de hand had blijkt wel uit het feit, dat de centrale van de Sobsi, blijkbaar als uitvoerster van de vernielingen, door generaal Soedirman telegrafisch van de "vorderingen" op de hoogte gehouden werd. Te Malang werd destijds een nieuwe kadercursus geopend met als verplicht onderwijsvak de "Beginselen van het Communisme" en van af 25 April vorig jaar geeft radio Besoeki dagelijks zanglessen, die wat eentonig aandoen door het steeds herhalen van de Internationale als het lied van de hoogste paedagogische- en kunstwaarde. Alimin heeft bij al deze communistische infiltraties de opperste leiding. Wanneer hij den laatsten tijd sprak, dan was het bijna steeds op bijeenkomsten van officieren voor het front van den troep in republikeinse garnizoensplaatsen. Hij speelt daarbij open kaart: "de Indonesische communistische beweging mag men vooral niet zien als nationaal verschijnsel, maar als onderdeel en vertakking van het internationale communisme, dat zich thans op een derden wereldoorlog voorbereidt tegen het Amerikaanse kapitalisme."

Een bijzonder tekenende overwinning der communisten in de republiek is stellig ook het doorvoeren van een geunifieerd commando, zoals dat door Sjarifoeddin werd ingesteld. In dit nieuwe nationale leger komt de T.N.I. (de vroegere T.R.I.) sterk in de minderheid tegenover de "volkse" lasjkars, die voortgekomen zijn of in ieder geval onder directen invloed staan van de communistische vakorganisaties. Bij al dergelijke ver- en hervormingen wordt angstvallig rekening gehouden met de wensen van de Sajap Kiri, zoals deze neergelegd zijn in haar defensie- en opbouw-manifest.

WAAR STAAT DE REPUBLIKEINSE REGERING?

Aan deze vraag zou een andere vooraf dienen te gaan: wat is die republikeinse regering? Ook daar zit een lange geschiedenis aan vast. In ieder geval heeft men te maken met een reeks verschillende regeringen, wier oederlinge verschillen, ondanks overeenkomstigheden aanzienlijk groot zijn. Men zou gemakshalve de vraag anders stellen en haar zo doen luiden: wist geen republikeinse regering, wist geen president en geen kabinet af van deze ontwikkeling en de staag zich uitbreidende machtspositie van het communisme binnen de republiek?

Het antwoord kan niet anders luiden, dan dat men daarvan wel degelijk op de hoogte was. Maar aan dat antwoord moet nog iets anders, iets belangrijks worden toegevoegd: deze communistische infiltratie, deze voortdurende machtsontwikkeling van het communisme moet stilzwijgende goedkeuring hebben gehad. Dit zou betekenen, dat de republiek communistisch is? Inderdaad, dat is precies wat wij hier stellen willen.

SOEKARNO EN ALIMIN

Alvorens hier enigszins dieper op in te gaan moet een merkwaardige rivaliteit gereleveerd worden, namelijk die tussen Soekarno, den president, en Alimin, Moskou's bekwamen genius. Of Soekarno zich van den advang af volkomen helder bewust is geweest van de eigenlijke doelstelling en de opdracht van Alimin, dat is moeilijk uit te maken. Maar vrijwel alles wat deze potentieel gevaarlijke mededinger, Alimin, uitrichtte was schijnbaar in overeenstemming met de merdeka-leus en de onafhankelijkheidsidee. En ofschoon Soekarno in den beginne naar bekend is, beducht was voor een uitbreiding van het Sovjet-front in Zuid Oost Azië en zelfs overhelde naar het denkbeeld, dat een Amerikaans trusteeship à la

de

de Philippijnen voor Indonesië niet zo gek zou zijn, zo kwam hij op den duur door twee factoren tot andere gedachten. De eerste was de snel wassende macht van Alimin, die in hem de vrees deed opkomen, dat Indonesië met dat Amerika wel eens naast en buiten het Oost-Aziatische "welvaartsblik" zou komen te staan; en de tweede was, dat hij bepaald moet geschrokken zijn op het vernemen van de tijding, dat het V.S. State Department in de verwezenlijking van de Truman-beginselen ook Indonesië wenste te betrekken. Er zullen wellicht nog andere factoren aanwezig geweest zijn - misschien ook die, dat hij persoonlijk bij een eventueel slagen van een communistische wereldoverwinning de bus zou missen, - maar hoe dan ook, hij heeft blijkbaar redenen gehad om half vorig jaar een ommezwaai te maken naar den kant van Moskou. Een blijkbaar volledige ommezwaai - waarvan hij nu wellicht al weer spijt heeft! Soekarno's volte face in den loop van 1947 was evenwel blijkbaar volkomen: niet op Amerika, doch op Rusland zette hij zijn hoop voor de toekomst en onverwijld werd Alimin verzocht zich gereed te willen houden voor een reis naar Moskou ten einde daar economischen en financielen steun te krijgen; werd mr. R. Oetoyo van Kementrian Penerangan uitgenodigd om contact op te nemen met de communistische centrales te Singapore en Shanghai, werd aan Setiadjit en Gani opgedragen om zich tot den nieuwen consul-generaal der V.S. te Batavia te wenden voor het voeren van omzichtige besprekingen, welke ten doel hadden Amerika op de hoogte te brengen van het besluit der Djokja'se regering om directen steun van Rusland te aanvaarden, welken stap zij meende te moeten doen als enig restend alternatief tegenover de houding van Amerika. Het moest vooral aan den vertegenwoordiger van de V.S. hier te lande worden duidelijk gemaakt, dat de regering te Djokja van mening was, dat deze V.S. slechts het doel voor ogen stond om Indonesië te maken tot een springplank tegen de Sovjets.....!

Voorlopig wijst dit alles op een duidelijke zegepraal van het Politburo, dat thans dus ook den president van de republiek blijkbaar volkomen voor zich gewonnen had. Behalve den president echter heeft het Politburo ook verschillende andere autoriteiten van de republiek op sleeptouw weten te nemen, hetgeen overigens bereids duidelijk moet geworden zijn uit het onbepoort vrije politieke optreden van Alimin, als hierboven geschetst, hetwelk nimmer mogelijk geweest zou zijn zonder medeweten en goedkeuring van de republikeinse regering.

Of de jongste internationaal-politieke veranderingen ook wijziging gebracht zullen hebben in het inzicht van de republikeins regering en haren president, dat is ons niet bekend. Maar wie ook van inzicht moge veranderen, niet Alimin en zijn keurbende. Zij hebben den tijd, zij beiden hun tijd en zij zullen niet rusten voor en aler zij zich grondig van hun opdracht gekweten hebben, welke is: Indonesië voor Moskou.

Een volgende maal enige nadere uiteenzettingen en mededelingen welke licht zullen kunnen werpen op vele dingen, die hier boven in breder lijn slechts werden aangeduid.

Batavia, 27 April 1948

Typ/coll: Gs

AAN :

- a) Alle Vertegenwoordigers van de Dienst voor Legercontacten
- b) Alle Contactofficieren "Legercontact"
- c) Alle Contactmannen "Legercontact"

I N H O U D S O P G A V E

Volgno.	afzender	inhoud	d.d.	Ingelegd datum
1.	Dir. Nefis	Nefis publicatie No 42 Partai Komunis Indonesia	12-12-46	2- 1-46
2.	Dir. Nefis	Nefis publicatie No 41 Partai Komunis Indonesia	10-12-46	12-12-46
3.		P-K-I- neem t Lingga Djati aan		
4.		Boodschap Alimin aan reser- ve officieren		
5.		structuur communisme in Indie		